

UZASADNIENIE

Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

Nowoczesne szerokopasmowe sieci telekomunikacyjne stanowią kluczowy element infrastruktury państwa – są niezbędne dla sprawnego działania administracji publicznej, służb ratowniczych, Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, systemów ochrony zdrowia, energetyki, finansów i transportu, a także dla świadczenia usług na rzecz obywateli, przedsiębiorstw i całego społeczeństwa informacyjnego.

Inwestycje w sieci światłowodowe przynoszą szereg korzyści społeczno-gospodarczych:

- **Rozwój nowoczesnej gospodarki:** szybki i niezawodny internet jest niezbędny dla rozwoju gospodarki cyfrowej, wspierania innowacji, działalności start-upów, cyfryzacji sektora publicznego oraz podnoszenia konkurencyjności przedsiębiorstw na rynku międzynarodowym.
- **Wyrównywanie szans rozwojowych:** dostęp do szerokopasmowego internetu eliminuje wykluczenie cyfrowe, szczególnie na terenach wiejskich i peryferyjnych, zwiększając dostęp do edukacji, pracy zdalnej oraz usług publicznych.
- **Przyciąganie inwestycji:** rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna stanowi jeden z kluczowych czynników decydujących o atrakcyjności inwestycyjnej regionów oraz kraju jako całości.

Jako element infrastruktury krytycznej rozbudowa oraz modernizacja sieci telekomunikacyjnych jest warunkiem *sine qua non* dla utrzymania bezpieczeństwa i stabilności państwa. Należy to także traktować za priorytet o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa, stabilności i rozwoju Rzeczypospolitej Polskiej. Rozbudowa nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej to nie tylko odpowiedź na bieżące potrzeby gospodarcze i społeczne, ale przede wszystkim element skutecznej polityki bezpieczeństwa narodowego w obliczu dynamicznie zmieniających się zagrożeń geopolitycznych. W zaprezentowanym w październiku 2024 r. projekcie Strategii Cyfryzacji Polski do 2035 roku¹ podkreślono, że „sfera technologii cyfrowych jest kluczowym polem nasilającej się rywalizacji geopolitycznej”, a więc inwestowanie w sieci szerokopasmowe 5G i kolejnych generacji

¹ <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/strategia-cyfryzacji-polski-do-2035-roku>

„przestaje być kwestią wyboru – staje się koniecznością” dla bezpieczeństwa państwa i ciągłości działania administracji. Koresponduje to z zapisami Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP (2020)², gdzie wyraźnie wskazano, że *„Sieci łączności stacjonarnej i mobilnej są podstawą wymiany informacji. Obejmują one łączność głosową, transmisję danych, wideo i szeroko pojęty dostęp do Internetu dla wszystkich innych kluczowych sektorów gospodarki. Jako takie, systemy łączności są kluczowym elementem zasobów bezpieczeństwa narodowego i gotowości na wypadek sytuacji kryzysowych, a zatem stanowią ważny element krajowej infrastruktury krytycznej. W tym zakresie kluczowym wyzwaniem jest rozbudowa bezpiecznych i nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych zdolnych obsłużyć coraz większą ilość użytkowników końcowych i systemów.”*. Dlatego ich modernizacja musi nadążać za rosnącymi potrzebami użytkowników oraz systemów zarządzania kryzysowego. Z kolei Rekomendacje Biura Bezpieczeństwa Narodowego do aktualizacji Strategii Bezpieczeństwa Narodowego³ wymagają *„zagwarantowania autonomii i bezpieczeństwa w zakresie komunikacji i transmisji danych dla operatorów infrastruktury krytycznej”* oraz wzmocnienia *„bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych”* poprzez obowiązkowe stress-testy wszystkich operatorów usług kluczowych.

W dniu 11 maja 2024 r. weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1309 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania gigabitowych sieci łączności elektronicznej, zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/2120 i uchylające dyrektywę 2014/61/UE (akt w sprawie infrastruktury gigabitowej) (Dz. Urz. UE L 2024/1309 z 8.05.2024, str. 1), zwane dalej „rozporządzeniem GIA”. Przepisy rozporządzenia GIA, w odniesieniu do zdecydowanej większości przepisów, zaczną obowiązywać od dnia 12 listopada 2025 r. Wraz z wejściem w życie rozporządzenia GIA utraci moc dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 155 z 23.05.2014, str. 1), zwana dalej „dyrektywą kosztową”.

Wydanie rozporządzenia GIA było poprzedzone przeglądem dyrektywy kosztowej oraz analizą stopnia realizacji celów zawartych w dokumentach i aktach unijnych dotyczących wdrażania szybkich sieci łączności elektronicznej. W związku z tym, że cele określone w

² https://www.bbn.gov.pl/ftp/dokumenty/Strategia_Bezpieczenstwa_Narodowego_RP_2020.pdf

³ https://www.bbn.gov.pl/ftp/dokumenty/REKOMENDACJE_SBNRP_4_lipca_2024.pdf

komunikacie Komisji Europejskiej z dnia 19 maja 2010 r. pn. „Agenda cyfrowa dla Europy” zostały w dużej mierze osiągnięte lub stały się nieaktualne – odsetek gospodarstw domowych posiadających dostęp do internetu o przepustowości 30 Mb/s wzrósł z 58,1 % w 2013 r. do 90 % w 2022 r., a zapewnienie dostępności łączny o przepustowości tylko 30 Mb/s nie jest już dostosowane do przyszłych wyzwań i nie jest spójne z celami określonymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającą Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.), zwaną dalej „EKŁE”. W decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiającej program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz. Urz. UE 323 z 19.12.2022, str. 4) zaktualizowano cele na 2030 r. Zdecydowanie lepiej odpowiadają one przewidywanym potrzebom w zakresie łączności – w ich ramach wszystkie europejskie gospodarstwa domowe powinny być objęte siecią gigabitową, a wszystkie obszary zaludnione – ultraszybką siecią bezprzewodową nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G.

W myśl motywu 3 rozporządzenia GIA, *„aby osiągnąć te cele, prowadzona polityka musi doprowadzić do przyspieszenia, uproszczenia i obniżenia kosztów wdrażania stacjonarnych i bezprzewodowych sieci o bardzo dużej przepustowości na całym terytorium Unii, w tym poprzez stosowne planowanie, wzmocnioną koordynację i wprowadzenie uproszczonych i sprawnych procedur udzielania zezwoleń, aby zmniejszyć obciążenia administracyjne spoczywające na operatorach i administracji krajowej”*. Rozporządzenie GIA określa narzędzia, które mają prowadzić do osiągnięcia celów związanych z realizacją sieci o bardzo dużej przepustowości, dotyczy uproszczenia i przyspieszenia rozwoju infrastruktury cyfrowej w Unii Europejskiej, co jest kluczowe dla rozwoju gospodarki cyfrowej. W odpowiedzi na dynamiczny rozwój technologii, rozporządzenie GIA promuje wspólne wykorzystywanie infrastruktury technicznej, wzmacnia koordynację robót budowlanych, wprowadza cyfryzację obsługi procesu inwestycyjnego oraz dąży do minimalizacji kosztów, co ma przyczynić się do efektywnego wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości, takich jak sieci światłowodowe i 5G, szczególnie na obszarach wiejskich i słabo zaludnionych.

Rozporządzenie GIA podkreśla znaczenie wspólnego korzystania z istniejącej infrastruktury technicznej i zapewnienia przejrzystości w zakresie planowanych robót budowlanych. Państwa członkowskie Unii Europejskiej mają obowiązek ustanowienia pojedynczych punktów informacyjnych, które będą centralizować informacje o infrastrukturze technicznej i upraszczać procedury administracyjne, takie jak udzielanie zezwoleń. Rozporządzenie GIA

przewiduje również szczególne zasady dotyczące wyposażenia nowych budynków i budynków poddawanych remontom w infrastrukturę światłowodową, co ma na celu zapewnienie gotowości obiektów do instalacji w nich sieci o wysokiej przepustowości. Podstawowym jednak celem unijnej legislacji jest obniżenie kosztów budowy sieci telekomunikacyjnych. Ustawodawca europejski jest w pełni świadomy, że budowa sieci jest skomplikowana, czego odbiciem jest długi czas jej realizacji. Rozporządzenie GIA ma zatem też na celu skrócenie procedur i przyspieszenie inwestycji.

Projektowana ustawa nie wdraża wszystkich rozwiązań wynikających z rozporządzenia GIA. Niektóre zagadnienia wymagały będą szerszej dyskusji uwzględniającej m. in. głosy beneficjentów rynku telekomunikacyjnego. Szerszego uzgodnienia i omówienia również z właściwymi resortami i instytucjami wymagać będą takie kwestie jak:

- organizacja scyfryzowanych pojedynczych punktów informacyjnych udostępniających odpowiednie narzędzia cyfrowe, takie jak portale internetowe, systemy teleinformatyczne, bazy danych, platformy cyfrowe lub aplikacje cyfrowe, w celu zapewnienia wykonywania wszystkich praw i obowiązków online,
- ustanowienie krajowego cyfrowego punktu kompleksowej obsługi, w celu zapewnienia sprawnego dostępu do cyfrowych pojedynczych punktów informacyjnych,
- zapewnienie zasobów technicznych, finansowych i ludzkich w celu wsparcia rozwoju i cyfryzacji pojedynczych punktów informacyjnych,
- zwolnienia z wymogu przeprowadzania procedury udzielania zezwoleń.

Co do zasady rozporządzenie GIA powinno być stosowane bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej od dnia 12 listopada 2025 r. Niemniej jednak w pierwszej kolejności należy wskazać, że poziom jego regulacji nie jest pełny, zwłaszcza w stosunku do uchylanej przez nie dyrektywy kosztowej.

Należy mieć na uwadze charakter i treść rozporządzenia GIA. Art. 1 ust. 3 rozporządzenia GIA *expressis verbis* stanowi, że ono jedynie „ustala minimalne wymogi” służące osiągnięciu celu określonego w ust. 1, natomiast państwa członkowskie Unii Europejskiej „mogą utrzymać lub wprowadzać zgodne z prawem Unii środki, które są bardziej rygorystyczne lub bardziej szczegółowe niż te minimalne wymogi”. Tym samym prawodawca unijny przewidział model harmonizacji ograniczonej do minimum (*minimum harmonisation*), pozostawiając państwom członkowskim Unii Europejskiej swobodę normatywną. Rozszerzenie lub

uszczegółowienie regulacji – w tym redakcyjne powtórzenie definicji unijnych bądź wzbogacenie katalogu definicji o pojęcia funkcjonujące w krajowym porządku prawnym – jest zatem nie tylko dopuszczalne, lecz w świetle *ratio legis* rozporządzenia GIA wręcz konieczne i pożądane, o ile służy przyspieszeniu i obniżeniu kosztów wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości. Takie rozumienie przytoczonego przepisu rozporządzenia GIA znajduje swoje dodatkowe potwierdzenie w motywie 11 rozporządzenia GIA, w którym wskazano, że akt ten „nie uniemożliwia państwom członkowskim wprowadzenia lub utrzymania przepisów krajowych zgodnych z prawem Unii, które służą promowaniu wspólnego korzystania z istniejącej infrastruktury technicznej lub umożliwiają bardziej efektywne i szybsze wdrażanie nowej infrastruktury technicznej poprzez uzupełnienie praw i obowiązków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu lub poprzez wprowadzenie ambitniejszych przepisów”. Ustawodawca unijny wymienia przy tym przykładowe obszary, w których możliwe są dalsze krajowe modyfikacje; wśród nich znajdują się również kwestie definicyjne (np. rozszerzenie zakresu obowiązków informacyjnych). Warto podkreślić, że rozporządzenie GIA posługuje się językiem dyrektywnym („państwa członkowskie mogą”), a zatem samodzielnie przyznaje ustawodawcy krajowemu kompetencję do doprecyzowywania materii objętej aktem unijnym, o ile nie narusza to zamkniętego katalogu wyłączeń określonego w art. 1 ust. 4 rozporządzenia GIA. Projektowane przepisy w żaden sposób nie ingerują w te bezwzględnie wiążące postanowienia. Powtórzenie lub częściowa modyfikacja definicji unijnych w ustawie nie oznacza ich „zmiany” w rozumieniu prawa Unii Europejskiej. Po pierwsze, definicje w projekcie odtwarzają brzmienie rozporządzenia GIA w zakresie niezbędnym do zapewnienia spójności systemowej z już obowiązującymi przepisami krajowymi (np. definicja operatora sieci) i do uniknięcia kolizji terminologicznej z pojęciami występującymi w prawie krajowym (np. roboty budowlane). Po drugie, każde odstępstwo od literalnego tekstu rozporządzenia GIA ogranicza się do elementów, które nie determinują zakresu merytorycznego uprawnień lub obowiązków wynikających z prawa Unii Europejskiej, lecz służą wyłącznie klarowności regulacji oraz efektywnej jej aplikacji przez organy krajowe. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej konsekwentnie dopuszcza takie techniki legislacyjne, o ile nie prowadzą do ograniczenia skuteczności (*effet utile*) rozporządzenia⁴. Doktryna od dawna wskazuje, że w takiej konstrukcji kompetencje krajowe

⁴ Linia orzecznicza Trybunału Sprawiedliwości, zapoczątkowana w wyroku z 16 grudnia 1976 r. w sprawie 33/76 Rewe-Zentralfinanz i Rewe-Zentral (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:61976CJ0033>), w którym Trybunał stwierdził, że – przy braku uregulowań unijnych – państwa członkowskie mogą stosować własne reguły proceduralne lub materialne, o ile (i) nie są

nie wygasają, lecz są ograniczone jedynie zasadami pierwszeństwa i skuteczności prawa UE. Michael Dougan ujmuje to następująco: „*Państwa członkowskie mogą utrzymywać, a często także wprowadzać bardziej rygorystyczne standardy regulacyjne (...) kompetencje krajowe nie zostają całkowicie wyłączone*” („*minimalna harmonizacja <...> kompetencje krajowe nie zostają całkowicie wyłączone*”)⁵.

Klauzule takie jak ta zawarta w art. 193 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 202 z 7.6.2016, str. 47), dalej jako „TFUE”, potwierdzają tę logikę wprost. Orzecznictwo potwierdza, że nawet przy akcie o bezpośrednim zastosowaniu państwa muszą przyjmować normy wykonawcze i sankcyjne, byle były one „*skuteczne, proporcjonalne i odstraszające*”. W sprawie Komisja vs. Grecja Trybunał uznał, że wybór sankcji należy do ustawodawcy krajowego⁶. Z kolei linia Rewe-Zentralfinanz⁷ i Comet⁸ utrwała zasadę autonomii proceduralnej: to prawo krajowe określa środki dochodzenia roszczeń z prawa UE, o ile nie czyni ich wykonania „*niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym*” oraz nie jest mniej korzystne niż w analogicznych sytuacjach krajowych. Tak więc przy projektowaniu ustawy pomocniczej do rozporządzenia GIA ustawodawca zachowuje swobodę konstrukcyjną, jeśli przestrzega tych granic.

Należy także wskazać, że przedłożony projekt powtarza część regulacji zawartych w rozporządzeniu GIA. Praktyka legislacyjna Unii Europejskiej pokazuje, że „*copy-out*” w ustawach do rozporządzeń o zasięgu ogólnym bywa wręcz oczekiwany. Dla przykładu rozporządzenie RODO⁹ w motywie 10 stwierdza, że państwa mogą „*utrzymać lub*

mniej korzystne niż reguły odnoszące się do roszczeń podobnych w prawie krajowym (zasada równoważności) oraz (ii) nie czynią wykonywania praw przyznanych przez prawo Unii „niemożliwym w praktyce lub nadmiernie utrudnionym”, czyli nie podważają skuteczności (*effet utile*) prawa unijnego. Ta sama myśl została rozwinięta w wyroku z 5 marca 1980 r. w sprawie 265/78 Ferwerda BV / Produktschap voor Vee en Vlees (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61978CJ0265>). Trybunał wyjaśnił tam, że krajowe przepisy mogą regulować kwestie nieobjęte wprost rozporządzeniem – na przykład tryb zwrotu nienależnych należności – pod warunkiem, iż nie naruszają jednolitego stosowania i skuteczności aktu unijnego.

⁵ Michael Dougan, *Minimum harmonization and the internal market* w: *Common Market Law Review* nr 37 <https://kluwerlawonline.com/journalIssue/Common+Market+Law+Review/37.4/67>

⁶ Wyrok Trybunału z dnia 21 września 1989 r. Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Greckiej. Niewypełnienie zobowiązań państwa członkowskiego – niewprowadzenie i niezapewnienie środków własnych Wspólnoty. Sprawa 68/88. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A61988CJ0068>

⁷ Wyrok Trybunału z dnia 16 grudnia 1976 r. Rewe-Zentralfinanz eG i Rewe-Zentral AG przeciwko Landwirtschaftskammer für das Saarland. Odesłanie prejudycjalne: Bundesverwaltungsgericht – Niemcy. Sprawa 33/76. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A61976CJ0033>

⁸ Wyrok Trybunału z dnia 16 grudnia 1976 r. Comet BV przeciwko Produktschap voor Siergewassen. Odesłanie prejudycjalne: College van Beroep voor het Bedrijfsleven – Niderlandy. Sprawa 45-76. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A61976CJ0045>

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r.

wprowadzić przepisy krajowe doprecyzowujące stosowanie” oraz – dla przejrzystości – „włączyć elementy rozporządzenia do prawa krajowego”. Polska ustawa o ochronie danych powieliła definicje z RODO i wprowadziła procedury sankcyjne. Komisja Europejska nie zakwestionowała tej techniki, o ile nie modyfikowała ona skutków rozporządzenia. Ten sam schemat, który przy minimalnej harmonizacji przewidziany został przez prawodawcę unijnego w rozporządzeniu GIA. Przytoczone wyżej orzecznictwo i doktryna wykluczają jedynie takie powtórzenie rozporządzenia, które zmieniałoby jego zakres lub osłabiałoby skuteczność. Rozporządzenie GIA samo przyznaje ustawodawcy krajowemu kompetencję do uzupełnienia i doprecyzowania regulacji, a praktyka legislacyjna (RODO) potwierdza, że jasne przeniesienie definicji i ustanowienie procedur sankcyjnych w ustawie krajowej jest nie tylko dopuszczalne, lecz często konieczne dla realnego stosowania prawa UE. Wskazać wreszcie trzeba także na przepisy art. 291 ust. 1 TFUE, który nakazuje państwom przyjąć „wszelkie środki prawa krajowego niezbędne do wykonania” wiążących aktów UE. Zatem art. 291 TFUE potwierdza, że pewien zakres legislacji wykonawczej jest konieczny.

Powyższe zatem oznacza, że w pewnym zakresie konieczne jest przyjęcie dodatkowych przepisów krajowych służących stosowaniu rozporządzenia GIA. Rozporządzenie to określa jedynie minimalne wymogi służące osiągnięciu zakładanych celów. Nie stoi to jednak na przeszkodzie, aby państwa członkowskie Unii Europejskiej wprowadziły środki dalej idące lub bardziej szczegółowe, o ile będą one służyć realizacji celów tego rozporządzenia.

Rozporządzenie GIA musi znaleźć zastosowanie na gruncie różnorodnych systemów prawnych państw członkowskich Unii Europejskiej, jednakże z uwagi na swój uniwersalny charakter, nie będzie instrumentem zdolnym do zaadresowania wszystkich aspektów procesu inwestycyjnego. Dlatego z uwagi na znane już rozwiązania prawne rozporządzenia GIA, aby mogły być one w pełni skuteczne na gruncie krajowym, konieczne są zmiany istniejącego prawa. Mając również na uwadze, że rozporządzenie GIA zastąpiło dyrektywę kosztową, która implementowana była w latach ubiegłych, głównie przez przepisy ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 311 oraz z 2025 r. poz. 1019), zwanej dalej „Megaustawą”, konieczne są takie zmiany w przepisach, które przygotują otoczenie prawne regulacjom towarzyszącym wprowadzeniu nowego rozporządzenia unijnego. W szczególności należy wskazać na zawarty w

rozporządzeniu GIA mechanizm utrzymania przepisów krajowych, o ile realizują one założone cele, w sposób co najmniej dalej idący niż to rozporządzenie. W kontekście rozwiązań zawartych w rozporządzeniu GIA właściwym działaniem będzie opracowanie takich krajowych przepisów, które wpisują się w specyfikę ugruntowanych już instytucji prawnych, przez co ich przyjęcie odbędzie się w sposób sprawniejszy i szybszy, niż w przypadku uniwersalnego aktu bezpośredniego stosowania, który ze swej natury nie może uwzględniać pełnej specyfiki ustawodawstw poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej, w tym również i Polski.

Rozwiązania zawarte w rozporządzeniu GIA bezpośrednio wpływają na przepisy dotyczące prowadzenia inwestycji telekomunikacyjnych, zawarte przede wszystkim w Megaustawie, czy ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418 i 1080), zwanej dalej „ustawą – Prawo budowlane”, czy ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889), zwanej dalej „ustawą o drogach publicznych”, oraz stanowią impuls dla podjęcia niniejszych działań legislacyjnych. Regulacje rozporządzenia GIA implikują również zmiany w innych aktach prawnych oddziałujących na proces inwestycyjny dotyczący sieci o bardzo dużej przepustowości (np. w ustawie o drogach publicznych, ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251 oraz z 2025 r. poz. 820 i 1006), ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2025 r. poz. 567).

Dynamiczny rozwój społeczeństwa cyfrowego oraz transformacja cyfrowa gospodarki wymagają skutecznych i elastycznych ram prawnych, umożliwiających efektywną współpracę pomiędzy różnymi sektorami gospodarki oraz administracją publiczną. Dotychczasowe podejście polegające na izolacji regulacyjnej poszczególnych branż, okazało się niewystarczające wobec rosnącej współzależności infrastruktury telekomunikacyjnej z innymi usługami publicznymi i gospodarczymi.

Projektowana ustawa stwarza podstawy do integracji oraz synergii międzysektorowej. Przez umożliwienie współdzielenia infrastruktury technicznej i zachęcanie do współpracy operatorów telekomunikacyjnych z podmiotami zarządzającymi infrastrukturą komunalną, drogową, energetyczną i innymi, możliwe jest osiągnięcie znacznych oszczędności ekonomicznych, poprawa efektywności inwestycyjnej oraz skrócenie czasu realizacji inwestycji.

Synergia międzysektorowa wynikająca z niniejszej regulacji sprzyja także optymalizacji wykorzystania zasobów publicznych i prywatnych oraz zwiększeniu dostępności nowoczesnych usług telekomunikacyjnych, co bezpośrednio przyczyni się do wyrównywania szans rozwojowych regionów i zmniejszania wykluczenia cyfrowego. Dzięki kompleksowemu podejściu ustawy możliwe będzie szybsze i bardziej harmonijne wdrażanie sieci o bardzo dużej przepustowości, co przyniesie wymierne korzyści dla gospodarki, społeczeństwa oraz środowiska.

Przyjęcie proponowanych rozwiązań legislacyjnych stanowi niezbędny krok w kierunku stworzenia zintegrowanego, odpornego na przyszłe wyzwania i otwartego na innowacje ekosystemu cyfrowego w Polsce.

Analiza wpływu ostatniej dużej nowelizacji Megaustawy

Projekt dotyczy przede wszystkim nowelizacji Megaustawy. W okresie jej obowiązywania dokonał się olbrzymi postęp technologiczny w zakresie sieci szerokopasmowych, ich projektowania i budowy, którego poziom należy określić jako przełomowy. Opracowano i skutecznie wdrożono nowe technologie w zakresie mikrokanalizacji światłowodowej, wdmuchiwanym włókien, czy wykonywania prac inżynieryjno-budowlanych. Wobec tego obowiązująca treść Megaustawy, mimo kolejnych nowelizacji, z upływem czasu zaczęła tracić swoją zgodność z panującymi na rynku telekomunikacyjnym rozwiązaniami teletechnicznymi, budowlanymi i informatycznymi. W toku stosowania Megaustawy podmioty rynku telekomunikacyjnego dostrzegły wiele barier natury prawnej i lingwistycznej, które należy usunąć w celu przyspieszenia procesu budowy „cyfrowej Polski”. Należy podkreślić, że rozwiązania prawne dotychczasowych przepisów były także przedmiotem analiz zamawianych przez Ministerstwo Cyfryzacji. Do analiz tych należy zaliczyć przygotowany na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji w październiku 2023 r. dokument pt. *Analiza wpływu na sytuację społeczno-gospodarczą rozwiązań wprowadzonych ustawą z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw , wraz z badaniem opinii podmiotów korzystających z regulacji tej ustawy*. W ramach tej analizy, która stanowi załącznik do Oceny Skutków Regulacji, szczegółowemu przeglądowi zostały poddane dotychczasowe rozwiązania oraz sporządzone zostały rekomendacje przyszłych zmian prawnych, które znalazły swoje odzwierciedlenie w tym projekcie.

Przedstawione w części szczegółowej uzasadnienia projektowane przepisy adresują część problemów zdiagnozowanych w ww. analizie. W szczególności wskazać tu należy na rekomendacje w zakresie wprowadzenia obowiązku dla inwestorów wznoszących budynki wielorodzinne, zamieszkania zbiorowego lub użyteczności publicznej w zakresie wybudowania kanalizacji kablowej przyłącza telekomunikacyjnego jako integralnego elementu inwestycji od granicy nieruchomości do punktu styku w budynku.

Potrzeba przyspieszenia realizacji inwestycji

Pomimo faktu, że od wielu lat w Polsce buduje się tysiące kilometrów sieci szerokopasmowych, które finansowane są ze środków publicznych oraz ze środków własnych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zwanych dalej „Pt”, w tym operatorów, o których mowa w art. 2 pkt 40 lit. b ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1221 oraz z 2025 r. poz. 637 i 820), zwanej dalej „PKE”, a także mimo znacznych nakładów ponoszonych na infrastrukturę, w dalszym ciągu w Polsce istnieją tzw. „białe plamy”, często znajdujące się także na obszarach dużych miast, w których brakuje infrastruktury zapewniającej szerokopasmowy dostęp do internetu.

Dla takich miejsc przygotowano ofertę wsparcia finansowego ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, zwanego dalej „KPO”, i programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy, zwanego dalej „FERC”. Aby zapewnić dostęp internetu szerokopasmowego w obszarach tzw. „białych plam” zlokalizowanych na terenie całej Polski, ogłoszono szereg konkursów skierowanych do Pt. Pomimo dostępności środków, na wiele z udostępnionych w konkursach obszarów operatorzy nie złożyli wniosków o dofinansowanie. W ostatnim konkursie ogłoszonym ze środków KPO, który zakończył się w kwietniu 2025 r., do dofinansowania wyznaczonych zostało ok. 420 tys. punktów adresowych mających status białych plam, jednak zainteresowaniem Pt cieszyła się tylko połowa z nich (nieco ponad 200 tys.). Sytuacja ta miała miejsce pomimo bardzo preferencyjnych warunków konkursu, w którym Pt mogli uzyskać nie tylko dofinansowanie na budowę sieci, ale również na trzyletnie koszty jej utrzymania.

Analizując przyczyny tej sytuacji, należy zauważyć, że dofinansowanie publiczne jest przeznaczone na obszary najtrudniejsze inwestycyjnie. Brak stacjonarnej infrastruktury szerokopasmowej dotyczy terenu całej Polski, w szczególności obszarów o niskiej lub bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz rozproszonej zabudowie. Z tego względu, pomimo intensywnych zachęt państwa i jednostek samorządu terytorialnego, wiele punktów

adresowych – m.in. ze względu na wysokie koszty utrzymania oraz rosnące koszty inwestycyjne ponoszone przez beneficjentów (np. koszty podwykonawców) – nadal nie zostało objętych zasięgiem sieci szerokopasmowej. Koszty budowy infrastruktury, nawet ze wsparciem ze środków Unii Europejskiej, wciąż przekraczają możliwe do uzyskania przychody ze świadczonych usług, co zniechęca przedsiębiorców telekomunikacyjnych do inwestycji, w tym do sięgania po środki publiczne.

Brak dostępu do infrastruktury w miejscu zamieszkania stanowi podstawowy czynnik zwiększający nierówności cyfrowe obywateli. Równocześnie rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej umożliwia zmniejszenie wykluczenia cyfrowego obywateli w miejscowościach, gdzie obecnie istnieje problem z dostępem do szerokopasmowego internetu. Dynamiczne zmiany na rynku pracy, w tym możliwość wykonywania pracy w formie pracy zdalnej, niekiedy bywają ograniczone przez niedostosowanie lub brak infrastruktury telekomunikacyjnej w miejscu zamieszkania pracownika. Niedostępność usług szerokopasmowego internetu może być istotnym czynnikiem zmniejszającym społeczną produktywność i obniżającym tempo wzrostu gospodarczego w Polsce, w porównaniu do innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Kwestie dostępu do internetu o adekwatnej do potrzeb jakości są jednym z wyznaczników rozwoju cywilizacyjnego, czynnikiem przesądzającym o podejmowanych decyzjach gospodarczych, o wyborze miejsca do zamieszkania. Jest to też jedno z kryteriów, na podstawie którego monitoruje się efekty realizowanych polityk krajowych i unijnych, m.in. w ramach Indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (The Digital Economy and Society Index), zwanego dalej „DESI”.

Indeks DESI i Droga ku cyfrowej Dekadzie

Komisja Europejska od 2014 r. monitoruje postępy cyfrowe państw członkowskich Unii Europejskiej, w tym również i Polski, za pomocą sprawozdań z DESI. Począwszy od 2023 r., zgodnie z uchwałą nr 125 Rady Ministrów z dnia 22 października 2024 r. w sprawie Krajowego planu działania do programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (M.P. poz. 989), DESI jest obecnie włączany do sprawozdania na temat stanu cyfrowej dekady i wykorzystywany do monitorowania postępów w realizacji celów cyfrowych¹⁰.

Komisja Europejska dostosowała DESI do czterech głównych kierunków określonych we wniosku Komisji Europejskiej dotyczącym decyzji ustanawiającej program „Droga ku

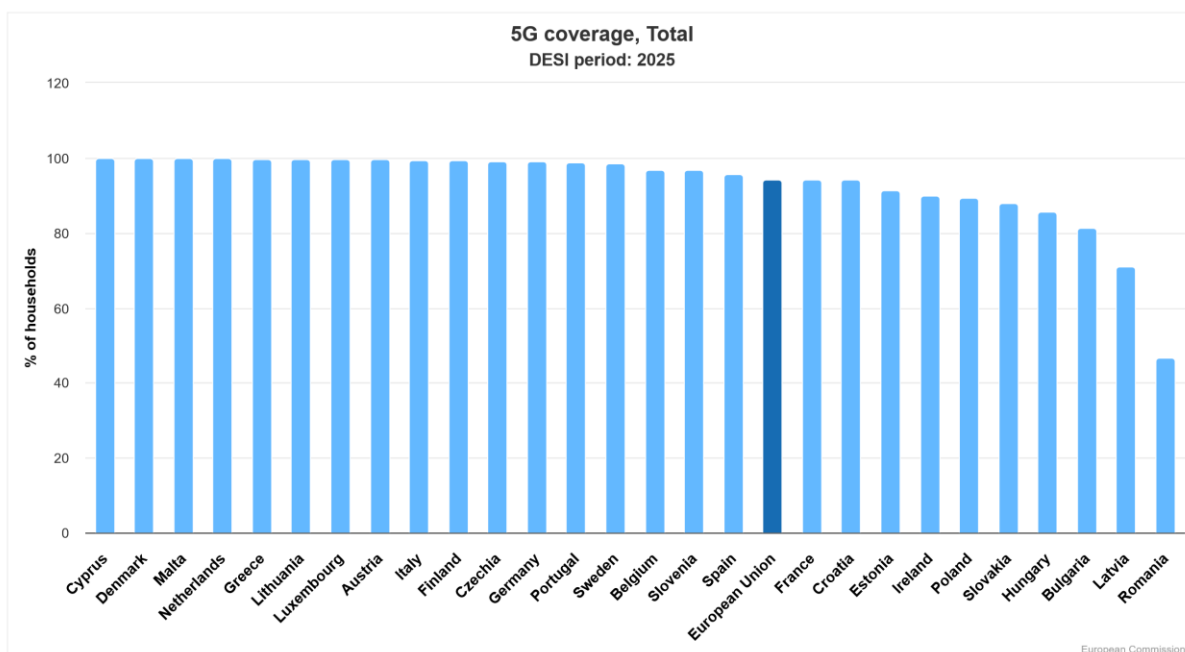
¹⁰ Dokument dostępny jest w internecie pod adresem: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/state-digital-decade-2025-report>

Cyfrowej Dekadzie” (Decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. został ustanowiony program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz. Urz. UE 323 z 19.12.2022, str. 4)¹¹. W dokumencie tym określono cele do realizacji na szczeblu Unii Europejskiej, które mają zostać osiągnięte do 2030 r., aby zapewnić kompleksową i zrównoważoną transformację cyfrową we wszystkich sektorach gospodarki. Aż 11 wskaźników DESI mierzy cele określone w Cyfrowej Dekadzie. Wśród czynników mierzonych znajduje się również dział „łączność”, który w nomenklaturze indeksu oznacza telekomunikację. Jak wynika z aktualnych danych raportu prezentowanych przez Komisję Europejską¹² średnie pokrycie zasięgiem sieci 5G w Unii Europejskiej na koniec roku 2024 r. wynosiło blisko 94%, natomiast w Polsce 89,28%. Na terenach wiejskich odsetek ten wynosił odpowiednio 79,6% oraz 72,4%. W ślad za raportem z lat ubiegłych (DESI 2022) *„należy również zauważyć, że ludność wiejska stanowi niemal 40% ludności w kraju – (...) obszary wiejskie liczyły 15,3 mln mieszkańców. Średnia gęstość zaludnienia na obszarach wiejskich w Polsce wynosi około 50 osób na kilometr kwadratowy. Czynniki te przyczynia się do wysokich kosztów budowy infrastruktury telekomunikacyjnej i ogólnej nieznacznej atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich.”*.

Niemniej jednak zauważyć trzeba, że DESI odgrywa rolę swoistego rankingu państw europejskich, a miejsce w tym rankingu przekłada się na atrakcyjność państw funkcjonujących w tym zestawieniu.

¹¹ Dokument dostępny jest w internecie pod adresem: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-50-2022-INIT/pl/pdf>

¹² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/pl/library/digital-decade-2025-country-reports>, dostęp 9 lipca 2025 r.

Źródło: Raport DESI¹³

Mając na uwadze wnioski płynące zarówno z założeń Cyfrowej Dekady oraz danych przedstawionych w indeksie DESI, podkreślić należy konieczność nowelizacji przepisów odnoszących się do realizacji procesu inwestycyjno-budowlanego w telekomunikacji, która również wynika z wielu czynników. W wyniku zakończonej ponad rok temu aukcji częstotliwości radiowych z pasma „C” dla nowych standardów sieci telekomunikacyjnych operatorzy zobowiązali się do realizacji określonych zobowiązań pokryciowo-jakościowych, nałożonych na nich decyzjami Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE”. Należy także wskazać, że w czerwcu 2005 r. Prezes UKE zakończył przydział częstotliwości dla pasm 700 i 800 MHz dedykowanych dla sieci 5G¹⁴. Oznaczać to będzie w szerszej perspektywie czasowej realizację wielu inwestycji celu publicznego z zakresu telekomunikacji, w szczególności infrastruktury sieci bezprzewodowych. Obowiązki pokryciowe wyznaczone operatorom telekomunikacyjnym przełożą się zatem na budowę tysięcy nowych telekomunikacyjnych obiektów budowlanych i modernizację tysięcy już istniejących.

¹³

https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators?period=desi_2025&indicator=desi_5gcov&breakdown=total_pophh&unit=pc_hh&country=AT,BE,BG,HR,CY,CZ,DK,EE,EU,FI,FR,DE,EL,HU,IE,IT,LV,LT,LU,MT,NL,PL,PT,RO,SK,SI,ES,SE, dostęp 11 lipca 2025 r.

¹⁴

<https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/aukcja-pasm-700-i-800-mhz-zakonczona--nowe-czestotliwosci-dla-operatorow>

Cyfrowa Dekada wyznaczyła szereg celów cyfrowych¹⁵. Cel nr 2 odnosi się do telekomunikacji, i oznacza „bezpieczne, odporne, wydajne i zrównoważone infrastruktury cyfrowe, przy czym:

- a. *wszyscy użytkownicy końcowi przebywający w stałej lokalizacji są objęci siecią gigabitową aż do punktu zakończenia sieci, a wszystkie obszary zaludnione są objęte ultraszybką siecią bezprzewodową nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G, zgodnie z zasadą neutralności technologicznej;(...)*
- b. *co najmniej 10 000 neutralnych dla klimatu węzłów brzegowych oferujących wysoki stopień bezpieczeństwa i rozmieszczonych w sposób gwarantujący dostęp do związanych z danymi usług charakteryzujących się niskim opóźnieniem (tj. kilka milisekund) jest wdrożonych niezależnie od lokalizacji przedsiębiorstwa;(...)*”.

W dniu 16 czerwca 2025 r. opublikowany został roczny Raport o stanie Dekady Cyfrowej¹⁶, który podsumowuje postępy Unii Europejskiej i państw członkowskich Unii Europejskiej, w tym Polski, w dążeniu do udanej transformacji cyfrowej zgodnie z Programem Polityki Dekady Cyfrowej 2030. Raport analizuje kluczowe czynniki i wyzwania związane z cyfrową transformacją Unii Europejskiej, takie jak nowy paradygmat geopolityczny, wspieranie konkurencyjności w skomplikowanym kontekście gospodarczym, wejście w nową erę kształtowaną przez generatywną sztuczną inteligencję oraz utrzymanie zaangażowania ludzi i społeczeństw w coraz bardziej hybrydowym środowisku. Zawiera on również rekomendacje mające na celu osiągnięcie celów Cyfrowej Dekady. Jeśli chodzi o stan realizacji celów

¹⁵ <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/program-polityki-droga-ku-cyfrowej-dekadzie-do-2030-r2>

¹⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/2025-state-digital-decade-package>

Cyfrowej Dekady, przedstawia się on następująco:

Digital Decade KPI ⁽¹⁾	Poland				EU		Digital Decade target by 2030	
	DESI 2024 (year 2023)	DESI 2025 (year 2024)	Annual progress	National trajectory 2024 (3)	DESI 2025	Annual progress	PL	EU
Fixed Very High Capacity Network (VHCN) coverage	81.1%	83.8%	3.4%	84.1%	82.5%	4.9%	100.0%	100%
Fibre to the Premises (FTTP) coverage	75.4%	77.8%	3.1%	84.1%	69.2%	8.4%	100.0%	-
Overall 5G coverage	71.9%	89.3%	24.1%	98.3%	94.3%	5.9%	100.0%	100%
Edge Nodes (estimate)	42	82	95.2%	11	2257	90.5%	370	10000
SMEs with at least a basic level of digital intensity (2)	-	69.0%	6.4%	-	72.9%	2.8%	90.0%	90%
Cloud	46.5%	-	-	-	-	-	75.0%	75%
Artificial Intelligence	3.7%	5.9%	60.8%	4.3%	13.5%	67.2%	10.0%	75%
Data analytics	19.3%	-	-	-	-	-	35.0%	75%
AI or Cloud or Data analytics	51.8%	-	-	-	-	-	-	75%
Unicorns	10	11	10.0%	13	286	4.4%	20	500
At least basic digital skills	44.3%	-	-	-	-	-	80.0%	80%
ICT specialists	4.3%	4.5%	4.7%	4.3%	5.0%	4.2%	6.0%	~10%
eID scheme notification		Yes						
Digital public services for citizens	63.7	70.7	10.9%	81.5	82.3	3.6%	100.0	100
Digital public services for businesses	72.9	85.0	16.6%	87.4	86.2	0.9%	100.0	100
Access to e-Health records	90.0	91.8	2.0%	88.0	82.7	4.5%	100.0	100

Źródło: Report on the State of the Digital Decade 2025, Annex - Short Country Report 2025 – POLAND <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/poland-2025-digital-decade-country-report>

Jak wynika z Raportu mimo poprawy niektórych wyników Polski w obszarze pokrycia siecią światłowodową (w przypadku FTTP – Fibre to the Premises¹⁷, pokrycie wynosi 77,97%, czyli powyżej średniej dla UE wynoszącej 69,24%), Polska nadal pozostaje w tyle w przypadku pokrycia siecią 5G. Pomimo wzrostu pokrycia VHCN (83,84% przy średniej dla UE¹⁸ – 82,49%), obecny poziom jest wciąż daleki od zamierzonego celu, zatem niezbędne są dalsze inwestycje w rozwój tej infrastruktury. Cel na 2030 r. zakłada pełne pokrycie siecią VHCN, co wymaga intensyfikacji działań inwestycyjnych, aby nadgonić pozostałe kraje Unii Europejskiej znajdujące się w czołówce rankingu. Podobne wyzwanie dotyczy pokrycia siecią 5G, gdzie Polska plasuje się poniżej średniego poziomu Unii Europejskiej (89,28%

¹⁷

https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators?period=desi_2025&indicator=desi_fttp&breakdown=total_pophh&unit=pc_hh&country=AT,BE,BG,HR,CY,CZ,DK,EE,EU,FI,FR,DE,EL,HU,IE,IT,LV,LT,LU,MT,NL,PL,PT,RO,SK,SI,ES,SE

¹⁸

https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators?period=desi_2025&indicator=desi_vhcn&breakdown=total_pophh&unit=pc_hh&country=AT,BE,BG,HR,CY,CZ,DK,EE,EU,FI,FR,DE,EL,HU,IE,IT,LV,LT,LU,MT,NL,PL,PT,RO,SK,SI,ES,SE

przy średniej dla UE¹⁹ wynoszącej 94,35%), na co wpływ miały opóźnienia w przydzielaniu kluczowych pasm częstotliwości. Znajduje to również odzwierciedlenie w rekomendacjach zawartych w tym Raporcie, gdzie wskazano na zachęcanie operatorów do przyspieszenia wdrażania sieci 5G.

Connectivity Toolbox

Podwalinami pod projekt rozporządzenia GIA były doświadczenia płynące z wdrożenia rekomendacji zawartych w zaleceniu Komisji Europejskiej 2020/1307 z dnia 18 września 2020 r. w sprawie wspólnego unijnego zestawu narzędzi służących zmniejszeniu kosztów wprowadzania sieci o bardzo dużej przepustowości oraz zapewnieniu terminowego i sprzyjającego inwestycjom dostępu do widma radiowego 5G, aby wspierać łączność z myślą o odbudowie gospodarki po kryzysie związanym z COVID-19 w Unii Europejskiej, zwanego dalej „*Connectivity Toolbox*”²⁰.

Kryzys związany z pandemią COVID-19 uświadomił potrzebę budowy sieci o bardzo dużej przepustowości, a co ważniejsze, konieczność dalszych szeroko zakrojonych inwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną (zwłaszcza w sieci światłowodowe i w sieci 5G). Komisja Europejska przygotowała *Connectivity Toolbox*, czyli rekomendację zawierającą wspólny unijny zestaw najlepszych praktyk, wspierających terminowe realizowanie inwestycji telekomunikacyjnych oraz obniżenie ich kosztów. Dokument ten powstał w wyniku wymiany doświadczeń na temat stosowanych rozwiązań prawnych i praktyk pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej, przy współpracy z Komisją Europejską w następstwie jej zalecenia. *Connectivity Toolbox* opiera się na założeniach dyrektywy kosztowej, która w latach 2020–2022 poddawana była przeglądowi, oraz EKŁE.

Connectivity Toolbox opiera się na celu Unii Europejskiej, jakim jest zapewnienie zaawansowanej komunikacji elektronicznej w całej Unii Europejskiej, wskazując, że jest to kluczowy element innowacji gospodarczej w różnych sektorach, zwłaszcza w transporcie, medycynie, edukacji i produkcji.

Celem *Connectivity Toolbox-a* jest opracowanie i wdrożenie praktyk mających pomóc operatorom telekomunikacyjnym obniżyć koszty budowy i rozbudowy sieci o bardzo dużej

¹⁹

https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators?period=desi_2025&indicator=desi_5gcov&breakdown=total_pophh&unit=pc_hh&country=AT,BE,BG,HR,CY,CZ,DK,EE,EU,FI,FR,DE,EL,HU,IE,IT,LV,LT,LU,MT,NL,PL,PT,RO,SK,SI,ES,SE

²⁰ Dokument dostępny w internecie pod adresem: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/connectivity-toolbox>

przepustowości przez usunięcie przeszkód administracyjno-prawnych. W jego skład wchodzi 39 najlepszych praktyk dla państw członkowskich Unii Europejskiej, odnoszących się do kwestii ograniczania kosztów inwestycyjnych, zapewnienia operatorom dostępu do widma radiowego, niezbędnego do pełnego wdrożenia sieci 5G, oraz zachęcenia operatorów do dalszych inwestycji związanych ze zwiększeniem pokrycia dostępu do tej sieci.

Rozwiązania wprowadzane niniejszym projektem ustawy wpisują się w kontekst szeregu rekomendacji zawartych w *Connectivity Toolbox*.

Connectivity Toolbox ma charakter niewiążący, lecz dzięki formule dobrowolnej koordynacji umożliwia szybkie przenoszenie sprawdzonych rozwiązań prawnych i organizacyjnych pomiędzy jurysdykcjami państw członkowskich UE, obniżając koszty inwestycji w sieci światłowodowe i 5G, skracając procedury administracyjne, usprawniając przydział pasma oraz ułatwiając współdzielenie infrastruktury pasywnej. Przyjęte w nim rekomendacje – takie jak wsparcie punktów informacyjnych, cyfryzacja postępowań pozwoleńowych itd. stanowiły istotne uzupełnienie zastępowanej przez rozporządzenia GIA dyrektywy kosztowej, czy Europejskiego Kodeksu Łączności Elektronicznej. Dobrowolny status *Connectivity Toolbox* nie ograniczył jego praktycznego znaczenia. Z opublikowanych na stronie Komisji Europejskiej raportów wdrożeniowych państw członkowskich (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/connectivity-toolbox-member-states-implementation-reports>) wynika, że większość krajów Unii dokonała już adaptacji co najmniej części rekomendacji *Connectivity Toolbox* do prawa krajowego. Choć sam dokument zawierający unijny zestaw najlepszych praktyk w zakresie łączności datowany jest na 2021 r., a podsumowujący je raport implementacyjny na 2022 r., dokument pozostaje aktualny – szczególnie w obszarze rozwoju sieci mobilnych, gdzie tempo przyrostu ruchu oraz potrzeba dalszego udostępniania pasma radiowego wymagają ciągłego upraszczania procesów inwestycyjnych.

Analiza czasochłonności procedur

Wskazać należy, że przedstawiona na wstępie analiza wpływu nowelizacji Megaustawy skoncentrowana była wyłącznie wokół przepisów jednej ustawy. Natomiast poprawa warunków inwestycyjnych jest zagadnieniem złożonym, a właściwe procedury uregulowane są w wielu aktach prawnych, dlatego konieczne było szersze spojrzenie na to zagadnienie. W związku z tym, na zlecenie Departamentu Telekomunikacji w Ministerstwie Cyfryzacji, opracowany został w 2023 r. raport pt. „Czasochłonność procedur administracyjnych w procesie inwestycyjno-budowlanym w telekomunikacji” (dokument ten stanowi załącznik do

Oceny Skutków Regulacji). Celem raportu było przeprowadzenie badania i próba ustalenia, czy istnieje możliwość wyeliminowania lub przynajmniej zminimalizowania negatywnego zjawiska, jakim jest długotrwałość procedur administracyjnych związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej przez zapewnienie sprawności ich realizacji. Raport podjął próbę identyfikacji, analizy i zrozumienia czynników wpływających na czas trwania tych procedur, zarówno tych negatywnych, spowalniających, jak i tych pozytywnych, które mogłyby przyspieszyć proces.

Kluczowe pytania badawcze raportu obejmowały następujące zagadnienia:

- Jaki jest efektywny czas realizacji procedur administracyjnych?
- Jakie są główne przyczyny braku dotrzymania terminów?
- Jakie są główne przyczyny braku sprawności w procedurach związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej?
- Jakie specyficzne czynniki wpływają na brak sprawności w rozpoznawaniu spraw związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej?
- Jakie mechanizmy mogą zapewnić efektywność procedur związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej?

Raport opracowany został w oparciu o wyniki badania ankietowego odnoszącego się do poszczególnych procedur administracyjnych składających się proces inwestycyjno-budowlany, w ramach którego:

- w zakresie procedur lokalizacyjnych oraz geodezyjnych – zbadano ankietowo 360 urzędów gminy z każdego województwa (z uwzględnieniem miast wojewódzkich oraz równomiernie gmin wiejskich, miejskich i wiejsko miejskich);
- w zakresie procedur z zakresu administracji architektoniczno-budowlanej (uzyskiwanie decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskiwanie zaświadczenia o braku sprzeciwu do zgłoszenia) zbadano ankietowo: 13 urzędów wojewódzkich; 120 starostw powiatowych z każdego województwa (z uwzględnieniem stolic województw);
- w zakresie procedury wydania decyzji lokalizacyjnej w pasie drogowym obiektów budowlanych lub urządzeń, które nie są związane z potrzebami zarządzania drogami (i ruchu drogowego), procedury wydania decyzji o udzieleniu zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, w celu umieszczenia urządzenia infrastruktury technicznej. procedury wydania decyzji o udzieleniu zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, w celu prowadzenia robót związanych z umieszczeniem urządzeń infrastruktury

technicznej, niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego; procedury udostępnienia istniejącego kanału technologicznego w drodze decyzji administracyjnej, budowa kanału technologicznego w ramach inwestycji niedrogowej. Procedury wydania zgody na remont infrastruktury telekomunikacyjnej istniejącej w pasie drogowym w trybie art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych – na pytania ankietowe odpowiadały: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad i jej oddziały terenowe; jednostki organizacyjne obsługujące 16 zarządów województw; 116 jednostek organizacyjnych z każdego województwa obsługujących zarządy powiatów; 630 jednostek organizacyjnych z obsługujących wójtów (burmistrzów, prezydentów miast);

- w zakresie procedur leżących we właściwości nadzoru budowlanego – na pytania ankietowe odpowiadały: 13 wojewódzkich inspektoratów nadzoru budowlanego; 222 powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego z każdego województwa (z uwzględnieniem stolic województw);
- w zakresie procedury o wydanie decyzji zastępującej umowę w sprawie korzystania z nieruchomości ankietowano – 120 urzędów z każdego województwa, obsługujących starostów;
- w zakresie procedur o wydanie decyzji zastępującej umowę w sprawie udostępnienia nieruchomości, w tym dostępu do budynku oraz punktu styku ankietę wypełnił – Urząd Komunikacji Elektronicznej.

Powyższy przekrój ankietowanych pozwala stwierdzić, że przygotowany raport miał charakter reprezentatywny, a fakt że przeprowadzona analiza była wykonana wg stanu prawnego na dzień 1 października 2023 r., daje gwarancję, że wnioski i rekomendacje zawarte w raporcie są nadal aktualne. Pełny tekst raportu stanowi załącznik do Oceny Skutków Regulacji.

Jednym z powtarzających się wniosków zawartych w raporcie jest okoliczność niedostatecznych zasobów kadrowych w urzędach obsługujących organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego. Mając to na uwadze prawodawca przedsięwziął szereg kroków mających na celu uproszczenie niektórych procedur, a także takie ich modyfikacje, aby ich procedowanie było w pełni zgodne z kompetencjami organów. Przykładem takiego działania są zmiany w przepisach ustawy – Prawo budowlane w zakresie realizacji inwestycji takich jak stacje bazowe telefonii komórkowej.

W dotychczasowym stanie prawnym procedura zawarta w przepisach budowlanych nie rozróżniała aspektu budowy zamierzenia budowlanego w jego wymiarze konstrukcyjnym czy architektonicznym od części zamierzenia związanej z instalacją aktywnych urządzeń radiowych. Owocowało to nie tylko problemami na etapie rozpatrywania wniosków czy zgłoszeń budowlanych, ale również pojawieniem się rozbieżnych linii orzecznich w sądach administracyjnych. Problemy związane z rozpatrywaniem stacji bazowej jako konglomeratu, całości techniczno-użytkowej jej elementów konstrukcyjnych (jak np. składająca się z wyrobów budowlanych konstrukcja nośna w postaci wieży czy masztu) szczególnie widoczne są na poziomie administracji architektoniczno-budowlanej, gdzie pracownicy referatów architektury oprócz kwestii budowlanych wniosków o pozwolenie na budowę, czy zgłoszeń muszą zajmować się całością funkcjonalno-użytkową stacji bazowej, czyli również kwestiami urządzeń radiokomunikacyjnych, które *de facto* nie należą do części budowlanej zamierzenia inwestycyjnego, nie są wyrobami budowlanymi itd. Trudności w tym zakresie objawiają się już na etapie wyznaczania kręgu stron postępowania o pozwolenie na budowę – np. czy uwzględnić tylko konstrukcję obiektu, czy może krąg stron wyznacza zasięg aktywnych anten. Problemy interpretacyjne nie kończą się jednak wyłącznie na etapie rozpatrywania wniosku. Obecne łączne rozpatrywanie stacji bazowej jako całości techniczno-użytkowej prowadzi niekiedy do sytuacji absurdalnych, nawet na poziomie orzecznictwa sądów administracyjnych. Dla przykładu – dotychczasowe przepisy budowlane pozwalają na realizację niektórych „nowych” zamierzeń budowlanych bez obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę, czy nawet zgłoszenia do organu architektury. Natomiast przebudowa takiej już istniejącej konstrukcji, wiąże się z wejściem w procedurę uzyskania pozwolenia na budowę. Co więcej procedura ta, uruchamiana nawet wtedy, gdy „przebudowa” polega np. na wymianie, niebędącej wyrobem budowlanym, starej anteny na nową. Stan ten można porównać do sytuacji, w której latarnię uliczną wraz z żarówką stawiałoby się bez pozwolenia na budowę, czy zgłoszenia, natomiast wymiana żarówki w tej latarni na nową wiązałaby się ze wszczęciem pełnej procedury administracyjnej. Powyższe stanowi nadmierne obciążenie pracowników organów administracji architektoniczno-budowlanej, przez rozpatrywanie przez nich wszystkich aspektów zamierzenia inwestycyjnego, również w zakresie poza architektonicznym, oraz generuje nadmierną ilość postępowań.

Zauważyć należy, że takie zamierzenie inwestycyjne w aspekcie związanym z instalacją i eksploatacją jego części aktywnej, radiowej jest już przedmiotem kompetencji organów

środowiskowych, podobnie jak każda zmiana w zakresie parametrów urządzeń radiokomunikacyjnych.

Stąd też zaproponowano w niniejszym projekcie zmiany w obrębie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Zmiany w obrębie prawa budowlanego mają także drugi wymiar praktyczny, który przekłada się na funkcjonowanie samorządu terytorialnego, operatorów i innych podmiotów gospodarczych. Dotychczasowe rozwiązania prawne wiążące pasywną infrastrukturę telekomunikacyjną z infrastrukturą aktywną powodowały, że na etapie projektowania konieczne było antycypowanie parametrów urządzeń nadawczych, a wszelka zmiana w tym zakresie (np. instalacja o mniejszej mocy) oznaczała odstępstwo od projektu, natomiast późniejsze zmiany w obrębie urządzeń nadawczych, również bez ingerowania w część konstrukcyjną stacji bazowej, przy niektórych nieprawidłowych interpretacjach przepisów prawa, wiązały się z wszczynaniem zbytecznych postępowań administracyjnych. Oznaczało to niepotrzebne angażowanie zasobów ludzkich w zbędne procedury administracyjne w organach administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.

Jednocześnie, dotychczas funkcjonujące na gruncie prawa budowlanego, powiązanie infrastruktury aktywnej z pasywną przekłada się również negatywnie na rynek telekomunikacyjny i rynek związany z realizacją zasobów powiązanych z telekomunikacją. Skutkiem powiązania obu rodzajów infrastruktury jest ograniczenie kręgu inwestorów dla takich inwestycji wyłącznie do podmiotów posiadających pozwolenia radiowe, bowiem dysponują one na etapie przygotowania inwestycji pełną wiedzą o parametrach urządzeń aktywnych, które to dane są składową dokumentacji budowy. Rozłączenie tych aspektów inwestycji telekomunikacyjnych rozszerza zakres podmiotowy potencjalnych inwestorów w pasywną infrastrukturę telekomunikacyjną o inne podmioty. W szczególności otwiera to nową perspektywę dla jednostek samorządu terytorialnego, które mogą, podobnie jak ma to miejsce w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, budować i udostępniać infrastrukturę pasywną przedsiębiorcom telekomunikacyjnym. Jest to z jednej strony potencjalne źródło dochodu takich jednostek, a z drugiej strony narzędzie dbania o ład przestrzenny, lub też forma zachęty dla operatorów do realizacji inwestycji na obszarach o małej atrakcyjności komercyjnej. Jednocześnie zaproponowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na samorządy chcące wdrażać prywatne sieci 5G. W tym kontekście należy wskazać, że warunki zakończonej w dniu 25 marca 2025 r. aukcji częstotliwości na pasma 700 i 800 MHz przewidywały kluczowe zobowiązania pokryciowe dla sieci 5G. Na

operatorach, którym przyznane zostały rezerwacje ciężą zobowiązania jakościowe dotyczące dalszej budowy sieci 5G, w co wlicza się już obowiązujące wymogi przyjęte w postępowaniu na pasmo C. Zgodnie z tym do grudnia 2026 r. operatorzy będą musieli zapewnić zasięg sieci mobilnej do 98% gospodarstw domowych z gwarantowanym transferem 50 Mb/s. Do grudnia 2028 r. zasięg dla gospodarstw domowych ma osiągnąć 99%, a gwarantowana prędkość ma wzrosnąć do 95 Mb/s przy opóźnieniu sygnału 10 ms. Nowym elementem jest wymóg zwiększenia prędkości pobierania do 120 Mb/s do końca 2030 r., przy zachowaniu pozostałych parametrów, czyli pokrycia na poziomie 99% i opóźnieniu 10 ms²¹. Wszystkie te inwestycje będą wymagały rozwiniętej infrastruktury pasywnej, dlatego też zwiększenie liczby podmiotów, w tym samorządów, będących ją w stanie oferować znacząco przyczyni się do rozwoju sieci 5G. Obowiązujące przepisy prawa budowlanego nie uwzględniają specyfiki inwestycji w prywatne sieci 5G²² oraz instalacje telekomunikacyjne o zastosowaniu innym niż publiczne np. kolej czy energetyka, co znacząco utrudnia ich realizację. Brak odpowiednich uregulowań prowadzi do wydłużenia i komplikacji procesu inwestycyjnego. Nowelizacja jest konieczna, aby uprościć procedury i umożliwić sprawne wdrażanie nowoczesnych rozwiązań telekomunikacyjnych.

Druga Europejska agenda cyfrowa i Cyfrowy Kompas

W Drugiej Europejskiej agendzie cyfrowej skoncentrowano się na zmianach, których źródłem były technologie cyfrowe, i na zasadniczej roli usług i rynków cyfrowych oraz uwypatniono technologiczne i geopolityczne cele Unii Europejskich. W komunikatach zatytułowanych „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy” i „Cyfrowa dekada Europy” Komisja Europejska szczegółowo przedstawiła działania na rzecz bezpiecznych usług i rynków cyfrowych. Priorytetowo potraktowano w niej obliczenia kwantowe, strategię dotyczące technologii blockchain, sztuczną inteligencję, półprzewodniki (europejski akt o mikrochipach), suwerenność cyfrową, cyberbezpieczeństwo, 5G/6G, europejskie przestrzenie danych i globalne normy technologiczne. W dniu 9 marca 2021 r. opublikowany został komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Cyfrowy kompas na 2030 r.: Europejska Droga w Cyfrowej dekadzie” określający cztery cele na 2030 r., które w odniesieniu do infrastruktury stanowią, że wszystkie gospodarstwa domowe w Unii Europejskiej powinny

²¹ <https://uke.gov.pl/blog/ruszy-la-aukcja-na-pasma-700-mhz-i-800-mhz,127.html>

²² <https://www.gov.pl/web/instytut-lacznosci/prywatne-sieci-5g--nowa-szansa-dla-samorzadow>

mieć łączność gigabitową, a wszystkie zaludnione obszary znajdować się w zasięgu sieci 5G.²³

Mając na uwadze powyższe, niniejszy projekt ustawy ma oczywiście na celu ułatwienie realizacji celów określonych w Cyfrowej Dekadzie, drugiej Europejskiej agendzie cyfrowej, Narodowym Planie Szerokopasmowym, KPO, FERC, Komunikacie Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego, a także poprawę pozycji Polski w rankingu DESI, ale przede wszystkim poprawę warunków życia obywateli, poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz usprawnienie pracy instytucji publicznych. Wymaga to przyspieszenia całości procesu budowy sieci szerokopasmowych poprzez usunięcie zdiagnozowanych barier administracyjno-prawnych, w tym usunięcie nadregulacji prawnych, szczególnie uciążliwych na etapie przygotowania inwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną oraz wprowadzenie większej cyfryzacji postępowań administracyjnych w procesie inwestycyjnym.

Uzasadnienie szczegółowe

Opis zmian w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych

Projektowane zmiany mają na celu umożliwienie stosowania nowych rozwiązań wynikających z rozporządzenia GIA, które to wprowadza szereg nowych obowiązków m.in. dotyczących koordynacji robót budowlanych oraz zarządzania infrastrukturą techniczną.

Celem projektowanej ustawy jest uproszczenie i usprawnienie procedur administracyjnych związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej. Wprowadzenie możliwości skorzystania z uproszczonych procedur lokalizacyjnych, analogicznych do tych stosowanych przy budowie regionalnych sieci szerokopasmowych, ma na celu przyspieszenie realizacji inwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości. Inwestorzy będą mieli możliwość skorzystania z ułatwień proceduralnych, co pozwoli na szybsze rozpoczęcie prac, a tym samym na skrócenie czasu realizacji projektów.

Istotne jest, że projektowane zmiany dotyczą także dostosowania przepisów do aktualnej siatki pojęciowej wynikającej z rozporządzenia GIA w powiązaniu z ustawą z dnia 12 lipca 2024 r. – PKE. Przykładem jest zastąpienie terminu „szybka sieć telekomunikacyjna” pojęciem „sieci o bardzo dużej przepustowości”.

²³ <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/pl/sheet/64/digital-agenda-for-europe>

Projektowane zmiany dotyczą również obowiązków operatorów sieci oraz podmiotów sektora publicznego w zakresie udostępniania informacji o infrastrukturze technicznej. Nowelizacja określa obowiązek przekazywania informacji w postaci wektorowej, co ma na celu zapewnienie lepszej jakości danych, niezbędnych do planowania inwestycji. Operatorzy oraz podmioty sektora publicznego będą zobowiązani do bieżącej aktualizacji tych informacji w punkcie informacyjnym do spraw telekomunikacji, co pozwoli na lepszą koordynację prac budowlanych i uniknięcie dublowania infrastruktury.

Projektowane zmiany przewidują również szereg ułatwień dla operatorów w zakresie uzyskiwania dostępu do nieruchomości i budynków. Nowelizacja Megaustawy wprowadza obowiązek zapewnienia dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej również w przypadku budynków jednorodzinnych. W kontekście zmian dotyczących budynków jednorodzinnych, projektowane przepisy Megaustawy wprowadzają szereg nowych regulacji, które mają na celu zapewnienie odpowiedniego dostępu do nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, także w tym segmencie nieruchomości. W szczególności nowelizacja kładzie duży nacisk na wyposażenie budynków jednorodzinnych w instalacje przystosowane do technologii światłowodowej, co dotychczas nie było obowiązkowe. Nowelizacja rozszerza także obowiązek zapewnienia instalacji telekomunikacyjnej w budynkach mieszkalnych, w tym jednorodzinnych, w przypadku realizacji generalnych prac remontowych. Ma to na celu zapewnienie nabywcom nowych domów jednorodzinnych dostępu do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych, bez konieczności ponoszenia dodatkowych nakładów na doposażenie budynku w odpowiednią infrastrukturę. Przy czym z powyżej wymienionych dwóch obowiązków będą zwolnione domy jednorodzinne budowane w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych inwestorów. W opinii projektodawcy to inwestor w takich przypadkach powinien ocenić swoje potrzeby infrastrukturalne i ewentualnie podjąć decyzję o wyposażeniu swojego domu w odpowiednie instalacje już na etapie jego budowy, co w przyszłości powinno ograniczyć koszty przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej. Takie wyłączenie jest zgodne z rozporządzeniem GIA.

Wskazać trzeba także na projektowane zmiany odnoszące się do kwestii dostępowych, związanych z prawem drogi (art. 33 Megaustawy). Projektowana regulacja wprowadza maksymalną stawkę za dostęp do dróg wewnętrznych co jest zgodne z ideą jednoliceń warunków, praw i obowiązków mających zastosowanie w całym kraju aby przyspieszyć rozwój sieci o bardzo dużej przepustowości.

W ramach nowelizacji Megaustawy, zaproponowano także istotne zmiany dotyczące koordynacji robót budowlanych, które mają na celu usprawnienie procesu inwestycyjnego związanego z budową infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności sieci o bardzo dużej przepustowości, oraz zminimalizowanie kosztów związanych z prowadzeniem prac budowlanych przez operatorów sieci. Najważniejszą zmianą jest rozszerzenie obowiązku koordynacji robót budowlanych na projekty finansowane zarówno ze środków publicznych, jak i prywatnych. Dotychczas przepisy o koordynacji robót budowlanych obejmowały jedynie projekty finansowane z budżetu państwa lub funduszy unijnych, co ograniczało możliwość efektywnego zarządzania procesami inwestycyjnymi w sektorze telekomunikacyjnym. Nowe przepisy będą nakładały obowiązek koordynacji na operatorów wszystkich rodzajów sieci oraz podmioty sektora publicznego, niezależnie od źródeł finansowania robót.

Nowelizacja Megaustawy wprowadza także istotne zmiany w zakresie planowania przestrzennego. Przede wszystkim rozszerza przepisy dotyczące lokalizacji infrastruktury telekomunikacyjnej na wszystkie akty planistyczne, w tym plany ogólne, co eliminuje możliwość wprowadzania ukrytych ograniczeń blokujących tego typu inwestycje. Zmiany dotyczą także aktów planistycznych zawierających zapisy niezgodne z przepisami Megaustawy. Zaproponowane rozwiązania wzmocnią rolę Prezesa UKE, który będzie mógł z urzędu zaskarżać uchwały planistyczne, ograniczające rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej. Zaproponowano również wprowadzenie przepisów dotyczących planów uchwalonych przed 2017 r., umożliwiających ich korektę w zgodzie z nowymi zasadami.

Zmiany w Megaustawie dotyczą także uproszczenia procedur dla sieci o bardzo dużej przepustowości na wzór przepisów przewidzianych do tej pory dla regionalnych sieci szerokopasmowych, co ma na celu przyspieszenie realizacji inwestycji telekomunikacyjnych. Wprowadzone przepisy umożliwiają inwestorom szybkie uzyskanie zgody na lokalizację infrastruktury, zwłaszcza w pasach drogowych, bez konieczności skomplikowanych postępowań lokalizacyjnych w każdej gminie czy od każdego zarządcy dróg. Decyzję lokalizacyjną będzie bowiem wydawał wojewoda, zaś niektóre inne organy właściwe w poszczególnych zagadnieniach będą przedstawiały jedynie uzgodnienie lub opinię. Innym przykładem usprawnień są modyfikacje zasad doręczeń w toku tego postępowania, m.in. częściowe stosowanie obwieszczeń zamiast doręczeń indywidualnych. Celem tych zmian jest zwiększenie efektywności realizacji projektów szerokopasmowych i szybsze podłączanie użytkowników do sieci o wysokiej przepustowości.

Art. 1 pkt 1

Projektowana ustawa zmienia dotychczasowy przepis art. 1 ust. 3 Megaustawy. Wprowadzone rozwiązanie wskazuje wprost, że w przypadku dostępu do infrastruktury technicznej z Megaustawy, w przypadku gdy jest ona posadowiona w pasie drogowym drogi publicznej, stosuje się również przepisy ustawy o drogach publicznych. Przepis został ukształtowany w taki sposób, aby jednoznacznie potwierdzić, że każdy dostęp do infrastruktury technicznej zlokalizowanej w pasie drogowym drogi publicznej – niezależnie od podstawy prawnej tego dostępu – podlega także rygorom ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. W praktyce oznacza to, że jeżeli operator uzyska możliwość korzystania z istniejących urządzeń (np. słupów energetycznych) na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z ich właścicielem lub operatorem, to samo porozumienie nie zwalnia go z konieczności uzyskania od zarządcy drogi stosownej decyzji zezwalającej na umieszczenie lub utrzymanie infrastruktury w pasie drogowym, a także na prowadzenie robót w pasie drogowym. Przepis wprost odsyła do regulacji ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, gwarantując, że mechanizmy takie jak w szczególności obowiązek uzyskania zezwolenia oraz ponoszenia opłat za zajęcie pasa drogowego (z zastrzeżeniem dotyczącym wprowadzanych zmian projektowaną ustawą w tym zakresie w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych) – znajdują zastosowanie również w sytuacjach, w których dostęp do infrastruktury technicznej nie wynika z decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 17–26 Megaustawy, lecz z dobrowolnych ustaleń stron. Jest to spójne z art. 3 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 2

- a)** Do definicji podmiotu wykonującego zadania z zakresu użyteczności publicznej (art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. d Megaustawy), zgodnie z art. 2 pkt 1 rozporządzenia GIA, dodaje się wyraz „tuneli” w celu uzupełnienia katalogu obiektów z zakresu infrastruktury drogowej.
- b)** Nowa definicja infrastruktury technicznej, dostosowana do art. 2 pkt 4 rozporządzenia GIA. Dokonano także podziału infrastruktury technicznej na dwie kategorie: obiekty będące częścią infrastruktury lub sieci oraz niebędące taką częścią, przy czym ta druga kategoria dotyczy przypadków, gdy jest ona własnością podmiotów sektora publicznego lub jest przez nie kontrolowana.
- c)** Uchyła się pkt 7 definiujący „szybką sieć telekomunikacyjną”. To pojęcie na gruncie Megaustawy zostanie, zgodnie z art. 2 rozporządzeniem GIA, zastąpione pojęciem „sieci o bardzo dużej przepustowości”, zdefiniowanej w PKE.

d) Doprecyzowanie w art. 2 ust. 1 pkt 8 Megaustawy, że operatorem sieci jest operator, o którym mowa w art. 2 pkt 40 lit. b PKE, a nie szeroko pojęty Pt, który w myśl art. 2 pkt. 40 lit. a PKE jest także dostawcą usług telekomunikacyjnych. Powyższe zmiany dostosowują definicję operatora sieci do brzmienia tej definicji wskazanego w art. 2 pkt 1 rozporządzenia GIA.

e) i f) Uchyla się pojęcie „punkt styku” i w zamian dodaje się pojęcie „punkt dostępu” – art. 2 ust. 1 pkt 8a Megaustawy. Zmiana spowodowana jest koniecznością dostosowania siatki pojęciowej do art. 2 pkt 11 rozporządzenia GIA. Przez pojęcie punktu dostępu rozumie się punkt fizyczny znajdujący się w budynku bądź poza nim, dostępny dla operatorów, lub przedsiębiorstw, które są upoważnione do dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych, za pomocą którego udostępniane jest połączenie z wewnątrzbudynkową infrastrukturą techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej.

g) Wprowadza się nowe brzmienie definicji wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej, w myśl której, zgodnie z art. 2 pkt 6 rozporządzenia GIA, są nią kable światłowodowe w budynku, w tym w lokalu użytkownika końcowego, oraz elementy objęte współwłasnością, przeznaczoną do umieszczenia w niej stacjonarnych lub ruchomych sieci telekomunikacyjnych wraz z powiązanymi zasobami, które umożliwiają dostarczanie usług łączności elektronicznej, oraz łącząca punkt dostępu z punktem zakończenia sieci.

h) Dodaje się szereg nowych pojęć, służących głównie stosowaniu rozporządzenia GIA w Polsce. Są to: wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna przystosowana do technologii światłowodowej (art. 2 pkt 8 rozporządzenia GIA), wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe (art. 2 pkt 7 rozporządzenia GIA), podmiot prawa publicznego (art. 2 pkt 2 rozporządzenia GIA), podmiot sektora publicznego (art. 2 pkt. 3 rozporządzenia GIA), generalne prace remontowe (art. 2 pkt 9 rozporządzenia GIA), roboty budowlane (art. 2 pkt 5 rozporządzenia GIA).

Dodanie jako pkt 16 w art. 2 w ust. 1 Megaustawy do istniejącego zbioru definicji określenia pojęcia „postaci elektronicznej informacji” spowodowane jest brakiem w polskim systemie prawnym ustawowej definicji takiego pojęcia. Pomimo tego, że z przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717 oraz z 2025 r. poz. 1006, 1019 i 1158), zwanej dalej „ustawą o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne”, można pośrednio odczytać istotę tego pojęcia to celowym jest jego uściślenie w Megaustawie.

Megaustawa posługuje się co najmniej kilkanaście razy niezdefiniowanym pojęciem „postać elektroniczna informacji” i nakłada na różne podmioty obowiązki przekazywania do systemów informatycznych administracji danych w postaci elektronicznej, dotyczących lokalizacji i właściwości obiektów terenowych lub danych dotyczących zjawisk gospodarczych. Wprowadzenie tej definicji sprzyja stosowaniu art. 4 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Z kolei dodanie, jako pkt 17, do istniejącego zbioru definicji określenia pojęcia „postaci wektorowej informacji” jako podklasy pojęcia „postać elektroniczna informacji” podyktowane jest potrzebą doprecyzowania sposobu realizacji przez operatorów sieci i inne podmioty obowiązków informacyjnych wobec Prezesa UKE, określonych przepisami: art. 29 ust. 2 i 2a, art. 29c ust. 1, art. 29d ust. 2–4 i 7 Megaustawy. Brak definicji pojęcia „postaci wektorowej informacji” w obowiązujących przepisach Megaustawy powodował i powoduje nadal liczne próby przekazania Prezesowi UKE danych w formatach np. rastrowych (skanowane mapy, skany wykazów współrzędnych), których zaprojektowany i zbudowany, zgodnie z metodyką nakazaną przez dyrektywę kosztową, system informatyczny punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji nie obsługuje. Próby takie były najczęściej wynikiem niewiedzy i nieświadomego działania, ale nie można wykluczyć też motywu unikania włożenia niezbędnego nakładu pracy potrzebnego do przygotowania danych we właściwej formie. W celu jednoznacznego określenia obowiązków podmiotów oraz zapewnienia skuteczności działań Prezesa UKE, dodana została definicja „postaci wektorowej informacji”. Pozwoli to na wyeliminowanie niejasności interpretacyjnych. Wprowadzenie tej definicji sprzyja stosowaniu art. 4 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Znaczącą część danych podlegających przekazywaniu Prezesowi UKE stanowią dane przestrzenne. Zgodnie z definicją tego pojęcia, ujętą w art. 3 pkt 2 dyrektywy 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiającej infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej, „dane przestrzenne” oznaczają wszelkie dane odnoszące się bezpośrednio lub pośrednio odniesione do określonego położenia lub obszaru geograficznego. Interoperacyjność – zgodnie z art. 3 pkt 7 ww. dyrektywy – oznacza możliwość łączenia zbiorów danych przestrzennych oraz interakcji usług danych przestrzennych bez powtarzalnej interwencji manualnej, w taki sposób, aby wynik był spójny, a wartość dodana zbiorów i usług danych przestrzennych została zwiększona. Podstawowym warunkiem utrzymania interoperacyjności w usługach danych przestrzennych jest wprowadzenie standardu wymiany danych przestrzennych jakim jest

postać wektorowa informacji elektronicznej oraz określanie położenia obiektów objętych postacią wektorową informacji elektronicznej współrzędnymi, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824 oraz z 2025 r. poz. 1019), zwanej dalej „PGiK”.

Art. 1 pkt 3

Nowy przepis art. 2a Megaustawy nakłada na Prezesa UKE konieczność stosowania w jak największym stopniu wskazówek lub wytycznych, o których mowa w art. 3 ust. 13, art. 11 ust. 6, art. 13 ust. 2 rozporządzenia GIA oraz najlepszych praktyk, o których mowa w art. 10 ust. 4 rozporządzenia GIA, które mają na celu zapewnić spójność podejścia, a jednocześnie uwzględniać odmienną sytuację w poszczególnych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Natomiast w odniesieniu do wytycznych, o których mowa w art. 5 ust. 6 rozporządzenia GIA (koordynacja robót) stosowne zapisy zawarto w projektowanym art. 36j ust. 1 Megaustawy (art. 1 pkt 47 projektu).

Art. 1 pkt 4

Ze względu na dodanie art. 2a Megaustawy konieczne jest wykreślenie z art. 3 ust. 6 Megaustawy skrótu wprowadzonego dla Prezesa UKE. Jest to zmiana ściśle legislacyjna wpisana w odwróconą tabelę zgodności rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 5

W art. 3a ust. 1 Megaustawy wyrazy „szybkich sieci telekomunikacyjnych” zastąpiono wyrazami „sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów”, co wynika z rezygnacji w całej ustawie z dotychczasowego pojęcia szybkiej sieci telekomunikacyjnej oraz z wprowadzenia przez PKE pojęcia powiązanych zasobów. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 2 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 6

W art. 12 Megaustawy po wyrazie „Operator” skreślono wyrazy „publicznej sieci telekomunikacyjnej”, gdyż dookreślenie to jest zbędne w świetle definicji „operator” zawartej w art. 2 pkt 40 lit. b PKE. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 2 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 7

a) Zmiana w art. 16a ust. 3 w pkt 3 Megaustawy polega na rozszerzeniu katalogu przychodów Funduszu Szerokopasmowego o kary o których mowa w art. 25a ust. 6, nakładane na operatorów sieci i podmioty sektora publicznego za nieprzekazanie informacji mimo

wezwania Prezesa UKE oraz kary o których mowa w art. 29c ust. 8, nakładane na operatorów sieci i podmioty sektora publicznego za nieprzekazanie informacji mimo wezwania Prezesa UKE. Zmiana wpisuje się w art. 15 rozporządzenia GIA.

b) W art. 16a ust. 4 dokonano aktualizacji terminologicznej zgodnej z art. 2 rozporządzenia GIA przez zastąpienie wyrazów „szybkich sieci telekomunikacyjnych” wyrazami „sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów”.

Art. 1 pkt 8

a) Projekt dokonuje zmian w art. 17 ust. 1 Megaustawy, w kontekście postanowień art. 3 ust. 1 i 13 rozporządzenia GIA. Dotychczasowy przepis obejmował jedynie operatorów sieci jako podmioty zobowiązane do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego do infrastruktury technicznej. W świetle art. 3 ust. 1 rozporządzenia GIA, obowiązek ten został rozszerzony również na podmioty sektora publicznego będące właścicielami lub kontrolujące infrastrukturę techniczną. Aktualizowana jest również siatka pojęciowa („sieci o bardzo dużej przepustowości” zamiast „szybkiej sieci telekomunikacyjnej”). Przepis określa również wytyczne co do warunków dostępu. W tym zakresie dodano wymóg zapewnienia dostępu na przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminujących warunkach.

b) W art. 17 Megaustawy dodano nowe ust. 3 i 4. Pierwszy z nich (ust. 3) będzie określał kryteria, którymi powinni kierować się operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego przy określaniu sprawiedliwych i rozsądnych warunków przyznawania dostępu – będzie to zatem uszczegółowienie ust. 1 omawianego przepisu, a zarazem realizacja art. 3 ust. 4 rozporządzenia GIA. Natomiast nowy ust. 4 to przepis, w którym uregulowano przypadki, w których dostęp jest już zapewniony wcześniej wydanymi decyzjami, w związku z czym infrastruktura techniczna nie będzie podlegać obowiązkowi dostępu do czasu obowiązywania tych decyzji. Przepis ten stanowi wdrożenie art. 3 ust. 9 rozporządzenia GIA. W treści projektowanego przepisu art. 17 ust. 3 pkt 5 lit. c zastosowano pojęcie „rynku niższego szczebla”, które należy rozumieć jako rynek usług świadczonych z wykorzystaniem infrastruktury technicznej, której dotyczy wnioski o dostęp, znajdujący się niżej w łańcuchu wartości. W zależności od modelu biznesowego wnioskodawcy oraz struktury rynku może to być zarówno rynek hurtowy, jak i detaliczny. Kluczowe jest to, że chodzi o poziom rynku, na którym dostęp do infrastruktury może wywołać efekt konkurencyjny oraz wpłynąć na poziom cen i zwrot z inwestycji.

Art. 1 pkt 9–11

Dotychczasowe przepisy o dostępie do infrastruktury technicznej zawarte w Megaustawie nakładają obowiązki tylko na operatorów sieci. Tymczasem rozporządzenie GIA obejmuje w tym zakresie również podmioty sektora publicznego. Należy zatem w odpowiednich miejscach art. 18–22 Megaustawy rozszerzyć zakres o te podmioty. Dotychczasowe określenie „szybka sieć telekomunikacyjna” należy zastąpić określeniem „sieć o bardzo dużej przepustowości lub powiązane zasoby” (termin „powiązane zasoby” to terminologia z PKE, która odpowiada unijnemu pojęciu „urządzeń towarzyszących”).

Art. 1 pkt 9

a) i c) W art. 18 ust. 2 i 3 oraz art. 18 ust. 8 i 9 Megaustawy uzupełniono zakres o podmiot sektora publicznego. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 2 pkt 3 rozporządzenia GIA. Sam przepis 18 ust. 2 i 3 oraz art. 18 ust. 8 i 9 Megaustawy realizuje art. 3 ust. 1 rozporządzenia GIA.

b) Projektowana propozycja zakłada skreślenie z art. 18 ustępu 4–5a Megaustawy (w tym zakresie projekt odpowiada postanowieniom art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA). Propozycją usunięcia objęto ustępy, które zobowiązywały Prezesa UKE do prowadzenia uzgodnień z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki i Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego przed wydaniem decyzji określającej warunki dostępu do infrastruktury technicznej w przypadku, gdy decyzja ta miała dotyczyć przedsiębiorstw energetycznych lub przedsiębiorstw zapewniających infrastrukturę techniczną na potrzeby transportu kolejowego i regulowały kwestie z tym związane. Postulowana zmiana ma na celu skrócenie o 30 dni procedur administracyjnych związanych z uzyskiwaniem dostępu przez operatorów do infrastruktury technicznej na podstawie decyzji administracyjnych wydawanych przez Prezesa UKE, poprzez usunięcie obowiązku przeprowadzenia uzgodnień z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki i Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego. Skrócenie czasu trwania procedur związanych z uzyskiwaniem decyzji administracyjnych w znaczącym stopniu przyspieszy realizację inwestycji telekomunikacyjnych, co jednocześnie przełoży się na szybszy rozwój sieci szerokopasmowych w kraju i niwelować będzie wykluczenie cyfrowe obywateli. Zmiana w zaproponowanym kształcie przepisów w pełni wpisuje się w cele rozporządzenia GIA tak, aby przyspieszać procedury związane z rozwojem szybkich sieci światłowodowych. Zgodnie bowiem z motywem 3 rozporządzenia GIA „prowadzona polityka musi doprowadzić do przyspieszenia, uproszczenia i obniżenia kosztów wdrażania stacjonarnych i bezprzewodowych sieci o bardzo dużej przepustowości (...) w tym poprzez stosowne

planowanie, wzmocnioną koordynację i wprowadzenie uproszczonych i sprawnych procedur udzielania zezwoleń, aby zmniejszyć obciążenia administracyjne spoczywające na operatorach i administracji krajowej”. Ponadto przepis realizuje postanowienia art. 7 ust. 5 rozporządzenia GIA, który określa maksymalne ramy czasowe, w których powinny zostać wydane niezbędne zezwolenia konieczne do realizacji inwestycji.

d) Propozycja zastąpienia w art. 18 ust. 10 Megaustawy wyrazów „2–5a” wyrazami „2 i 3” podyktowana jest kwestiami redakcyjnymi wynikającymi z usunięcia z art. 18 ustępów 4–5a (zmiany z art. 1 pkt 9 lit. b projektu ustawy), a w konsekwencji uwzględnieniu postanowień art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 10

a) Art. 19 ust. 1 Megaustawy zostanie uzupełniony o podmiot sektora publicznego oraz zgodnie z art. 2 pkt 3 rozporządzeniem GIA zostanie dostosowana terminologia w celu ujednolicenia stosowanych pojęć. Ponadto przepis art. 19 ust. 1 realizuje postanowienia art. 3 ust. 1 rozporządzenia GIA.

b) Zmiana w art. 19 ust. 3 Megaustawy zmierza do dostosowania do art. 3 ust. 1 rozporządzenia GIA w kwestii zakresu treści wniosku o dostęp, tj. że ma on również określać elementy infrastruktury technicznej będącej przedmiotem wniosku (dotychczas art. 19 ust. 3 Megaustawy nie wskazywał tego wyraźnie). Zaktualizowana również zostanie terminologia – pojęcie „szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z infrastrukturą telekomunikacyjną” zostanie zastąpione przez „sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów” zgodnie z art. 2 rozporządzenia GIA.

c) Korekta art. 19 ust. 4 Megaustawy wynika z art. 3 ust. 5 rozporządzenia GIA regulującego przesłanki odmowy dostępu do infrastruktury technicznej. Nadto proponowana zmiana jest zgodna z postanowieniami art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA. W szczególności poszerzony zostanie zakres przepisu o podmioty sektora publicznego. Dodatkowo propozycja zakłada zmianę brzmienia pkt 2 omawianego przepisu poprzez zastąpienie wyrazów „przedstawionego przez operatora sieci harmonogramu planowanej do realizacji inwestycji obejmującej pozostałe miejsce w infrastrukturze technicznej” wyrazami „opracowanego przez operatora sieci i publicznie dostępnego harmonogramu planowanej do realizacji inwestycji obejmującej pozostałe miejsce w infrastrukturze technicznej, który został upubliczniony przed dniem otrzymania wniosku o dostęp do infrastruktury technicznej”. W obecnym brzmieniu przepis może stanowić pole do nadużyć, gdyż wprost nie wskazuje, czy informacja

o planowanych inwestycjach, które kolidują z zamierzeniem innego operatora, powinna być publicznie dostępna oraz aktualna na dzień złożenia wniosku oraz czy aby odmowa udzielenia dostępu odbywała się na przejrzystych i racjonalnie uzasadnionych zasadach. Istnieje ryzyko, że plan może być również przygotowany doraźnie i skutecznie zablokować inwestycję. Wobec tego brzmienie przepisu ma na celu wyeliminowanie ewentualnej możliwości dokonywania nadużyć i określa przesłanki odmowy operatorowi dostępu do infrastruktury technicznej. Zmienione zostanie także brzmienie wprowadzenia do wyliczenia w pkt 5 oraz litery a w celu aktualizacji siatki pojęciowej poprzez zastąpienie „przedsiębiorcy telekomunikacyjnego” – „operatorem” oraz „szybkich sieci telekomunikacyjnych oraz infrastruktury telekomunikacyjnej” – „sieciami o bardzo dużej przepustowości oraz powiązanymi zasobami”, co stanowi wdrożenie nowych definicji o których mowa w art. 2 rozporządzenia GIA.

d) Art. 19 ust. 5 Megaustawy zostanie dostosowany do art. 3 ust. 7 rozporządzenia GIA, poprzez zmianę terminu (30 dni a nie 60 dni), objęcie przepisem również podmiotów sektora publicznego oraz dodanie wyjątku dotyczącego infrastruktury krytycznej.

Art. 1 pkt 11

a) W art. 22 ust. 1 Megaustawy doprecyzowano krąg podmiotów objętych regulacją przez włączenie „podmiotów sektora publicznego”. Zmiana ta wynika z postanowień art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA, które nakłada obowiązek umożliwienia dostępu do infrastruktury technicznej także operatorom zarządzanym lub kontrolowanym przez podmioty publiczne. Jednocześnie usunięto odesłanie „6–7a”, gdyż jednostki te zostały uchylone w lit. „f”, co wiąże się pośrednio z rekomendacjami Zespołu Deregulacyjnego wyrażonymi w formularzu MC-24-290 (DER).

b) Wprowadzenie ust. 1a w art. 22 Megaustawy jest podyktowane celem doprecyzowania zasad ogólnych dotyczących rozstrzygania sporów, wynikających z PKE, wyłącznie w kontekście regulacji związanej z zapewnieniem dostępu do infrastruktury technicznej. W szczególności przepis ten ma na celu zapewnienie sprawnego i terminowego przebiegu postępowania poprzez zobowiązanie operatora sieci lub podmiotu sektora publicznego do niezwłocznego przedstawienia istotnych okoliczności faktycznych oraz dowodów. Takie rozwiązanie harmonizuje procedurę z wymogami art. 22 ust. 4a PKE, umożliwiając Prezesowi UKE sporządzenie projektu decyzji i udostępnienie go stronom w ustawowym terminie. Tym samym przepis przyczynia się do zwiększenia efektywności postępowania oraz

pewności prawnej uczestników procesu regulacyjnego. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 14 ust. 4 rozporządzenia GIA.

c) Zmiana w art. 22 ust. 2 Megaustawy wynika z doprecyzowania przepisu w zakresie zastosowania regulacji wyłącznie do operatora i niestosowania go do dostawcy usług. Zaktualizowano używaną w przepisie siatkę pojęciową – „szybkiej sieci telekomunikacyjnej” zastąpiono przez „sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów”. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 2 i art. 3 ust. 4 rozporządzenia GIA.

d) Zmiana w art. 22 ust. 3 Megaustawy polega na uwzględnieniu podmiotów sektora publicznego. Zmiana ta wynika z art. 2 pkt 3 rozporządzenia GIA

e) Art. 22 ust. 4 Megaustawy uzupełniono o podmioty sektora publicznego (art. 2 pkt 3 rozporządzenia GIA) oraz skrócono termin przekazania uzasadnienia z 14 do 7 dni, co ma przyspieszyć czynności proceduralne po stronie Prezesa UKE i usprawnić proces inwestycyjny – w tym zakresie uwzględniono w możliwym zakresie rekomendacje Zespołu Deregulacyjnego wyrażone w formularzu MC-24-290 (DER). Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 13 ust. 2 rozporządzenia GIA.

f) Wprowadzenie trzech nowych ust. 4a–4c ma charakter systemowy – tworzy pełny, model konsultacyjny. Normy zawarte w ust. 4a– 4c – przyspiesza tok postępowań dostępowych. Mają one na celu dochowanie wymogom sprecyzowanym w art. 26 ust. 1 EKŁE, zgodnie z którym *„krajowy organ regulacyjny na wniosek którejkolwiek ze stron wydaje wiążącą decyzję celem rozstrzygnięcia sporu w jak najkrótszym terminie na podstawie jasnych i skutecznych procedur, a w każdym razie w terminie nieprzekraczającym czterech miesięcy”*, jak również art. 13 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Ustęp 4a obliguje Prezesa UKE do udostępnienia stronom projektu rozstrzygnięcia nie później niż w ciągu siedmiu dni od otrzymania stanowiska operatora lub upływu terminu na jego złożenie. Mechanizm taki ma na celu klarowne wyznaczenie „punkt zwrotny”, po którym strony znają dokładną treść planowanej decyzji i mogą odnieść się do niej na etapie, gdy korekty są jeszcze realne, zamiast czekać na wydanie decyzji i wszczynać postępowania odwoławcze.

Ustęp 4b z kolei wyznacza maksymalnie czternastodniowy termin na zgłaszanie uwag do projektu i przewiduje, że termin ten jest inkorporowany w tryb konsultacyjny z art. 31 ust. 1 PKE.

Projektowana regulacja zawarta w ustępie 4c przewiduje, że milczenie strony w wyznaczonym terminie uznaje się za brak zastrzeżeń do projektu. Domniemanie braku zastrzeżeń jest krajowym narzędziem regulacyjnym mającym na celu umożliwienie Prezesowi UKE zmniejszyć ryzyko przewlekłości postępowania, a przez to zmieścić się w terminach określonych dla organów w art. 13 rozporządzenia GIA i art. 26 EKŁE. Projektowana regulacja nie narusza prawa strony do zajęcia stanowiska, ponieważ przed jej zastosowaniem, Prezes UKE wyznacza w toku postępowania termin 14 dni na zgłaszanie uwag do projektu rozstrzygnięcia. Termin ten zapewnia stronie realną możliwość wypowiedzenia się co do treści projektu, a zatem domniemanie braku zastrzeżeń ma charakter proporcjonalny i nie narusza gwarancji co do możliwości zajęcia stanowiska przez stronę.

W tym zakresie projektodawca w zakresie nowych ustępów 4a–4c podąża w ślad za rekomendacjami Zespołu Deregulacyjnego wyrażonymi w formularzu MC-24-290 (DER).

g) W art. 22 Megaustawy rezygnuje się poprzez uchylenie ust. 6–7a również z obowiązku uzgadniania decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej z Prezesem URE – w odniesieniu do przedsiębiorców energetycznych oraz Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego – w odniesieniu do przedsiębiorców zapewniających infrastrukturę techniczną na potrzeby transportu kolejowego. Zmiana ta ma na celu usprawnienie procedur administracyjnych związanych z uzyskiwaniem dostępu do infrastruktury technicznej. Rezygnacja z obowiązku uzgodnienia z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki i Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego przyspieszy procedury związane z wydawaniem decyzji przez Prezesa UKE i przyczyni się do rozwoju szybkich sieci światłowodowych. Zmiana w zaproponowanym kształcie jest zgodna z art. 7 ust. 1 i art. 14 ust. 2 akapit 2 zdanie 1 rozporządzenia GIA, który przewiduje, że *„krajowe organy ds. rozstrzygania sporów działają w sposób niezależny i obiektywny, i przy rozstrzyganiu sporów nie zwracają się do żadnego innego organu z prośbą o instrukcje ani nie przyjmują takich instrukcji.(...)”*. Ponadto, należy wskazać, że projektowane przepisy proponują dalej idące rozwiązania niż te zaproponowane w rekomendacjach Zespołu Deregulacyjnego wyrażonych w formularzu MC-24-290 (DER).

h) Konsekwencją powyższej zmiany jest modyfikacja ust. 10 w art. 22 przez aktualizację odesłań, realizuje również postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 12

Dokonano rozszerzenie zakresu art. 25 Megaustawy o podmiot sektora publicznego. Zmiana jest konsekwencją definicji w art. 2 pkt 3 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 13

Art. 25a ust. 1 Megaustawy reguluje udostępnianie informacji o infrastrukturze technicznej. Zgodnie z projektowanym brzmieniem przepis będzie teraz dotyczył również podmiotów sektora publicznego (wcześniej tylko operatorów sieci), zaś udostępnianie informacji będzie się odbywało przez punkt informacyjny do spraw telekomunikacji, co ma oparcie w art. 4 rozporządzenia GIA. Zarówno operatorzy sieci jak i podmioty sektora publicznego zobowiązane zostają do przekazywania informacji w ujednoliconej postaci wektorowej.

W celu uniknięcia podwójnej sprawozdawczości przepis art. 25a ust. 2 Megaustawy zawężono poprzez dodanie zastrzeżenia „z wyłączeniem informacji o infrastrukturze objętej inwentaryzacją, o której mowa w art. 29 ust. 1 oraz z wyłączeniem informacji objętych wykazem, o którym mowa w art. 29d ust. 6a”. Jednocześnie doprecyzowano zakres oraz ujednolicono sposób wskazywania położenia obiektów ujmowanych w informacji, o której mowa w art. 25a ust. 1 Megaustawy. Propozycja powiązana jest z brzmieniem art. 4 ust. 3 rozporządzenia GIA.

Nowe brzmienie ust. 3 w art. 25a Megaustawy przewiduje, że operator będzie składał wnioski o informacje za pomocą punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji – dotychczasowe brzmienie zakładało składanie wniosku bezpośrednio do operatora w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego. Zaktualizowano również terminologię poprzez użycie pojęcia sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami. Obie te kwestie wynikają z art. 4 rozporządzenia GIA.

W art. 25a ust. 4 Megaustawy skrócono termin (z 30 na 14 dni) oraz zmieniono jego charakter w ten sposób, że nie będzie to już termin na przekazanie informacji, lecz na ich pozyskanie z punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji, co wynika z tego, że operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego będą zobowiązane do przekazywania danych na bieżąco. Propozycja powiązana jest z brzmieniem art. 4 ust. 3 rozporządzenia GIA.

Dodawane nowe ustępy 5 i 6 do obecnego art. 25a Megaustawy będą regulowały sposób postępowania w przypadku gdyby okazało się, że punkt informacyjny do spraw telekomunikacji nie zawiera wymaganych informacji. W takim wypadku Prezes UKE będzie wzywał operatora sieci lub podmiot sektora publicznego do przekazania brakujących informacji w terminie 7 dni, a w przypadku niewykonania tego wezwania Prezes UKE będzie nakładał karę w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki. Rozwiązanie to ma związek z art. 4 ust. 3 i art. 15 rozporządzenia GIA.

Ust. 7 w art. 25a (dotychczasowy ust. 5) Megaustawy dzielił się na dwa punkty, z których pierwszy uprawniał do odmowy udostępnienia informacji w zakresie, w jakim były one dostępne za pośrednictwem punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji. Punkt ten traci aktualność (przez co przepis nie będzie dzielił się na punkty) z racji nowej logiki przekazywania informacji (zawsze przez punkt informacyjny do spraw telekomunikacji). Niniejsza propozycja przepisu skorelowana jest z art. 6 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Zmiana w art. 25a ust. 8 (obecny ust. 6) Megaustawy polega przede wszystkim na zmianie podmiotu, któremu będzie się podawało przyczynę odmowy udostępnienia informacji. Dotychczas był to operator, zaś obecnie będzie to Prezes UKE. Zmieniono także czas na przedstawienie szczegółowo uzasadnionych przyczyn odmowy, rezygnując z 30 dniowego okresu na rzecz przekazywania ich niezwłocznie. Co więcej, przepis ten nie nakazuje, tak jak inne ustępy w tym artykule, przekazywania przyczyn odmowy za pomocą punktu informacyjnego ds. telekomunikacji. Wynika to z tego, że stanowi to korespondencję, dla której UKE posiada dedykowany system PUE UKE. UKE stoi na stanowisku, że jest to wystarczający kanał do realizacji przedmiotowego procesu. Dodatkowym argumentem przemawiającym za niewprowadzaniem tego rozwiązania jest dyscyplina finansów publicznych. Bowiem nie jest zasadnym wydatkowanie środków na rozbudowę punktu informacyjnego ds. telekomunikacji w sytuacji, gdy istnieje już wystarczające rozwiązanie. Niniejsza propozycja przepisu skorelowana jest z art. 6 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Zmiany w ust. 9 i 10 (dotychczasowe ust. 7 i 8) w art. 25a Megaustawy polegają na dostosowaniu do pozostałych przepisów – zaktualizowano terminologię („sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami”, „operator”) oraz rozszerzono zakres normy prawnej na podmioty sektora publicznego. Propozycja przepisu w ust. 9 skorelowana jest z art. 6 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Powyższe zmiany mają oparcie w art. 4 rozporządzenia GIA, w szczególności zmiany w ust. 10 wynikają z postanowień art. 4 ust. 8 rozporządzenia GIA.

W ust. 11 w art. 25a Megaustawy uregulowano przypadki, w których nie będzie miał zastosowania obowiązek udostępniania informacji o infrastrukturze technicznej. Zmiany te mają związek z art. 4 ust. 7 rozporządzenia GIA.

Zmiana brzmienia art. 25b Megaustawy ma na celu dostosowanie przepisów krajowych do postanowień art. 4 ust. 1 rozporządzenia GIA. Nowe brzmienie zawiera zaktualizowaną siatkę pojęciową, polegającą na użyciu pojęć „operator” oraz „sieci o bardzo dużej przepustowości

wraz z powiązаныmi zasobami”, a także obejmuje zakresem normy prawnej podmioty sektora publicznego. Rozszerzenie obowiązków na podmioty sektora publicznego wynika z art. 4 ust. 5 rozporządzenia GIA, który zobowiązuje operatorów sieci oraz podmioty sektora publicznego będące właścicielami lub kontrolujące infrastrukturę techniczną do pozytywnego rozpatrywania uzasadnionych wniosków o umożliwienie inspekcji określonych elementów infrastruktury technicznej. Celem tej zmiany jest zatem ułatwienie operatorom dostępu do informacji niezbędnych do planowania i realizacji sieci o bardzo dużej przepustowości.

Natomiast dodanie nowego ustępu 4 reguluje wyjątki od obowiązku umożliwienia inspekcji, co jest bezpośrednim odzwierciedleniem postanowień art. 4 ust. 7 rozporządzenia GIA. Zgodnie z tym przepisem (art. 25b ust. 4), obowiązek umożliwienia inspekcji nie ma zastosowania w przypadkach, gdy infrastruktura techniczna nie jest odpowiednia technicznie do celów wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości lub gdy koszty umożliwienia inspekcji przekraczają koszty związane z dostępem na potrzeby utrzymania i konserwacji. Wprowadzenie tych wyjątków zapewnia proporcjonalność obowiązków nałożonych na operatorów sieci i podmioty sektora publicznego, nie powodując nadmiernego obciążenia w sytuacjach, gdy umożliwienie inspekcji byłoby niecelowe lub nieuzasadnione ekonomicznie.

Art. 1 pkt 14

W art. 25c dokonano jedynie aktualizacji terminologicznej poprzez użycie terminu „sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów”. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 2 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 15

a) W art. 25d ust. 1 usunięto wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 3”, gdyż ust. 3 jest uchylany. Ponadto przepis uproszczono (bez wpływu na treść merytoryczną), gdyż częściowo zawierał on treści zbędne, które i tak wynikały z pozostałej części przepisu.

W związku z brzmieniem art. 13 ust. 2 lit. b rozporządzenia GIA skrócony został, określony w art. 25d ust. 2 Megaustawy, termin dla Prezesa UKE do wydania decyzji w zakresie sporów wynikających z braku realizacji obowiązków dotyczących udostępnienia informacji o infrastrukturze oraz obowiązków dotyczących umożliwienia dokonania inspekcji. Termin ten wynosić będzie 30 dni, a nie jak dotychczas 60 dni. Ponadto przepis został uzupełniony o dyspozycję dla Prezesa UKE, który powinien kierować się podczas wydawania decyzji nie

tylko niedyskryminacyjnymi i proporcjonalnymi kryteriami, ale również kryteria te powinny być przejrzyste.

b) Z uwagi na wynikający z art. 13 ust. 4 rozporządzenia GIA obowiązek publikowania decyzji przez krajowe organy ds. rozstrzygania sporów uzupełniono art. 25d Megaustawy o nowy ust. 2a. Przepis ten będzie wymagał by decyzje były publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w punkcie informacyjnym do spraw telekomunikacji, ale z wyłączeniem informacji prawnie chronionych (co również wynika z rozporządzenia GIA).

c) Uchylenie ust. 3 i 4 spowoduje, że Prezes UKE będzie wydawał decyzję samodzielnie a nie – jak dotychczas – w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki (w odniesieniu do przedsiębiorstw energetycznych) lub Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego (w odniesieniu do przedsiębiorstw zapewniających infrastrukturę techniczną na potrzeby transportu kolejowego), co powinno pozytywnie wpłynąć na szybkość postępowania administracyjnego. Należy wskazać, że wyłączenie to realizuje postanowienia art. 14 ust. 2 rozporządzenia GIA, zgodnie z którym: „(...) *Krajowe organy ds. rozstrzygania sporów działają w sposób niezależny i obiektywny, i przy rozstrzyganiu sporów nie zwracają się do żadnego innego organu z prośbą o instrukcje ani nie przyjmują takich instrukcji. Nie wyklucza to sprawowania nadzoru zgodnie z prawem krajowym. Jedynie właściwe organy odwoławcze są uprawnione do zawieszenia lub uchylenia decyzji krajowych organów ds. rozstrzyganie sporów*” umożliwiając bardziej sprawne podejmowanie decyzji.

Wprowadzenie tej zmiany może budzić pewne obawy, zwłaszcza w kontekście braku szerokiej perspektywy w podejmowaniu decyzji. Rzeczywiście, proces uzgadniania z różnymi organami mógł stanowić dodatkową formę kontroli i zapewniał uwzględnienie specyficznych potrzeb różnych sektorów. Jednakże, decyzja Prezesa UKE będzie w pełni niezależna i obiektywna, co jest zgodne z postanowieniami art. 14 ust. 2 rozporządzenia GIA, które mówi, że krajowe organy ds. rozstrzygania sporów powinny działać w sposób niezależny i nie zwracać się do innych organów z prośbą o instrukcje. Zatem wyłączenie uzgodnień z innymi organami w tej kwestii nie narusza zasady obiektywności, a może przyczynić się do szybszego rozstrzygania spraw. Oczywiście, nadzór nad decyzjami Prezesa UKE jest nadal realizowany zgodnie z prawem krajowym, a właściwe organy odwoławcze pozostają uprawnione do ewentualnego uchylenia lub zawieszenia decyzji.

Z perspektywy jakości decyzji, mimo iż może zabraknąć dodatkowych punktów widzenia innych organów, to przyspieszenie procesu administracyjnego może w wielu przypadkach

zrównoważyć potencjalne ryzyko. Dodatkowo, sama niezależność decyzji Prezesa UKE daje gwarancję, że proces będzie bardziej przejrzysty, a także pozwoli na szybsze reagowanie w sytuacjach wymagających pilnych decyzji.

Art. 1 pkt 16

a) Zmiana w treści punktu 1 w ust. 1 art. 29 podkreśla fakt, że inwentaryzacji podlegają jedynie usługi transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz świadczone z nimi w pakiecie usługi komunikacji głosowej oraz usługi rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych realizowane przez publiczne sieci telekomunikacyjne.

Z kolei zmiana treści punktu 2 art. 29 ust. 1 wynika z wprowadzenia w obrębie art. 29 nowego przepisu jako ust. 2f eliminującego nadmiarowy obowiązek przekazywania informacji o przebiegu linii kablowych umieszczonych w kanalizacji kablowej lub w kanałach technologicznych. Takie podejście wpisuje się w art. 4 ust. 2 rozporządzenia GIA.

Skreślenie w punkcie 3 wyrazów „i innych niż światłowodowe” ma na celu redukcję informacji przekazywanych w ramach inwentaryzacji. W trakcie spotkań roboczych organizowanych wraz z przedstawicielami UKE i rynku uzyskano akceptację kierunkowych założeń usunięcia informacji o infrastrukturze miedzianej. Pozostawiono jedynie przebieg infrastruktury światłowodowej oraz uwzględniono w możliwym zakresie rekomendacje Zespołu Deregulacyjnego wyrażone w formularzu MC-13-174 (DER).

b) Zaproponowana zmiana brzmienia punktu 1a w ust. 2 art. 29 Megaustawy wynika z faktu, że art. 5 ust. 3 PKE nakłada obowiązek uzyskania wpisu do rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji prowadzonego przez Prezesa UKE, a art. 1 ust. 1 pkt 2 Megaustawy określa zasady działalności jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów wykonujących zadania z zakresu użyteczności publicznej jedynie dla tych podmiotów, które prowadzą działalność w zakresie telekomunikacji. Należało więc doprecyzować, że obowiązki określone w art. 29 ust. 2 pkt 1a Megaustawy nakładane na jednostki samorządu terytorialnego, dotyczą jedynie jednostek samorządu terytorialnego zarejestrowanych w rejestrze jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji. Zmiana części wspólnej dla punktów 1a i 2, związana jest z wprowadzeniem nowego przepisu jako ust. 2f w art. 29.

c) Zmiana brzmienia wprowadzenia do wyliczenia w art. 29 ust. 2a pkt 1 związana jest z odstąpieniem od inwentaryzowania elementów infrastruktury telekomunikacyjnej opartej na medium miedzianym, co wpisuje się w art. 2 rozporządzenia GIA.

d) Do art. 29 Megaustawy dodaje się ust. 2d zawierający przepisy umożliwiające Prezesowi UKE weryfikowanie poprawności informacji przekazywanych w ramach inwentaryzacji, przy jednoczesnym nieobciążaniu organu obowiązkiem weryfikowania danych w każdym przypadku. Wprowadzenie tego przepisu podniesie jakość i wiarygodność informacji gromadzonych w ramach inwentaryzacji oraz umożliwi zachowanie ich spójności z informacjami uzyskiwanymi z innych źródeł, w tym zgodności i spójności danych gromadzonych w inwentaryzacji prowadzonej przez Prezesa UKE z informacjami zbieranymi w ramach Systemu Informacyjnego o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego, zwanego dalej „systemem SIDUSIS”, prowadzonego przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. W dodanych przepisach ust. 2d wskazuje się również, jako źródła informacji weryfikacyjnych, inne rejestry publiczne funkcjonujące zgodnie z przepisami ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne bez specyfikowania ich listy. Prezes UKE jako podmiot profesjonalny w zakresie telekomunikacji systematycznie śledzi przyrastanie liczby źródeł informacyjnych o obiektach infrastruktury telekomunikacyjnej. Umieszczenie w projekcie Megaustawy ich zamkniętej listy źródeł mogłoby z czasem pozbawić Prezesa UKE możliwości wykorzystywania nowszych i bardziej wartościowych źródeł informacji. Jednocześnie, w przypadku stwierdzenia braków lub błędów w przekazanych informacjach Prezes UKE będzie mógł wezwać podmiot do poprawy przekazanych informacji. Przyjęte rozwiązanie zgodne jest z art. 12 ust. 2 rozporządzenia GIA.

Dodanie ust. 2e umożliwiającego Prezesowi UKE wezwanie podmiotów zobowiązanych do inwentaryzacji do dokonania korekt przekazanych przez nich informacji również przyczyni się do wyeliminowania niepoprawnych raportów, co skutkować będzie podwyższeniem jakości i rzetelności informacji gromadzonych w ramach inwentaryzacji, co jest zgodne z art. 12 ust. 2 rozporządzenia GIA.

Natomiast dodanie ust. 2f ma na celu doprecyzowanie informacji dotyczących doziemnych, światłowodowych linii kablowych, które podlegają raportowaniu, także wyeliminowanie nadmiarowego obowiązku przekazywania informacji o przebiegu linii kablowych umieszczonych w kanalizacji kablowej lub w kanałach technologicznych. Projektowany przepis nakłada obowiązek przekazywania informacji o miejscach wprowadzenia i wyprowadzenia kabla do i z kanalizacji kablowej lub kanału technologicznego, ale jedynie poprzez wskazanie identyfikatorów tych elementów infrastruktury technicznej. Takie ograniczenie zakresu przekazywanych danych ma na celu uproszczenie procesu raportowania,

zwiększenie przejrzystości danych oraz zmniejszenie występowania błędów dotyczących atrybutów tych elementów co również jest spójne z art. 12 ust. 2 rozporządzenia GIA.

e) Uchyła się przepis art. 29 ust. 6 Megaustawy. Jest to podyktowane względami obronności i bezpieczeństwa państwa. Zaostrzenie się sytuacji międzynarodowej, a przede wszystkim obserwacja przebiegu agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę dowodzą tego, że funkcjonowanie systemów łączności i transmisji danych ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania państwa i społeczeństwa w warunkach toczącego się konfliktu zbrojnego. Dla utrudnienia przygotowań skutecznych ataków na infrastrukturę telekomunikacyjną kluczowe jest zapewnienie maksymalnego poziomu ochrony informacji o rozmieszczeniu i parametrach jej elementów. Podstawową i bezkosztową metodą ochrony jest znaczące ograniczenie rozpowszechniania informacji. Dotychczas funkcjonujące w tym zakresie ograniczenie nie gwarantuje skuteczności ochrony danych wobec jego zbyt ogólnego charakteru.

W myśl art. 4 ust. 1 akapit 4 rozporządzenia GIA *„Dostęp do minimalnych informacji można ograniczyć lub odmówić dostępu do nich, pod warunkiem, że jest to niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa niektórych budynków będących własnością podmiotów sektora publicznego lub kontrolowanych przez nie, bezpieczeństwa i integralności sieci, bezpieczeństwa narodowego, bezpieczeństwa krytycznej infrastruktury krajowej, zdrowia publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, bądź też ze względu na poufność lub tajemnice operacyjne i handlowe.”*. Projektowana zmiana nie będzie miała wpływu na przejrzystość procesu inwestycyjnego i kontrolę nad infrastrukturą telekomunikacyjną, nie ma też na celu ograniczenia transparentności działań administracyjnych ani utrudniania dostępu do informacji o inwestycjach telekomunikacyjnych jako takich. Celem jest jedynie ograniczenie publicznego i niekontrolowanego rozpowszechniania szczegółowych danych technicznych i lokalizacyjnych o infrastrukturze teleinformatycznej, które mogłyby zostać wykorzystane do działań mogących zagrozić bezpieczeństwu państwa. Jednocześnie, mechanizmy nadzoru i kontroli nad realizacją inwestycji telekomunikacyjnych pozostają niezmienione – zarówno w zakresie obowiązków sprawozdawczych Pt wobec organów regulacyjnych, jak i w kontekście dostępu do informacji przez uprawnione podmioty publiczne. Ponadto, należy mieć na uwadze, że najbardziej interesujące dla obywateli dane są udostępniane w ramach systemu SIDUSIS, o którym mowa w art. 29j Megaustawy i dotyczą możliwości świadczenia za pomocą stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych usług

transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu w danym punkcie adresowym.

f) Dodany w art. 29 nowy ust. 6c wprowadza wyłączenie stosowania do inwentaryzacji oraz innych danych gromadzonych przez UKE lub Ministerstwo Cyfryzacji (w tym system SIDUSIS) przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) oraz ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1524). Wprowadzone rozwiązanie ma na celu zapobieganie praktykom nieuczciwej konkurencji oraz realizację zasad Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (RODO), jak również ochronę danych o infrastrukturze krytycznej. Gromadzone przez ww. urzędy dane są częściowo publicznie dostępne, jednak niektóre podmioty próbują nadużywać m.in. przepisów o dostępie do informacji publicznej do pozyskania pełnego zbioru danych, co powoduje pewne zagrożenia dla wskazanych wyżej wartości chronionych prawnie. Jakkolwiek już teraz ustawa o dostępie do informacji publicznej czy ustawa o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego przewidują wiele ograniczeń prawa dostępu do informacji, to jednak zasadne jest usunięcie wątpliwości interpretacyjnych poprzez jednoznaczne uregulowanie tej kwestii. Projektowany przepis wpisuje się w postanowienia art. 4 ust. 1 rozporządzenia GIA.

g) Proponowana zmiana polega na nadaniu całemu art. 29 ust. 7 nowego brzmienia, co wynika z liczby zmian wprowadzanych w Megaustawie i nieprzystawania dotychczas obowiązującej treści artykułu do aktualnego poziomu rozwoju systemów informatycznych. Zrezygnowano w nowej treści artykułu z dopuszczalnej dotychczas metody przekazywania danych do inwentaryzacji przez formularze, nieefektywnej wydajnościowo i znacznie obciążającej system teleinformatyczny obsługujący inwentaryzację, zwłaszcza przy końcach okresów sprawozdawczych. Zauważając, że dotychczasowy punkt 2 ust. 7 mówi o przekazywaniu danych, a nie informacji i że dotychczasowe sformułowania delegacji mieszały oraz utożsamiały pojęcia „dane” i „informacja”, w proponowanym ust. 7 uwzględniono różnicę między tymi pojęciami.

Dotychczasowy pkt 2 w ust. 7 art.29 Megaustawy jest mocno nadmiarowy. „Szczegółowa postać elektroniczna” kojarzy się z opisem „bajt po bajcie” struktury pliku lub

elektronicznego komunikatu przekazującego dane. Wskazanie formatów plików przekazujących dane jest zupełnie wystarczające, zwłaszcza że większość specyfikacji technicznych dla plików transferu danych przestrzennych jest szeroko i łatwo dostępna. W proponowanym nowym brzmieniu ust. 7 w pkt 3 pomija się ujęcie w rozporządzeniu „szczegółowej postaci elektronicznej”.

W związku z ograniczeniem w zakresie rozpowszechniania informacji z inwentaryzacji (uchylenie ust. 6 w art. 29 Megaustawy) zmieniono dotychczasowe brzmienie punktu 3 w ust. 7 art. 29 Megaustawy, dotyczącego szczegółowego zakresu i sposobu prezentowania informacji w inwentaryzacji, wskazując konieczność ujęcia w rozporządzeniu zakresu i sposobu udostępniania informacji w inwentaryzacji oraz dodatkowo zakresu jej prezentowania. Prezentowanie informacji jest formą jej udostępniania, zakres prezentacji powinien być ograniczony w stosunku do całej zawartości informacyjnej inwentaryzacji prowadzonej przez Prezesa UKE.

Zaproponowana zmiana brzmienia ust. 7 art. 29 Megaustawy związana jest z przepisami art. 4 ust. 1–3 i 6 rozporządzenia GIA oraz sugestiami Pt przedstawianymi kilkakrotnie pisemnie i podczas spotkań z przedstawicielami izb gospodarczych rynku telekomunikacyjnego, organizowanych po dniu rozpoczęcia agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Do części wspólnej przepisu dołożono zapis wskazujący na konieczność uwzględnienia w rozporządzeniu aspektów istotnych ze względu na: bezpieczeństwo państwa, bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej, bezpieczeństwo publiczne, integralność sieci i zdrowie publiczne.

Art. 1 pkt 17

Projektowane zmiany polegają na dodaniu w art. 29a w ust. 2 Megaustawy, wyrazów „będącą interfejsem komunikacyjnym do systemu, o którym mowa w art. 29b ust. 2” co związane jest z rolą jaką pełnią strony www w komunikacji ze współczesnymi systemami baz danych, będącymi kluczowymi elementami systemów teleinformatycznych. Wprowadzana zmiana dostosowuje brzmienie przepisu do obecnie powszechnie stosowanych rozwiązań technicznych, w tym rozwiązania przyjętego przy budowie systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 29b ust. 2 Megaustawy (punkt informacyjny do spraw telekomunikacji). Niniejsza propozycja przepisu realizuje postanowienia art. 4 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 18

a) W związku z art. 2 i art. 6 ust. 1 rozporządzenia GIA doprecyzowano brzmienie przepisu art. 29b ust. 1 w zakresie wyłączenia z zapewnienia każdemu operatorowi sieci oraz podmiotowi sektora publicznego dostępu do informacji przekazywanych do punktu informacyjnego ds. telekomunikacji. Poza istniejącą przesłanką wyłączenia „bezpieczeństwo państwa” dodano „o ile nie zagraża to bezpieczeństwu infrastruktury krytycznej lub bezpieczeństwu publicznemu, integralności sieci i zdrowiu publicznemu”. Nowe przesłanki stanowią odpowiedź na sytuację geopolityczną, w tym prowadzone działania wojenne w sąsiadującym z Rzeczpospolitą Polską państwie. Ograniczenie dostępu do informacji posiadanych przez Prezesa UKE jest zgodne z art. 6 ust. 1 rozporządzenia GIA. Przesłanki „bezpieczeństwo państwa” oraz „bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej, bezpieczeństwo publiczne, integralność sieci i zdrowie publiczne” należy interpretować w kontekście regulacji zawartych w innych aktach prawnych, orzecznictwa oraz utrwalonej praktyki stosowania prawa. Ich celem nie jest stworzenie zamkniętego katalogu sytuacji, lecz wskazanie wartości wymagających ochrony w zmieniających się okolicznościach. Ze względu na dynamikę zagrożeń i różnorodność potencjalnych scenariuszy, nadmierna kazuistyka mogłaby prowadzić do luk w systemie ochrony. Dlatego bardziej zasadne jest oparcie się na zasadzie ochrony fundamentalnych interesów państwa i społeczeństwa, zamiast prób szczegółowego przewidzenia wszystkich możliwych przypadków zastosowania przepisu. Ponadto proponowany przepis koreluje z brzmieniem art. 9 ust. 2 rozporządzenia GIA.

Zmiany punktu 3 w zakresie liter a–b mają na celu doprowadzenie do zgodności z proponowanymi zmianami przepisów Megaustawy dla art. 25a ust. 2 pkt. 1–2.

W związku z art. 7 ust. 2 rozporządzenia GIA zaproponowano nowe brzmienie przepisu art. 29b ust. 1 pkt 1 Megaustawy, które doprecyzowuje, że w ramach punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji zapewnia się każdemu operatorowi sieci dostęp do posiadanych przez Prezesa UKE informacji dotyczących nie tylko procedur i formalności, ale również warunków wymaganych przed rozpoczęciem robót budowlanych, w trakcie ich trwania oraz do ich zakończenia dotyczących sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami. Zgodnie z nowym brzmieniem przepisu w ramach punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji powinny być również przekazywane informacje dotyczące sposobów składania wniosków w postaci elektronicznej oraz sposobów uzyskania informacji o statusie wniosku.

W art. 29b ust. 1 pkt 4 Megaustawy w zdaniu wprowadzającym zrezygnowano z rozróżniania planów inwestycyjnych w zakresie wykonywanych lub planowanych robót budowlanych ze względu na źródło ich finansowania. Ponadto, doprecyzowano w lit. a, że w dostępnych za pośrednictwem punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji informacjach o planach inwestycyjnych należy uwzględnić lokalizację oznaczoną współrzędnymi oraz dodano w lit. e przepis wskazujący przewidywany termin wystąpienia o pozwolenie na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych o ile są one wymagane. Dla operatora chcącego przystąpić do koordynacji robót budowlanych informacje te są istotne.

Po punkcie 6 w art. 29b ust. 1 dodaje się pkt 7, 8 i 9. Pkt 7 i 8 przewidują publikowanie w punkcie informacyjnym do spraw telekomunikacji informacji o decyzjach związanych z dostępem telekomunikacyjnym oraz koordynacją robót budowlanych, co wynika też z art. 13 ust. 4 rozporządzenia GIA. Natomiast pkt 9 zapewni dostęp do informacji o statusie prowadzonych postępowań, o których mowa w art. 22 ust. 2 Megaustawy, co zapewni bieżące monitorowanie przebiegu sprawy, propozycja przepisu skorelowana jest z art. 7 ust. 3 rozporządzenia GIA.

b) Zaproponowana zmiana polegająca na wprowadzeniu do art. 29b Megaustawy czterech dodatkowych ustępów 1a, 1b, 1c i 1d ogranicza dopuszczalną, na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, szeroką i nadmiarową w stosunku do potrzeb przygotowania nowych inwestycji, propagację informacji istotnych dla bezpieczeństwa infrastruktury telekomunikacyjnej kraju poprzez możliwość jej udostępniania wyłącznie na uzasadniony wniosek inwestora, określający również zasięg przestrzenny przygotowywanej inwestycji.

Prezes UKE powinien dysponować bieżącą wiedzą w zakresie danych, które nie są udostępniane. Zagwarantowane to będzie przez nałożenie obowiązku, o którym mowa w ust. 1d, wobec właściwych podmiotów do każdorazowego przekazywania informacji o możliwym wystąpieniu ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej lub bezpieczeństwa publicznego, integralności sieci i zdrowia publicznego. Projektowany przepis skorelowany jest także z art. 4 ust. 1 i 6 rozporządzenia GIA.

c) Projektowane zmiany polegające na dodaniu w art. 29b ust. 3 Megaustawy dwóch dalszych punktów o numerach 3 i 4, które związane są z dodaniem do art. 29b ust. 1a. Określają one niezbędne funkcjonalności systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 29b ust. 2 (punkt informacyjny do spraw telekomunikacji, zwany dalej „PIT”).

Proponowany przepis, zgodnie z postanowieniami art. 4 ust. 1 rozporządzenia GIA, umożliwi komunikację z operatorami za pomocą systemu teleinformatycznego. Pozwala na przekazywanie:

- wniosków o dostęp do informacji zawartych w systemie PIT,
- przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego na żądanie Prezesa UKE, o którym mowa w art. 19 ust. 1–3 PKE.

d) Zmiana zaproponowana w zakresie art. 29b ust. 4 Megaustawy wynika z rozszerzenia o podmioty sektora publicznego listy podmiotów, którym udzielany jest dostęp do informacji posiadanych przez Prezesa UKE poprzez punkt informacyjny do spraw telekomunikacji. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 4 ust. 8 rozporządzenia GIA

e) Projektowana zmiana w ust. 6 ma charakter legislacyjny w celu dookreślenia, że norma dotyczy podmiotu posiadającego infrastrukturę, czyli operatora, a nie wszystkich Pt. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 2 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 19

a) Zmiany w art. 29c ust. 1 Megaustawy związane są z częstotliwością raportowania nowo wybudowanej infrastruktury – z okresowej na bieżącą. Rozłożenie w czasie obowiązku raportowania, tak aby odpowiadało ono zmianom w infrastrukturze, wyeliminuje niepewność co do już istniejącej infrastruktury. Takie raportowanie wynika z art. 4 ust. 3 rozporządzenia GIA, jednocześnie pozwala na zrealizowanie uprawnienia operatorów, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia GIA. Równolegle przekazywanie informacji związanych z planowanymi robotami budowlanymi związane jest z koordynacją robót budowlanych, o której również mowa w art. 6 ust. 1 rozporządzenia GIA akapit drugi.

W przepisie uwzględniono również informacje, o których mowa w art. 25a ust. 2 Megaustawy (informacje te obejmują lokalizację, w tym przebieg infrastruktury technicznej; charakterystykę i aktualny sposób użytkowania infrastruktury technicznej; dane kontaktowe operatora sieci w sprawach dostępu do infrastruktury technicznej), z wyjątkiem informacji objętych wykazem, o którym mowa w art. 29d ust. 6a Megaustawy (informacje dotyczące infrastruktury krytycznej). Wyłączenie to związane jest z zapewnieniem odpowiedniej ochrony kluczowym systemom państwowym.

b) Zgodnie z art. 6 ust. 1 rozporządzenia GIA operatorzy sieci oraz podmioty sektora publicznego obowiązane są do przekazywania w odniesionej przestrzeni postaci wektorowej informacji o planach inwestycyjnych. Nowododawany ustęp 3 w art. 29c

Megaustawy kreuje obowiązek po stronie operatorów sieci i podmiotów sektora publicznego do przekazywania Prezesowi UKE i bieżącego aktualizowania ww. informacji. Informacje te będą przekazywane za pomocą punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji, niezwłocznie po określeniu ich lokalizacji i przebiegu w przypadku robót budowlanych, planowanych do wykonania w ciągu sześciu miesięcy a nie później niż na 60 dni przed złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na generalne prace remontowe.

Projektowany ust. 4 wskazuje przesłankę obligatoryjną zwalniającą z przekazywania informacji, o planach inwestycyjnych w zakresie wykonywanych lub planowanych robót budowlanych, gdy roboty budowlane związane są z infrastrukturą krytyczną lub ze względów bezpieczeństwa narodowego.

Projektowany ust. 5 wskazuje na przesłankę fakultatywnego nieprzekazywania informacji o planach inwestycyjnych w zakresie wykonywanych lub planowanych robót budowlanych, gdy roboty budowlane mają ograniczony zakres lub wynikają z przyczyn nieprzewidywalnych i niezależnych od operatora sieci lub podmiotu sektora publicznego. Przepis ten zapewnia w pewnych granicach elastyczność w zakresie przekazania lub nie przekazania informacji uwzględniając fakt, że koordynacja robót budowlanych może przynosić korzyść każdej ze stron zawierających taką umowę, ale w przypadku drobnych robót może powodować niepożądane opóźnienie ich rozpoczęcia.

Projektowany ust. 6 przewiduje wyłączenie realizacji wyżej opisanego obowiązku w przypadku, gdy nie jest możliwe wykorzystanie infrastruktury technicznej ze względu na bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne, integralność i bezpieczeństwo sieci, w szczególności infrastruktury krytycznej. Przepis ma związek z art. 4 ust. 7 rozporządzenia GIA.

Projektowane ust. 7 i 8 będą regulowały sposób postępowania w przypadku gdyby okazało się, że punkt informacyjny do spraw telekomunikacji nie zawiera wymaganych informacji. W takim wypadku, zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia GIA, Prezes UKE będzie mógł wezwać operatora sieci lub podmiot sektora publicznego do przekazania brakujących informacji w terminie 10 dni, a w przypadku niewykonania tego wezwania Prezes UKE będzie mógł nałożyć karę w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 15 rozporządzenia GIA

Art. 1 pkt 20

Propozycja zawarta w art. 1 pkt 20 lit. a–f realizuje postanowienia art. 4 ust. 3 rozporządzenia GIA.

a) Zmiana art. 29d ust. 1 ma na celu zautomatyzowanie procesu przekazywania danych przez podmioty prowadzące zasób geodezyjny i kartograficzny, poprzez wykorzystanie dedykowanych usług o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. z 2025 r. poz. 242) lub systemu PIT do ich przekazywania. Takie rozwiązanie wpłynie na skrócenie tego procesu oraz zapewni wysokiej jakości dane. W konsekwencji, korzystanie z danych pozyskanych w ww. sposób pozytywnie wpłynie na optymalizację procesów inwestycyjnych. Zmiana zdejmuje również z marszałka województwa obowiązek przekazywania Prezesowi UKE informacji z geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu oraz posiadanych informacji, o których mowa w art. 29b ust. 1 pkt 3. Marszałek województwa nie jest zobligowany przepisami PGiK do gromadzenia danych z geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu.

b) Uchyła się ust. 2. Połączono obecne brzmienie ust. 1 i ust. 2 w jeden przepis (punkt powyżej), w którym wskazano odpowiednie organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej zobligowane do udostępniania danych z zasobu geodezyjnego i kartograficznego Prezesowi UKE. Przy czym zdjęto z marszałka województwa ten obowiązek, bowiem nie jest on zobligowany przepisami PGiK do gromadzenia danych z geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu. Wobec tej zmiany, a także ze względu na częściowe dublowanie treści przepisu, uchyła się ustęp 2.

c) i d) Zmiana w art. 29d ust. 4 i 5 polega na zniesieniu obowiązku przekazywania przez zarządców dróg, do punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji, informacji o planowanej infrastrukturze technicznej, dla której zarządcy dróg wydali decyzje o lokalizacji tej infrastruktury w pasie drogowym lub zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, o których mowa w art. 39 ust. 3 i art. 40 ust. 1 ustawy o drogach publicznych. W związku z nałożeniem na operatorów sieci bezwzględnego obowiązku przekazywania do ww. punktu informacji o planowanej infrastrukturze technicznej, informacje w tym zakresie, pochodzące od zarządców dróg, mogą niepotrzebnie dublować informacje przekazane już do punktu przez operatorów sieci.

Dodatkowo modyfikuje się obowiązek zawarty w tym przepisie wyznaczając termin na przekazanie informacji – najpóźniej na 2 miesiące przed dniem złożenia wniosku o wydanie

decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, o pozwoleniu na budowę albo dniem zgłoszenia przebudowy drogi publicznej. Zmiana ta umożliwi innym podmiotom w tym innym Pt planowanie przyszłych inwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną.

e) Zmiana w przepisie art. 29d ustęp 7 polega na zmianie wyrazów „postaci elektronicznej” wyrazami „postaci wektorowej” w związku z wprowadzeniem do Megaustawy definicji pojęcia postać wektorowa informacji oraz potrzebą doprecyzowania dotąd funkcjonujących przepisów.

f) Zmiana brzmienia ust. 8 w art. 29d przenosi obowiązek niezwłocznego zawiadomienia Prezesa UKE o zmianach dotyczących informacji wcześniej mu przekazanych przez zarządców terenów zamkniętych, zarządców dróg i jednostki samorządu terytorialnego na obowiązek ich zaktualizowania w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 29b ust. 2. Prezes UKE nie zbiera całości danych niezbędnych do przeprowadzenia aktualizacji. Zmiana pozwoli na utrzymanie w bieżącej aktualności zasobów informacyjnych Prezesa UKE.

Art. 1 pkt 21

Nowe przepisy Megaustawy, wprowadzone do jej treści jako art. 29da, nakładają na Prezesa UKE, w ustępie 1, obowiązek określenia i udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej na tronie podmiotowej Urzędu Komunikacji Elektronicznej standardów technologicznych funkcjonowania punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji, wprowadzania, przetwarzania w nim informacji oraz jej udostępniania, szczegółowy zakres przekazywanych informacji, o których mowa w art. 29b ust. 1 pkt 3, 4 i 6, oraz wymagania techniczne i eksploatacyjne systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 29b ust. 2. Wprowadzenie tych przepisów wynika z potrzeby doprowadzenia do zgodności przepisów prawa krajowego z postanowieniami art. 4, 6 i 12 rozporządzenia GIA, w szczególności przepis skorelowany jest z art. 4 ust. 1 rozporządzenia GIA. Standardy technologiczne obejmują szczegółowe wymagania i zalecenia mające na celu zapewnienie interoperacyjności, bezpieczeństwa, dostępności oraz zgodności z wymienionymi przepisami rozporządzenia GIA i strategicznymi celami państwa. Wydanie standardów technologicznych zamiast rozporządzenia do ustawy ma szereg zalet, szczególnie w kontekście systemów teleinformatycznych i e-administracji, gdzie istotna jest elastyczność, szybkość reagowania na zmiany technologiczne oraz specjalistyczny charakter treści. Pozwala to na bardziej

dynamiczne reagowanie na innowacje, nowe modele architektury systemów, pojawiające się protokoły i technologie. Przeniesienie wymagań technicznych do standardów zamiast aktów wykonawczych zmniejsza ryzyko nadmiernego usztywnienia przepisów prawa, które mogłoby blokować modernizację systemów. Wydanie standardu przez organ uprawniony – Prezesa UKE może nastąpić bez konieczności angażowania całego aparatu legislacyjnego. Umocowanie prawne standardów poprzez odniesienie w ustawie nakłada obowiązek ich stosowania i pozwala osiągnąć skuteczny efekt regulacyjny.

W ust. 2 art. 29da nakładany jest na Prezesa UKE obowiązek opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej komunikatu określającego termin wejścia w życie standardów technologicznych, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie po ich udostępnieniu w Biuletynie, przy czym termin ten nie może być krótszy niż 60 dni od dnia publikacji komunikatu. Wcześniejsza publikacja komunikatu umożliwi podmiotom, na które ustawa nakłada obowiązki przekazywania informacji dostosowanie posiadanych przez nie systemów do wymogów określonych standardami technologicznymi.

Art. 1 pkt 22

Dotychczasowe przepisy art. 29e i art. 29f Megaustawy umożliwiały Ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji wydanie rozporządzeń, o których mowa w tych artykułach. Wydane zostało i obowiązuje jedynie rozporządzenie z art. 29e, postanowienia którego w całości ujmują standardy technologiczne, o których mowa w nowym art. 29da. Uchylenie art. 29e ma charakter techniczny oraz przenosi odpowiedzialność za funkcjonowanie punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji, w zakresie zasilania danymi, na Prezesa UKE będącego zgodnie z art. 413 i 419 PKE organem regulacyjnym w dziedzinie rynku usług komunikacji elektronicznej. Ponadto jest skorelowane z brzmieniem art. 14 ust. 5 rozporządzenia GIA. Przyczyną uchylenia fakultatywnych przepisów art. 29f Megaustawy jest historyczny charakter regulacji punktu 1 w tym artykule. Informacje o lokalizacji, przebiegu, zasięgu i cechach fizycznych obiektów znajdujących się w przestrzeni geograficznej, współcześnie są gromadzone i udostępniane w tzw. systemach informacji geograficznej (ang. geographic information system, GIS), umożliwiającym operowanie danymi przestrzennymi na mapach w dowolnej skali, ustawianej dynamicznie przez użytkowników, stosownie do ich potrzeb. Wymagania techniczne i eksploatacyjne (pkt 2 w art. 29f) systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 29b ust. 2 wynikają wprost z doboru oprogramowania dla takiego systemu. System teleinformatyczny obsługujący Punkt informacyjny do spraw telekomunikacji wykorzystuje współczesne, łatwo skalowalne pod

względem wydajnościowym oprogramowanie bazodanowe i równie łatwo skalowalne oprogramowanie typu GIS. Nie zachodzi więc potrzeba utrzymania fakultatywnego przepisu w art. 29f Megaustawy. Z kolei wymagania techniczne i eksploatacyjne punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji zostaną ujęte w standardach technologicznych tego punktu. Uchylenie art. 29f Megaustawy jest związane z postanowieniami art. 4 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 23

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zmiany wprowadzane w tym punkcie mają charakter dostosowawczy, polegający na ujednoliceniu stosowanej w przepisach terminologii, gdzie w miejsce dotychczasowych odwołań do definicji „punktu styku” wprowadza się odwołania do „punktu dostępu”, co jest związane z brzmieniem art. 2 pkt 11 rozporządzenia GIA. Wskazać należy także, że niżej opisane zmiany art. 30 Megaustawy związane są z zapewnieniem zgodności prawa krajowego z rozporządzeniem GIA, w szczególności z przepisami art. 11 ust. 1–4 rozporządzenia GIA regulującymi dostęp do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej:

a) Zgodnie z proponowanym nowym brzmieniem art. 30 ust. 1 Megaustawy, właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, z wyłączeniem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, jest zobowiązany zapewnić dostęp polegający na umożliwieniu:

- doprowadzenia sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami, aż do punktu dostępu. Takie brzmienie przepisu odpowiada art. 11 ust. 1 rozporządzenia GIA, w ramach którego nakładany jest obowiązek by każdy Pt miał możliwość do doprowadzenia swojej sieci do punktu dostępu,
- doprowadzenia sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami, a także innych urządzeń lub infrastruktur, które pozwalają na jej eksploatację dalej niż do punktu dostępu, jeżeli elementy tej sieci wraz z powiązanymi zasobami zostaną umieszczone w istniejącej wewnątrzbudynkowej infrastrukturze technicznej, co wpisuje się w regulacje art. 11 ust. 2 rozporządzenia GIA, a jeśli brak jest takiej infrastruktury albo jest ona niedostępna, to wówczas gdy:
 - użytkownik końcowy, który nie posiada przyłączenia do sieci o bardzo dużej przepustowości odpowiadającej jego potrzebom, wyraził zgodę lub

- Pt wykona wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do umieszczenia w niej lub na niej dodatkowych elementów sieci o bardzo dużej przepustowości oraz powiązanych zasobów przez innych Pt.
- Powyższa regulacja odpowiada wdrożeniu art. 11 ust. 4 rozporządzenia GIA, aby umożliwić Pt prawo do zakończenia swojej sieci w lokalu abonenta w tym także jeśli jest wymagane wykonanie innej infrastruktury np. energetycznej, która pozwoli na jej eksploatację, uwzględniając uzyskanie zgody użytkownika końcowego, przy wykorzystaniu istniejącej wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej o ile ta istnieje i jest dostępna. W przypadku nieistnienia lub niedostępności wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej to wówczas gdy użytkownik końcowy wyraził na to zgodę lub Pt wykona wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną w celu korzystania z niej przez innych Pt. Dostępność wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej ocenia się zgodnie z proponowanymi przesłankami, o których mowa w art. 30 ust. 1a Megaustawy. Dostęp ten powinien odbywać się przy jak najmniejszym wpływie na własność prywatną osób trzecich.
- korzystania z punktu dostępu,

W tym zakresie zmiana polega na zastąpieniu pojęcia punktu styku nową definicją, tj. punktem dostępu. Regulacja wynika z art. 11 ust. 3 rozporządzenia GIA, który obliguje posiadaczy prawa do użytkowania punktu dostępu do udzielania dostępu do tego punktu Pt:

- utrzymywania, eksploatacji, przebudowy lub remontu elementów sieci o bardzo dużej przepustowości oraz powiązanych zasobów będących własnością tego Pt lub z których korzysta na podstawie innego tytułu prawnego,
- umożliwieniu wejścia na teren nieruchomości, w tym do budynku, w zakresie niezbędnym do korzystania z ww. form dostępu.

Wyżej przytoczone dwa punkty ulegają zmianie ze względu na wprowadzenie nowej definicji do ustawy, tj. punktu dostępu w miejsce punktu styku i dostosowaniu do siatki pojęciowej wynikającej z PKE.

Omówiony powyżej obowiązek zapewnienia dostępu na rzecz Pt jest związany z celem, któremu ma służyć, tj. zapewnianiu telekomunikacji, wyłącznie w budynku na tej nieruchomości (art. 30 ust. 1 Megaustawy) oraz – co nie było przewidziane w dotychczasowej regulacji, ale jest uzasadnione – gdy ma to służyć zapewnieniu telekomunikacji w budynku na sąsiedniej nieruchomości, której właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą,

z wyłączeniem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, jest ten sam podmiot (art. 30 ust. 1aa w brzmieniu nadanym niniejszą nowelizacją).

Wyłączenie użytkowników rządowych wymienionych w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, wprowadzono na wzór art. 173 PKE. Budynki, których właścicielem jest administracja rządowa często mogą stanowić infrastrukturę na potrzeby bezpieczeństwa i obronności państwa, dlatego zasadnym jest analogiczne wyłączenie wymogu obligatoryjnego udostępnienia tej infrastruktury przez użytkowników rządowych. Doprecyzowanie przepisu art. 30 ust. 1 w zakresie możliwości wykonania innej infrastruktury np. energetycznej stanowi kierunkową realizację postulatów Zespołu Deregulacyjnego, o których mowa w materiale MC-10-114.

Zmiany art. 30 ust. 1a Megaustawy dotyczą:

- uspoźnienia redakcji przepisów w zakresie pkt 1–2,
- uproszczenia przesłanki, o której mowa w pkt 3, zgodnie z której nowym brzmieniem, wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna jest niedostępna, jeżeli warunki dostępu do tej infrastruktury są dyskryminujące lub ekonomicznie nieefektywne dla ubiegającego się o dostęp,

przesłanki „technologicznej” na bardziej adekwatną, zgodnie z którą wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna jest niedostępna, jeżeli wykorzystanie jej na potrzeby umieszczenia w niej lub na niej elementów sieci o bardzo dużej przepustowości telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami, zgodnie z zamierzeniem Pt, jest technicznie niewykonalne. W tym zakresie należy zauważyć, że jest to rozwiązanie uwzględniające dotychczasowe uprawnienie do wykonania instalacji telekomunikacyjnej ze względu na „nieodpowiadanie zapotrzebowaniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego” (art. 30 ust. 1 pkt 3 lit. b Megaustawy w dotychczasowym brzmieniu).

b) Zgodnie z brzmieniem art. 30 ust. 1aa Megaustawy, właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, z wyłączeniem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, jest obowiązany zapewnić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu dostęp, o którym mowa w ust. 1, także wtedy, gdy ma to służyć zapewnieniu telekomunikacji w budynku na sąsiedniej nieruchomości, której właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą, z wyłączeniem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, jest ten sam podmiot. Przepis odnosi się do sytuacji, co do których odmienne poglądy uczestników rynku przekładały się na istotną

wątpliwość co do właściwego zastosowania przepisów art. 30 i art. 33 Megaustawy na kanwie poszczególnych stanów faktycznych. Ustęp 1aa przesądza o konieczności wystąpienia tzw. podwójnej tożsamości podmiotowej – zarówno po ustronie uprawnionego (ubiegającego lub korzystającego) do dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1, jak również zobowiązanego do zapewnienia dostępu.

Wyłączenie użytkowników rządowych, wymienionych w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h PKE, wprowadzono na wzór art. 30 ust. 1 Megaustawy. Budynki, których właścicielem jest administracja rządowa często mogą stanowić infrastrukturę na potrzeby bezpieczeństwa i obronności państwa, dlatego zasadnym jest analogiczne wyłączenie wymogu obligatoryjnego udostępnienia tej infrastruktury przez użytkowników rządowych.

Proponowany przepis realizuje również postanowienia art. 11 ust. 3 rozporządzenia GIA.

c), d) i f) Zmiany redakcyjne wynikające z uspoźnienia brzmienia przepisów z analogicznymi regulacjami na gruncie PKE. Proponowane przepisy w lit. c, d i f realizują również postanowienia art. 11 ust. 3 rozporządzenia GIA.

e) Propozycja zmiany w art. 30 ust. 1e Megaustawy dotyczy zastąpienia wyrazów „punkt styku” wyrazami „punktu dostępu”. Zmiana ma charakter legislacyjny związany z wprowadzeniem do Megaustawy definicji z rozporządzenia GIA.

g) Zgodnie ze zmianami w art. 30 ust. 3a Megaustawy, dostęp, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i ust. 1aa jest nieodpłatny, przy czym Pt ponosi:

- koszty doprowadzenia, utrzymywania, eksploatacji, przebudowy lub remontu elementów sieci o bardzo dużej przepustowości oraz powiązanych zasobów będących własnością tego Pt lub z których korzysta na podstawie innego tytułu prawnego, w tym przywrócenia stanu poprzedniego nieruchomości,
- koszty, które wystąpiły po stronie zapewniającego dostęp, jeżeli są konieczne, zaistniały bezpośrednio na skutek zapewnienia takiego dostępu i nie są związane ze zwykłą działalnością zapewniającego dostęp.

Natomiast dostęp, o którym mowa w art. 30 ust. 3 Megaustawy, jest:

- odpłatny, jeżeli wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna jest własnością podmiotu, dla którego działalność telekomunikacyjna jest przeważającym przedmiotem działalności. Opłaty za ten dostęp powinny umożliwiać zwrot proporcjonalnej części poniesionych przez ten podmiot kosztów powstania tej

infrastruktury oraz ponoszonych przez ten podmiot kosztów jej utrzymania oraz uwzględniać wpływ zapewnienia dostępu na plan biznesowy tego podmiotu, w szczególności na realizowane przez niego inwestycje dotyczące szybkich sieci telekomunikacyjnych oraz powiązanych zasobów, albo

- nieodpłatny, jeżeli wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna jest własnością podmiotu, dla którego działalność telekomunikacyjna nie jest przeważającym przedmiotem działalności, przy czym Pt ponosi proporcjonalną część kosztów utrzymania tej infrastruktury.

Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 11 ust. 3 rozporządzenia GIA.

h) Uchyła się ust. 3b jako zbędny – koszty dotyczące dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i ust. 3 Megaustawy będą uregulowane w całości w nowym brzmieniu art. 30 ust. 3a. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 11 ust. 3 rozporządzenia GIA.

i) Regulacja określona w art. 30 ust. 5 Megaustawy zostaje poszerzona o możliwość dostępu wymienioną w art. 30 ust. 1aa Megaustawy. Proponowany przepis skorelowany jest z art. 11 ust. 3 rozporządzenia GIA.

Projektowana regulacja zakłada również, dodanie dwóch nowych punktów do art. 30 ust. 5 Megaustawy, tj. pkt 2a i 2b. Nowo dodawany pkt 2a wprowadza do postępowań z art. 30 Megaustawy maksymalny czternastodniowy okres konsultacyjny. Ustalenie limitu na zgłaszanie stanowisk ma na celu przyspieszenie tego rodzaju postępowań. Natomiast pkt 2b nakłada na Prezesa UKE obowiązek zawiadomienia właściwego miejscowo starosty o wszczęciu postępowania i jednocześnie zobowiązuje starostę do przekazania w formie elektronicznej, w terminie czternastu dni, niezbędnych danych, w tym geodezyjnych, łącznie z wypisem z rejestru gruntów, dotyczących nieruchomości objętej postępowaniem. Obowiązek przekazania danych w formie cyfrowej, w ściśle określonym terminie, wpisuje się w proces elektronizacji zasobów geodezyjnych prowadzony w powiatach i odciąża wnioskodawcę z pozyskiwania dodatkowych wypisów czy map. Projektowane zmiany związane są, choć nie wynikają bezpośrednio, z kierunkowej realizacji postulatów Zespołu Dereglacyjnego, o których mowa w materiale MC-24-290 (DER). Ponadto proponowane przepisy realizują postanowienia art. 7 ust. 5, art. 11 ust. 3 i art. 14 ust. 4 rozporządzenia GIA.

Dodanie pkt 5a w art. 30 ust. 5 Megaustawy w zaproponowanym kształcie ma na celu umożliwić Prezesowi UKE prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie wydania decyzji o dostępie do nieruchomości i budynku w celu zapewnienia telekomunikacji

w budynku przy udziale dodatkowej strony w szczególności operatora budynkowego (obok właściciela nieruchomości, użytkownika wieczystego, zarządcy czy właściciela infrastruktury). Decyzja wydana w ramach takiego postępowania byłaby wiążąca dla dwóch podmiotów. Z uwagi na brak regulacji tej kwestii na gruncie obecnych przepisów Pt zobowiązany był do przeprowadzenia odrębnych negocjacji z dwoma podmiotami np. operatorem budynkowym i właścicielem nieruchomości, by następnie móc wszcząć dwa odrębne postępowania administracyjne, które uregulują kwestię warunków dostępu do tej samej nieruchomości i budynku. Zaproponowane rozwiązanie pozwoli na przyspieszenie prowadzonych przed Prezesem UKE postępowań administracyjnych w części spraw, jednocześnie umożliwi harmonizację warunków dostępowych w jednej decyzji administracyjnej co też wpisuje się w realizację zasady szybkości i prostoty postępowań administracyjnych zgodnie z art. 12 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 oraz z 2025 r. poz. 769), zwanej dalej „KPA”. Natomiast szybsze i efektywniejsze wydawanie decyzji administracyjnych przez Prezesa UKE w zakresie dostępu, o którym mowa w art. 30 Megaustawy, będzie mieć przełożenie na przyspieszenie realizacji inwestycji telekomunikacyjnych w zakresie zapewnienia dostępu do szerokopasmowego internetu. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 11 ust. 3 rozporządzenia GIA.

Dodanie nowego pkt 7 w art. 30 ust. 5 Megaustawy ma na celu wdrożenie regulacji art. 13 ust. 1 lit. d rozporządzenia GIA, w ramach którego, zobowiązuje się właściwy krajowy organ do wydawania decyzji administracyjnych rozstrzygających spór w zakresie dostępu telekomunikacyjnego do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej w terminie 30 dni od daty wpływu kompletnego wniosku o jego udzielenie.

j) Projektowana zmiana art. 30 ust. 5d Megaustawy polega na dodaniu po wyrazach „tą nieruchomością” wyrazów „a także dla następców prawnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych będących stronami tej umowy lub tej decyzji.”. Proponowane rozwiązanie ma na celu doprecyzowanie przepisów dotyczących następstwa prawnego umów cywilnoprawnych i decyzji administracyjnych Prezesa UKE dotyczących dostępu do nieruchomości i budynku lub budynków w związku z zapewnieniem telekomunikacji w tym lub tych budynkach. Obecne obowiązujące przepisy dot. następstwa prawnego nie były dostatecznie szczegółowe przez co umożliwiały ich obejście w szczególności przez podmioty, o których mowa w art. 30 ust. 5e Megaustawy tj. każdego, komu przysługuje skuteczne względem właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości lub właściciela

sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami prawo korzystania z punktu styku lub sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami. Jednocześnie proponowana zmiana ustanawia wprost, że następstwo umowy czy decyzji administracyjnej, automatycznie będzie dotyczyć także nabywców infrastruktury telekomunikacyjnej wykonanej w ramach uprawnień z art. 30 Megaustawy. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 11 ust. 3 rozporządzenia GIA.

k) Zmiana w art. 30 ust. 5e Megaustawy wynika z wprowadzenia nowej definicji do ustawy, tj. „punktu dostępu”, w miejsce „punktu styku” i dostosowaniu do siatki pojęciowej wynikającej z PKE. Ponadto przepis rozszerza obowiązek udzielenia dostępu o wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 11 ust. 3 rozporządzenia GIA.

l) Art. 30 ust. 5f Megaustawy w obecnym brzmieniu jest zbędny, ponieważ treść art. 30 Megaustawy nie przewiduje już rozróżnienia polegającego na wyłączeniu spod obowiązków zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 Megaustawy, właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości „niebędącego przedsiębiorcą telekomunikacyjnym”.

m) Zmiana w art. 30 ust. 5g Megaustawy ma na celu uwzględnienie przypadku dostępu telekomunikacyjnego, który ma służyć zapewnieniu telekomunikacji w budynku na sąsiedniej nieruchomości, której właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą jest ten sam podmiot (art. 30 ust. 1aa Megaustawy).

n) Zmiana brzmienia art. 30 ust. 7 i 8 Megaustawy wynika z art. 10 ust. 1 rozporządzenia GIA, który obliguje do wyposażania wszystkich nowych budynków w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej oraz wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe, a w przypadku wszystkich budynków mieszkalnych poddawanych generalnym pracom remontowym także tych budynków. Dotychczasowe przepisy Megaustawy nie obejmowały takiego obowiązku dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

W tym zakresie projekt nowelizacji Megaustawy uwzględnia pojawienie się nowych definicji legalnych. Dostosowanie dotychczasowego brzmienia przepisów, związane jest z definicją „generalnych prac remontowych”. Zgodnie z tą definicją, przez generalne prace remontowe należy rozumieć roboty budowlane w lokalizacji użytkownika końcowego, w przypadku gdy inwestor występuje z wnioskiem o pozwolenie na budowę albo dokonuje zgłoszenia rozbudowy, nadbudowy lub przebudowy budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania

zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej, związane z rozbudową, nadbudową lub przebudową instalacji technicznej wewnątrz budynku. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 30 ust. 7 Megaustawy, właściciel budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej, który nie jest wyposażony w instalację telekomunikacyjną umożliwiającą przyłączenie do publicznych sieci telekomunikacyjnych, będzie zobowiązany do wyposażenia budynku w taką instalację w przypadku podjęcia „generalnych prac remontowych”. Dotychczasowy przepis odnosił się do sytuacji, w których właściciel był zobowiązany do wykonania takiej instalacji „w przypadku rozbudowy, nadbudowy lub przebudowy budynku związanej z rozbudową, nadbudową lub przebudową instalacji technicznej wewnątrz budynku”. Nowa regulacja rozciąga zatem obowiązek na szerszy zakres prac budowlanych, co ma na celu zwiększenie dostępności instalacji telekomunikacyjnej i jej modernizacji.

Kolejną zmianą jest także usunięcie słowa „wielorodzinnych” i pozostawienie „budynków mieszkalnych”, w wyliczeniu znajdującym się na początku nowelizowanego przepisu. Wprowadzenie tej zmiany jest konsekwencją brzmienia art. 10 ust. 1 rozporządzenia GIA, który stanowi, że wszystkie nowe budynki mają być wyposażone w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną. Oznacza to, że nowe przepisy będą miały zastosowanie do wszystkich rodzajów budynków mieszkalnych, a nie tylko do budynków wielorodzinnych. Rozszerzenie obowiązku stosowania nowych przepisów na wszystkie budynki mieszkalne, przełoży się na większą liczbę budynków objętych wymogiem wyposażenia w nowoczesną instalację telekomunikacyjną. Zmiana art. 30 ust. 8 polega na dostosowaniu treści przepisu do nowych wymagań związanych z generalnymi pracami remontowymi. Zmieniony przepis stanowi, że inwestor, który występuje z wnioskiem o pozwolenie na budowę lub zgłoszenia generalnych prac remontowych budynku, w którym znajduje się instalacja telekomunikacyjna, będzie zobowiązany do dołączenia oświadczenia o istnieniu takiej instalacji. Przepis ten wzmacnia kontrolę nad zapewnieniem odpowiednich warunków technicznych dla budynków poddawanych renowacjom oraz rozbudowom, zapewniając użytkownikom końcowym dostęp do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych. Nadto należy wskazać, że projektowana zmiana w art. 30 ust. 8 Megaustawy polega również na dostosowaniu jego treści do aktualnych postanowień art. 33 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane, zgodnie z którymi do wniosku o pozwolenie na budowę nie załącza całego projektu budowlanego, lecz jedynie projekt zagospodarowania działki lub terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany, a także oświadczenie odnoszące się do kwestii

telekomunikacyjnych. Jak wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1679 oraz z 2023 r. poz. 2405), w zakresie projektu budowlanego informacje na temat instalacji telekomunikacyjnej budynku zawarte są w projekcie technicznym, którego nie załącza się do wniosku o pozwolenie na budowę. Wynika stąd, że przynajmniej w przypadku inwestycji wymagających wydania pozwolenia na budowę, spełnienie wymogu objęcia wnioskiem wykonania instalacji telekomunikacyjnej budynku zgodnej z art. 30 ust. 6 Megaustawy nie jest możliwe, skoro poziom szczegółowości wniosku na to nie pozwala. Zmiana zapewni spójność art. 30 ust. 8 Megaustawy z nowymi przepisami Prawa budowlanego, aby obowiązek inwestora, o którym mowa w zmienianym przepisie był wykonalny. Zmiany te są bezpośrednio związane z brzmieniem przepisów rozporządzenia GIA, które nakładają na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, aby do 2030 r. użytkownicy końcowi w stałych lokalizacjach byli objęci siecią gigabitową aż do punktu zakończenia sieci. W tym zakresie należy tu przywołać motyw 48 oraz przepisy rozporządzenia GIA w szczególności art. 10 ust. 1, który wskazuje, że wszystkie nowe budynki oraz budynki poddawane generalnym pracom remontowym, dla których złożono wnioski o wydanie zezwolenia na budowę po dniu 12 lutego 2026 r., były wyposażone w infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej oraz wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe.

Należy także wskazać, że konsekwencją zmian w art. 30 ust. 7 i 8 Megaustawy jest także konieczność dostosowania ustawy – Prawo budowlane. Art. 57 ust. 1 tej ustawy zostanie uzupełniony o nową lit. c w pkt 2, który wprowadza zobowiązanie kierownika budowy do oświadczenia, że budynek został wyposażony w instalację telekomunikacyjną zgodnie z art. 30 ust. 6 Megaustawy. Zmiany te mają na celu zapewnienie, że wszelkie działania budowlane związane z ogólnie rozumianą modernizacją budynków uwzględniają konieczność dostosowania ich infrastruktury telekomunikacyjnej do nowoczesnych standardów.

Kolejną konsekwencją ww. zmian na gruncie ustawy – Prawo budowlane jest także dodanie przepisu intertemporalnego, który wskazywać będzie, że do zamierzeń inwestycyjnych, włączając również postępowania związane z udzieleniem zamówienia publicznego, wszczęte przed wejściem w życie znowelizowanych przepisów stosuje się przepisy dotychczasowe.

o) Zmiana treści art. 30 ust. 9 poprzez skreślenie wyrazów „pkt 1” jest czysto redakcyjna i wynika ze zmiany brzmienia art. 30 ust. 8, do którego zmieniany przepis się odwołuje.

p) Dodanie w art. 30 ust. 10–13 realizuje postanowienia art. 10 ust. 1 i 7 rozporządzenia GIA i ma na celu ochronę nabywców domów jednorodzinnych. Nabywcy takich nieruchomości uzyskają domy wyposażone w takie same instalacje telekomunikacyjne jak nabywcy nowobudowanych lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych i zamieszkania zbiorowego w związku z regulacjami określonymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225, z 2023 r. poz. 2442 oraz z 2024 r. poz. 474 i 726). Wyposażenie budynku w stosowne instalacje na etapie jego budowy wiąże się z mniejszymi kosztami podłączenia takich nieruchomości do publicznych sieci telekomunikacyjnych przez operatora niż na etapie użytkowania takich nieruchomości. Zmiana również przyczyni się do wprowadzenia standardów jeśli chodzi o wyposażenie w infrastrukturę telekomunikacyjną domów jednorodzinnych budowanych w systemie deweloperskim. Obecnie w prawie brak jest przepisów regulujących kwestię wyposażenia domów jednorodzinnych w infrastrukturę telekomunikacyjną, co negatywnie odbija się na nabywcach takich nieruchomości w przypadku potrzeby dostępu do szerokopasmowego internetu. W wielu przypadkach koszty wykonywania infrastruktury telekomunikacyjnej przerastały też możliwości finansowe nabywców i dużo takich budynków w tym również tych położonych w największych miastach w Polsce miało lub ma nadal problemy z podłączeniem do usług szerokopasmowego internetu. Wskazać należy także, że proponowane zmiany związane są również z rozwiązaniami prawnymi przewidywanymi w ramach rozporządzenia GIA, które adresuje kwestie certyfikacji budynków w zakresie ich zdolności zapewnienia dostępu do sieci szerokopasmowych.

Proponowane przepisy nowych ustępów 11 i 12 mają na celu zapewnienie efektywnego wykorzystania istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej podczas planowania nowych inwestycji mających na celu zapewnienie dostępu do sieci o bardzo dużej przepustowości. Wprowadzony obowiązek zbadania możliwości wykorzystania powiązanych zasobów na terenie nieruchomości ma na celu optymalizację kosztów oraz minimalizację ingerencji w środowisko i istniejącą infrastrukturę. Operator, przed przystąpieniem do realizacji nowej inwestycji, powinien przeanalizować dostępne zasoby, co może prowadzić do znacznych oszczędności i skrócenia czasu realizacji projektu.

Jednocześnie przepisy przewidują sytuacje, w których wykorzystanie istniejących zasobów może być nieuzasadnione. Może to wynikać z niespełnienia przez nie odpowiednich wymogów technicznych, co mogłoby utrudnić świadczenie planowanych usług

telekomunikacyjnych na odpowiednim poziomie jakości. Dodatkowo, przepisy uwzględniają możliwość, że wykorzystanie istniejącej infrastruktury może być nieopłacalne z ekonomicznego punktu widzenia lub niewykonalne z przyczyn technicznych. Dzięki temu, przepisy są elastyczne i pozwalają na realistyczne podejście do planowania inwestycji, uwzględniając specyfikę danego przypadku.

Projektodawca, w proponowanym ust. 13 w art. 30 Megaustawy, zdecydował się na wyłączenie z obowiązku, o którym mowa w projektowanym ust. 10, domów jednorodzinnych budowanych w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych inwestorów (projektowany ust. 13 w art. 30 Megaustawy). W opinii projektodawcy to inwestor w takich przypadkach powinien ocenić swoje potrzeby infrastrukturalne i ewentualnie podjąć decyzję o wyposażeniu swojego domu w odpowiednie instalacje już na etapie jego budowy, co w przyszłości powinno ograniczyć koszty przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej. Takie wyłączenie jest zgodne z art. 10 ust. 7 rozporządzenia GIA. Projektodawca, dokonując wyłączenia domów jednorodzinnych budowanych w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych inwestorów, przeprowadził ocenę w świetle przesłanek wynikających z art. 10 ust. 7 rozporządzenia GIA. Uznano, że nałożenie obowiązku wyposażenia takich budynków w instalacje telekomunikacyjne stanowiłoby nieproporcjonalne obciążenie kosztowe dla indywidualnych właścicieli, zważywszy na fakt, że decyzja o rodzaju i zakresie instalacji telekomunikacyjnych leży po stronie inwestora, a w większości przypadków skala inwestycji i dostępne środki nie uzasadniają obowiązku stosowania rozwiązań technicznych wymaganych przepisami. Kryteria zastosowane w projektowanym rozwiązaniu są należyście uzasadnione, obiektywne i proporcjonalne, co zapewnia zgodność z wymogami rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 24

Zmiana zakłada dodanie w art. 33 Megaustawy nowego ust. 2a, który ma na celu określenie maksymalnej stawki za rok umieszczenia 1m² rzutu poziomego infrastruktury telekomunikacyjnej w drodze wewnętrznej. Zmiana powiązana jest także z propozycją art. 30 ust. 10 Megaustawy. Uzyskanie dostępu do dróg wewnętrznych stanowiło problem dla operatorów i jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność telekomunikacyjną, w celu świadczenia usług na osiedlach domów wielorodzinnych, jednorodzinnych i zamieszkania zbiorowego, z uwagi na brak określonej stawki za dostęp do dróg wewnętrznych. Obecnie brak jest jakichkolwiek regulacji w tym zakresie i stosowane są umowy cywilno-prawne bądź decyzje administracyjne wydawane przez właściwych

miejscowo starostów lub prezydentów miast na prawach powiatu. Zmiana regulacyjna pozwoli na szybsze realizacje inwestycji telekomunikacyjnych i przyspieszy podłączanie nowych nieruchomości i budynków do publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz obniży koszty wdrożenia i utrzymania infrastruktury telekomunikacyjnej. Proponowany przepis wpisuje się w realizację postanowień art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 25

W celu stosowania art. 3 ust. 2 rozporządzenia GIA dotyczącego dostępu do istniejącej infrastruktury technicznej zdecydowano się rozbudować art. 34 Megaustawy, który dotyczy ograniczonych praw rzeczowych lub obligacyjnych, a także zarządu lub trwałego zarządu o ust. 2 i 3. Zgodnie z projektowanym art. 34 ust. 2 Megaustawy w przypadkach określonych w art. 34 ust. 1 Megaustawy, negocjacje mają być prowadzone w dobrej wierze, także co do ceny, a wynegocjowane umowy odzwierciedlać mają warunki rynkowe. Natomiast art. 34 ust. 3 ustanawia obowiązek przekazywania zawartych umów Prezesowi UKE zgodnie z art. 175 PKE.

Art. 1 pkt 26

Proponuje się uchylene art. 35 Megaustawy, ponieważ infrastruktura techniczna, o której mowa w tym przepisie jest udostępniana przez operatorów sieci w oparciu o inne regulacje Megaustawy, a spory o dostęp do tej infrastruktury rozstrzyga Prezes UKE. Uchylenie tego przepisu umożliwia stosowanie art. 3 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 27

Proponuje się uchylene art. 36 Megaustawy jako przepisu zbędnego i powodującego istotne wątpliwości interpretacyjne w związku z kaskadowym odesłaniem do odpowiedniego stosowania przepisów art. 33 i 34 Megaustawy, z kolei które to przepisy również odsyłają do „odpowiedniego stosowania” innych przepisów.

Art. 1 pkt 28

a) Projektowana zmiana art. 36a ust. 1 Megaustawy wynika z konieczności dostosowania przepisów Megaustawy do regulacji zawartej w art. 5 ust. 1 rozporządzenia GIA w zakresie koordynacji robót budowlanych nakazujących by podmioty sektora publicznego będące właścicielami infrastruktury technicznej lub kontrolujące taką infrastrukturę oraz operatorzy sieci mieli prawo do negocjowania z operatorami umów dotyczących koordynacji robót budowlanych, w tym podziału kosztów, w celu realizacji sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami.

b) Dotychczasowe przepisy Megaustawy nakładają obowiązek koordynacji jedynie na projekty realizowane ze środków publicznych (obecny i projektowany art. 36a ust. 1). W związku z tym wprowadzono rozszerzenie tych przepisów, aby objąć koordynacją robót budowlanych również projekty finansowane ze środków prywatnych (projektowany art. 36a ust. 1a). Koordynacja robót budowlanych jest niezbędna, aby efektywnie wykorzystać istniejącą infrastrukturę techniczną, publiczną i prywatną, oraz zredukować koszty nowych projektów, co pozwoli na szybkie i powszechne wdrażanie sieci o bardzo dużej przepustowości w szczególności na obszarach białych plam. Nowa regulacja różnicuje sytuację gdy roboty budowlane dotyczące infrastruktury technicznej są finansowane w całości lub w części ze środków publicznych (projektowany art. 36a ust. 1) od sytuacji, gdy realizowane są ze środków własnych (projektowany art. 36a ust. 1a). Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 5 ust. 2 rozporządzenia GIA.

c) Zmiana w art. 36a ust. 2 pkt 1 i 2 Megaustawy ma charakter legislacyjny polegający na dodaniu po wyrazach „operatora sieci” wyrazów „lub podmiot sektora publicznego” oraz aktualizacji siatki pojęciowej poprzez zastąpienie „przedsiębiorcy telekomunikacyjnego” – „operatorem”, „punktu styku” – „punktem dostępu” oraz „szybkiej sieci” – „siecią o bardzo dużej przepustowości”. Proponowana zmiana wynika z implementacji nowych definicji w art. 2 rozporządzenia GIA.

d) Zmiana w art. 36a ust. 3 Megaustawy ma charakter legislacyjny polegający na dodaniu po wyrazach „operatora sieci” wyrazów „lub podmiot sektora publicznego”, zastąpieniu wyrazów „szybkiej sieci telekomunikacyjnej” wyrazami „sieć o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami lub powiązanych zasobów”. W art. 36a ust. 3 pkt 5 otrzymuje nowe brzmienie „został złożony bez zbędnej zwłoki, a w przypadku konieczności uzyskania zezwolenia na roboty budowlane:”. Zmiana wymienionego wyżej pkt 5 racjonalizuje podejście do ustalenia czy wnioski o koordynację robót budowlanych podlegać powinny uwzględnieniu przez operatora sieci lub podmiot sektora publicznego. Zmiana w art. 36a ust. 3 pkt 6 ma charakter legislacyjny polegający na zastąpieniu wyrazów „przedsiębiorca telekomunikacyjny” słowem „operator”. Proponowane zmiany skorelowane są z art. 2 i art. 5 ust. 2 rozporządzenia GIA.

e) Zmiana w art. 36a ust. 4 Megaustawy ma charakter legislacyjny polegający na zastąpieniu wyrazów „przedsiębiorca telekomunikacyjny” wyrazem „operator”. Proponowany przepis związany jest z wdrożeniem nowych definicji o których mowa w art. 2 rozporządzenia GIA.

f) W przepisie art. 36a ust. 5 zmieniono brzmienie, aby uwzględnić definicję podmiotu sektora publicznego oraz zaznaczyć, że odmowa dotyczy wyłącznie przypadku wniosku o koordynację robót budowlanych, gdy dotyczą infrastruktury technicznej i są finansowane w całości lub w części ze środków publicznych, zmiana ta odzwierciedla wyjątki wskazane w art. 5 ust. 4 rozporządzenia GIA. Dalsze zmiany wprowadzone w ust. 5 to zmiany czysto legislacyjne polegające na zastąpieniu wyrazów „przedsiębiorcy telekomunikacyjnego” wyrazem „operator” lub wyrazów „szybkich sieci telekomunikacyjnych” wyrazami „sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów”, te zmiany związane są z art. 2 rozporządzenia GIA.

g) Projektowana regulacja wprowadza nowe ust. 5a–5c w art. 36a Megaustawy, odpowiadające postanowieniom art. 5 ust. 4 rozporządzenia GIA.

Nowy ust. 5a ustanawia przesłankę, na podstawie której operator sieci lub podmiot sektora publicznego, będący jednocześnie operatorem, może odmówić uwzględnienia wniosku o koordynację robót budowlanych. Odmowa jest możliwa, gdy:

- wniosek jednocześnie dotyczy obszaru objętego jedną z następujących procedur: prognozą dotyczącą zasięgu sieci telekomunikacyjnych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu, w tym sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami (zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 6); zaproszeniem do zgłaszania zamiaru wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami (zgodnie z art. 419 ust. 2 PKE); konsultacjami publicznymi w ramach interwencji publicznej;
- operator składający wniosek nie wyraził zamiaru wdrożenia takiej sieci na tym obszarze w ramach żadnej z wymienionych procedur, obejmujących okres, w którym złożono wniosek o koordynację.

Projektowany ust. 5b stanowi, że operator, który odmówił koordynacji na podstawie art. 36a ust. 5a, jest zobowiązany wdrożyć infrastrukturę techniczną o przepustowości wystarczającej do zaspokojenia potencjalnych przyszłych uzasadnionych potrzeb w zakresie dostępu stron trzecich. Natomiast projektowany art. 36a ust. 5c zobowiązuje odmawiającego koordynacji operatora do wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości wraz z powiązanymi zasobami o przepustowości niezbędnej do zaspokojenia przyszłych potrzeb w zakresie dostępu. W tym zakresie projektowane przepisy realizują postanowienia art. 5 ust. 4 rozporządzenia GIA.

h) Zmiana w art. 36a ust. 6 jest zmianą legislacyjną polegającą na dodaniu wyrazów „lub podmiot sektora publicznego” po wyrazach „operator sieci”. Zmiana jest także skorelowana z postanowieniami art. 2 pkt 3 i art. 5 ust. 5 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 29

a) Zmiany zaproponowane w art. 36b są konsekwencją wprowadzenia zmian w art. 36a oraz wynikają z przepisów art. 5 ust. 2 rozporządzenia GIA dotyczących koordynacji robót budowlanych poprzez wskazanie na podstawie jakich kryteriów należy w umowie o koordynację robót budowlanych zobowiązać operatora do pokrycia i zabezpieczenia dodatkowych kosztów ponoszonych przez operatora sieci lub podmiot sektora publicznego. Zgodnie z proponowanym przepisem ust. 2 pkt. 7 w umowie musi zostać określony, na podstawie przejrzystych i niedyskryminujących warunków, zakres dodatkowych kosztów podlegających podziałowi, zasady podziału tych kosztów, termin i sposób uregulowania należności związanych z podziałem kosztów.

b) Zmiana w art. 36b ust. 4 jest zmianą legislacyjną polegającą na dodaniu wyrazów „lub podmiot sektora publicznego” po wyrazach „operator sieci” i wynika z art. 2 pkt 3 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 30

a) Zmiany wprowadzane w art. 36c ust. 1 również są konsekwencją zmian w art. 36a i 36b Megaustawy i mają charakter legislacyjny. W projektowanym przepisie określono, że znajduje on zastosowanie do wniosków o koordynację robót budowlanych, o których mowa w art. 36a ust. 1, tj. finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych. Ponadto proponowany przepis skorelowany jest z art. 13 ust. 1 rozporządzenia GIA.

b) W związku z brzmieniem art. 13 ust. 1 i 2 lit. b rozporządzenia GIA w zakresie określenia terminów na rozstrzygnięcie sporów w zakresie koordynacji robót budowlanych w przepisie art. 36c ust. 2 Megaustawy skrócony został czas na wydanie decyzji przez starostę w sprawie sporu dotyczącego umowy o koordynacji robót budowlanych. Dotychczasowy 60-dniowy termin został zastąpiony terminem 30-dniowym. Skrócenie terminu wpisuje się w prezentowaną przez rozporządzenia GIA tendencję do przyspieszania procedur związanych z procesem inwestycyjnym.

c) Z uwagi na wynikający z art. 13 ust. 4 rozporządzenia GIA obowiązek publikowania decyzji przez krajowe organy ds. rozstrzygania sporów uzupełniono art. 36c ust. 3 Megaustawy. Przepis ten będzie wymagał, by decyzje były publikowane w Biuletynie

Informacji Publicznej oraz w punkcie informacyjnym do spraw telekomunikacji, ale z wyłączeniem informacji prawnie chronionych (co również ma oparcie we wspomnianym przepisie rozporządzenia GIA).

Art. 1 pkt 31

Zmiana w art. 36d Megaustawy ma charakter legislacyjny polegający na dodaniu po wyrazach „Operator sieci” wyrazów „lub podmiot sektora publicznego” i wynika z przepisów art. 2 pkt 1 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 32

Zmiana w art. 36e Megaustawy zasadniczo ma charakter legislacyjny, polegający z jednej strony na dostosowaniu brzmienia przepisu do implementowanej lub już funkcjonującej w systemie prawnym siatki pojęciowej dostosowanej do rozporządzenia GIA. Jednocześnie nowelizacja art. 36e poszerza także krąg podmiotów zobowiązanych do udostępniania informacji oraz innych działań związanych z koordynacją robót budowlanych – dodając podmioty sektora publicznego. Proponowany przepis realizuje postanowienia art. 6 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 33

Zmiana art. 36f ust. 1 Megaustawy nie ma charakteru zmiany merytorycznej, lecz służy uproszczeniu brzmienia przepisu poprzez usunięcie treści zbędnych, powielających pozostałe fragmenty przepisu.

Art. 1 pkt 34

a) Zmiany w art. 36g ust. 1 Megaustawy mają charakter legislacyjny, pierwsza z nich polega na korekcie odesłania do właściwego przepisu z dotychczasowego „art. 36a ust. 3” do właściwego „art. 36a ust. 1”. Druga ze zmian polega na zastąpieniu wyrazów „szybkich sieci telekomunikacyjnych” wyrazami „sieci o bardzo dużej przepustowości” (art. 36g ust. 1 pkt 1) co związane jest z art. 2 rozporządzenia GIA.

b) Modyfikacja art. 36g ust. 2 ma na celu dostosowanie przepisów Megaustawy do art. 5 ust. 5 rozporządzenia GIA, poprzez modyfikację delegacji ustawowej dla ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Minister ten w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, ministrem właściwym do spraw energii, ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, będzie mógł wydać rozporządzenie określające rodzaje infrastruktury technicznej, której wykorzystanie na

potrzeby szybkich sieci telekomunikacyjnych jest wykluczone z uwagi na bezpieczeństwo i integralność tej infrastruktury, zdrowie publiczne, obronność, bezpieczeństwo państwa oraz porządek publiczny. Dodatkowo, w rozporządzeniu mogą zostać wskazane rodzaje robót budowlanych uznawanych za roboty budowlane o ograniczonym zakresie, w tym ze względu na ich wartość, wielkość, czas trwania lub powiązanie z infrastrukturą krytyczną. Minister może określić również, jakie sytuacje nadzwyczajne lub względy bezpieczeństwa narodowego uzasadniają wyłączenie z obowiązku udostępnienia informacji o infrastrukturze technicznej. Z uwagi na zakres przedmiotowy rozporządzenia oraz szeroki zakres podmiotów kwalifikowanych jako operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego, organem właściwym do jego wydania będzie minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Wydając rozporządzenie minister obowiązany jest wziąć pod uwagę konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz ciągłości funkcjonowania infrastruktury technicznej, a także względy bezpieczeństwa narodowego.

Art. 1 pkt 35

Dodanie nowego art. 36i Megaustawy ma na celu wdrożenie przepisów art. 10 ust. 1 i 8 rozporządzenia GIA dotyczącego określenia rodzajów budynków takich jak zabytki, budynki o znaczeniu historycznym, budynki wojskowe czy budynki wykorzystywane do celów bezpieczeństwa narodowego, które będą zwolnione z obowiązku m.in. wyposażania w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną i kable światłowodowe, o których mowa w art. 10 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia GIA. Przepis art. 36i ust. 1 Megaustawy ustanawia delegację ustawową do wydania fakultatywnego rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, który w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie mógł określić, na podstawie należycie uzasadnionych i proporcjonalnych kryteriów, kategorie zabytków i budynków o znaczeniu historycznym zwolnionych z obowiązków dot. m.in. wyposażania ich w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną i kable światłowodowe. Ponadto art. 36i ust. 2 ustanawia delegację ustawową do wydania fakultatywnego rozporządzenia przez Radę Ministrów określającego kryteria kwalifikacji budynków wojskowych oraz budynków wykorzystywanych do celów bezpieczeństwa narodowego zwolnionych z obowiązków dotyczących m.in. wyposażania w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną i kable światłowodowe.

Proponowany art. 36i Megaustawy uwzględnia konieczność wyważenia między dwiema istotnymi wartościami – zapewnieniem powszechnego dostępu do nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej a ochroną obiektów o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego, obronności i bezpieczeństwa państwa. Istnieją bowiem sytuacje, w których nadrzędna wartość wynikająca z ochrony zabytków, budynków historycznych, wojskowych czy wykorzystywanych do celów bezpieczeństwa narodowego wymaga odstąpienia od ogólnych standardów dotyczących wyposażania w infrastrukturę telekomunikacyjną. Jednocześnie przepis ten nie ustanawia automatycznych zwolnień, lecz przewiduje konieczność określenia takich wyjątków w drodze aktu wykonawczego. Zarówno minister właściwy do spraw budownictwa, w odniesieniu do budynków historycznych i zabytków, jak i Rada Ministrów, w odniesieniu do budynków wojskowych i wykorzystywanych do celów bezpieczeństwa narodowego, będą zobowiązani do określenia tych wyłączeń na podstawie należycie uzasadnionych i proporcjonalnych kryteriów. Taka konstrukcja przepisów gwarantuje, że każde odstępstwo od obowiązku zapewnienia infrastruktury telekomunikacyjnej będzie miało charakter wyjątkowy i uzasadniony nadrzędnym interesem publicznym. Przepisy wykonawcze pozwolą na precyzyjne wskazanie kategorii budynków oraz kryteriów ich kwalifikacji, co ograniczy ryzyko nadmiernie szerokiego stosowania zwolnień. Tym samym mechanizm ten nie stanowi nieuzasadnionego ograniczenia dostępu do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych dla użytkowników budynków objętych wyłączeniami, lecz stanowi środek mający na celu zachowanie równowagi pomiędzy rozwojem infrastruktury a ochroną dóbr o szczególnym znaczeniu.

Celem dodawanego przepisu art. 36j Megaustawy jest zapewnienie zgodności krajowych praktyk w zakresie koordynacji robót budowlanych z dorobkiem regulacyjnym Unii Europejskiej, w szczególności z dokumentami opracowanymi przez Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej BEREC. Uwzględnianie wytycznych, o których mowa w art. 5 ust. 6 rozporządzenia GIA ma na celu ujednolicenie podejścia regulatorów, operatorów i administracji publicznej oraz zwiększenie skuteczności inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową. Przepis precyzuje również obszary, w których stosowanie tych dokumentów jest szczególnie istotne – podział kosztów, rozstrzyganie sporów oraz ocena zasadności odmowy koordynacji – co sprzyja transparentności i przewidywalności działań wszystkich stron.

Art. 1 pkt 36

a)–c) Proponowane zmiany ust. 1–2 w art. 46 Megaustawy są konsekwencją reformy planowania przestrzennego związanej z wejściem w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688, z 2024 r. poz. 1824 oraz z 2025 r. poz. 527). Nowelizacja ta wprowadziła nowe narzędzie planistyczne – plan ogólny. Plan ogólny to dokument w randze aktu prawa miejscowego, który będzie uchwalany obligatoryjnie dla całej gminy. Wspomniana ustawa daje samorządom czas do dnia 1 stycznia 2026 r. na uchwalenie takich planów. Założeniem planów ogólnych jest zastąpienie dotychczasowych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Plany ogólne zawierać mają wyłącznie podstawowe ustalenia, które pozwolą gminie zaplanować zrównoważony i harmonijny rozwój. Plany ogólne mają być podstawą nie tylko do uchwalania planów miejscowych, ale także do wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

W związku z nową kategorią aktu planowania przestrzennego konieczne stało się objęcie jej rozwiązaniami dotychczas mającymi zastosowanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Chodzi o ochronę możliwości realizacji inwestycji telekomunikacyjnych jaka funkcjonuje na gruncie art. 46 i następnych Megaustawy już od 2010 r., ale wyłącznie w odniesieniu do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Proponowane zmiany uwzględniają również dodanie w art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 527 i 680), zwanej dalej „ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”, zbiorczej definicji „aktu planowania przestrzennego”, obejmującej oprócz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego dalej „MPZP” również *plan ogólny gminy, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwałę ustalającą zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, audyt krajobrazowy oraz plan zagospodarowania przestrzennego województwa*. Zatem proponowane nowe brzmienie art. 46 ust. 1–2 Megaustawy uwzględnia desygnaty nowej definicji, rozciągając na nie dotychczas stosowane wyłącznie w odniesieniu do MPZP rozwiązania związane z ochroną możliwości realizacji infrastruktury telekomunikacyjnej. Ponadto przepis został rozszerzony o inne akty prawa miejscowego (takie jak np. programy rewitalizacji i strategie rozwoju przestrzennego, uchwały dotyczące lokalnych standardów urbanistycznych i stref

planistycznych) na wypadek gdyby analogiczne ograniczenia dla infrastruktury telekomunikacyjnej zostały zawarte w innym akcie prawa miejscowego niż akt planowania przestrzennego. Projektodawcy znane są przypadki wprowadzania takich ograniczeń w uchwałach rad gmin o utworzeniu parków kulturowych na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 1168).

Należy wskazać, że art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA stanowi, że *„właściwe organy nie mogą nieproporcjonalnie ograniczać ani utrudniać wdrażania elementów VHCN lub urządzeń towarzyszących. Państwa członkowskie dokładają wszelkich starań w celu ułatwienia, aby wszelkie przepisy dotyczące warunków i procedur w zakresie udzielania zezwoleń i prawa drogi wymaganych do wdrażania elementów VHCN lub urządzeń towarzyszących były spójne na całym terytorium krajowym”*. Nowe brzmienie art. 46 ust. 1 Megaustawy ma na celu realizację powyższych postulatów rozporządzenia GIA poprzez zapobieżenie nagminnie pojawiającym się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ukrytym zakazom lokowania elementów infrastruktury telekomunikacyjnej, wynikających z przyjmowanych w miejscowych planach rozwiązań i zapisów dotyczących, w szczególności, maksymalnej wysokości zabudowy, czy sposobu bądź miejsca, w których dopuszcza się umieszczanie urządzeń. Zmiana wprowadzana jest wskutek regularnie składanych na ręce Ministra Cyfryzacji postulatów izb gospodarczych zrzeszających Pt. Zaproponowana zmiana zabezpiecza potrzeby rozwoju telekomunikacji w kontekście planów miejscowych. Władztwo planistyczne gminy nie ma bowiem charakteru absolutnego i w sytuacji, gdy w planach miejscowych formułowane są liczne zakazy i ograniczenia, często nieuzasadnione merytorycznie, konieczna jest korekta regulacji prawnych. Wiele ograniczeń formułowanych jest pod wpływem strachu wynikającego z wprowadzenia ich w błąd pseudonaukowymi publikacjami. Dysponowanie przez gminę uprawnieniami określonymi jako „władztwo planistyczne” nie oznacza, że gmina może to władztwo wykonywać dowolnie, a jej samodzielność w tym zakresie jest nieograniczona. Uprawnienia gminy do ustalania przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu nie mogą być nadużywane. W orzecznictwie pojawiła się błędna wykładnia obecnie obowiązującej regulacji zakładająca, że o ile nie można wprowadzać zakazu, to dopuszczalnym jest stosowanie ograniczeń, które co prawda definitywnie nie uniemożliwiają lokalizowania inwestycji, ale czynią je ekonomicznie i technicznie (zgodnie z zasadami planowania radiowego) nieuzasadnionymi.

d) Zmiana ma charakter porządkowy i polega na usunięciu zbędnego odesłania do pozycji w Dzienniku Ustaw, gdyż publikator wprowadzono w innym miejscu.

e) Projektowany przepis art. 46 ust. 4 ma na celu zapewnienie zgodności prawa krajowego z przepisami art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA, zgodnie z którymi państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia, aby procedury administracyjne dotyczące udzielania zezwoleń na inwestycje w sieci gigabitowe były przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne. Możliwość zawieszania postępowań w oparciu o samą uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego prowadzi do nieuzasadnionych opóźnień oraz podważa pewność prawa po stronie inwestora, co pozostaje celami rozporządzenia GIA. Projektowany przepis ma na celu wyłączenie skutku uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego wobec toczących się postępowań inwestycyjnych. Pozwoli zapewnić przewidywalność procesu inwestycyjnego i zagwarantuje, że wnioski złożone zgodnie z obowiązującym stanem prawnym zostaną rozpoznane w rozsądnym terminie, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 7 ust. 5 rozporządzenia GIA. Rozwiązanie to ma także charakter *lex specialis* względem art. 97 § 1 pkt 4i służy eliminacji praktyk wykorzystywania instrumentów planistycznych do arbitralnego blokowania inwestycji telekomunikacyjnych.

Art. 1 pkt 37

Zmiany w art. 47 Megaustawy polegające na dodaniu ust. 2 mają na celu doprecyzowanie, że przepis ten (ust. 1) nie wyłącza stosowania zwolnień z obowiązku uzyskania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego zawartych w przepisach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wobec infrastruktury telekomunikacyjnej o innym niż nieznaczące oddziaływanie. Inwestujący Pt informowali o błędnej praktyce niektórych organów polegającej na odmawianiu stosowania przepisów ww. ustawy w zakresie innych inwestycji telekomunikacyjnych stwierdzając, że w Megaustawie zawarty jest przepis *lex specialis*. Tymczasem intencją ustawodawcy jest, by inwestorzy mogli korzystać ze zwolnień z obowiązku uzyskania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego przewidzianych zarówno w Megaustawie, jak i ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zatem jedne przepisy zwalniające z obowiązku uzyskania decyzji nie wyłączają drugich, lecz uzupełniają się. Zakres zmian proponowany przez przedmiotowy przepis wpisuje się również w art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 38

Zmiany w art. 48 ust. 1 Megaustawy związane są ze zmianami wprowadzonymi w ramach ostatniej reformy planowania przestrzennego. Umożliwiają zaskarżenie nie tylko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ale również pozostałych desygnatów definicji aktu planowania przestrzennego. Ponadto przepis został rozszerzony o inne akty prawa miejscowego na wypadek gdyby analogiczne ograniczenia dla infrastruktury telekomunikacyjnej zostały zawarte w innym akcie prawa miejscowego niż akt planowania przestrzennego, np. uchwale o utworzeniu parku kulturowego.

Przepis dodany w ust. 2 art. 48 Megaustawy zmienia rolę Prezesa UKE, który dotychczas miał jedynie możliwość zaskarżania uchwał naruszających postanowienia art. 46 ust. 1 Megaustawy. Na podstawie nowego przepisu Prezes UKE, w odniesieniu do aktów planistycznych naruszających te postanowienia, będzie działał z urzędu, zawiadamiając o tym fakcie właściwego wojewodę, aby ten z urzędu stwierdził nieważność uchwały planistycznej w całości albo w części.

Dodane ust. 3 i 4 w art. 48 Megaustawy regulują tryb działania Prezesa UKE w przypadku planów miejscowych, które naruszają postanowienia art. 46 Megaustawy, a zostały przyjęte lub zaczęły obowiązywać przed dniem 1 czerwca 2017 r. Przepisy te związane są ze zmianami jakie wprowadzono w art. 101 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) na mocy ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 935). Ustawa ta zmieniła regulacje w zakresie trybu sądowej kontroli aktów prawa miejscowego w ten sposób, że *„każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą lub zarządzeniem, podjętymi przez organ gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej, może zaskarżyć uchwałę lub zarządzenie do sądu administracyjnego”*. Cytowana ustawa weszła w życie z dniem 1 czerwca 2017 r. Natomiast zawarte w art. 17 ust. 2 tej ustawy przepisy intertemporalne, nakazują aby przepisy ustaw zmienianych, czyli również ustawy o samorządzie gminnym, w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, stosować do aktów i czynności organów administracji publicznej dokonanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Zatem, w odniesieniu do zaskarżania MPZP sprzed dnia 1 czerwca 2017 r., konieczne jest stosowanie przepisu art. 101 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w dawnym brzmieniu. Tak więc Prezes UKE interweniując w sprawie niezgodności planu miejscowego z postanowieniami art. 46 Megaustawy zobowiązany jest, zgodnie z proponowanym brzmieniem przepisu art. 48 ust. 3 Megaustawy i z dawnym brzmieniem

art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do wezwania właściwego organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, do usunięcia naruszenia prawa. Następnie do działania zgodnie z proponowanym przepisem art. 48 ust. 4 Megaustawy. Powyższe zasady będą stosowane odpowiednio w przypadku innych aktów prawa miejscowego, co wyrażono w dodanym ust. 5. Wyraz „odpowiednio” zastrzeżono na wypadek gdyby zasady przyjęte dla planów miejscowych nie dały się w pełni zastosować w przypadku innych aktów prawa miejscowego, wydawanych przez różne organy (nie tylko samorządowe), mogących podlegać innym przepisom. Proponowany przepis wpisuje się również w art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 39

Zmiana wynika z rozszerzenia zakresu Rozdziału 6. Obejmował on będzie teraz również aspekty realizacji inwestycji telekomunikacyjnych w sieci o bardzo dużej przepustowości. Celem zmiany jest to, aby tytuł rozdziału wskazywał na rzeczywistą zawartość merytoryczną przepisów, które na skutek nowelizacji wchodzi w skład tego rozdziału. Zmiana proponowana przez przedmiotowy przepis jest związana z dodaniem nowych definicji przez art. 2 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 40

Zaproponowane nowe przepisy art. 49b Megaustawy są konsekwencją rozwiązań przyjętych w art. 7 ust. 5 i 12 rozporządzenia GIA dotyczących procedury udzielania zezwoleń i prawa drogi. Powodem zmian proponowanych w art. 49b jest potrzeba wprowadzenia zmian prawnych w celu maksymalnego przyspieszenia realizacji projektów budowy sieci szerokopasmowych. W związku z tym proponuje się dla projektów sieci o bardzo dużej przepustowości umożliwić skorzystanie ze sprawdzonych już w przeszłości rozwiązań dedykowanych regionalnym sieciom szerokopasmowym. Oczywiście, inwestor będzie miał wybór – może skorzystać z przepisów ogólnych, określonych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w ustawie – Prawo budowlane lub z przepisów art. 49b Megaustawy. Potrzeba wprowadzenia tych zmian pokrywa się analogicznie ze wszystkimi przesłankami, którymi kierował się projektodawca na etapie prac nad projektem Megaustawy w latach 2008–2009, a mianowicie:

- koniecznością wykorzystania środków wspólnotowych przewidzianych na ten cel (budowa sieci szerokopasmowych) na lata 2021–2027,
- obowiązkiem zapewnienia dostępu hurtowego wybudowanych sieci (sieć otwarta dla wszystkich zainteresowanych operatorów, co może przynieść progres w dostępności

usług szerokopasmowych o najwyższych przepływnościach) oraz zapewnieniem efektywnej konkurencji na tym obszarze,

- nakierowaniem na sieci światłowodowe, a więc inwestycje zestandaryzowane o znikomym wpływie na środowisko,
- budową sieci, które zasadniczo będą lokalizowane w pasach drogowych dróg publicznych, co z uwagi na rozmiar obszarów konkursowych prowadziłoby do tego, że inwestor musiałby uzyskiwać zgodę „lokalizacyjną” od każdej z gmin na terenie danego powiatu i od każdego zarządcy dróg, przez które przebiegać będzie sieć, co jest procesem trudnym do skoordynowania, koszt- i czasochłonnym.

Wyjątki od ogólnego systemu planowania przestrzennego powinny być uzasadnione szczególnymi okolicznościami, które występują, analogicznie jak w przypadku regionalnych sieci szerokopasmowych, w odniesieniu do inwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości.

Art. 1 pkt 41

Zmiany w ust. 1–3, 5, 6 art. 50 Megaustawy wynikają z objęcia rozwiązaniem wynikającym z tych przepisów (decyzja o ustaleniu lokalizacji) również sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowane zmiany skorelowane są z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 42

a) i b) Zmiany w ust. 1 i 3 art. 51 Megaustawy wynikają z objęcia rozwiązaniem wynikającym z tych przepisów (wniosek o decyzję o ustaleniu lokalizacji) również sieci o bardzo dużej przepustowości.

c) i d) Dodanie ustępów 3a i 7a do art. 51 Megaustawy wynika z dostosowania brzmienia obecnego art. 51 do objęcia regulacją również sieci o bardzo dużej przepustowości.

Proponowane zmiany w lit. a–d skorelowane są z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 43

a) Zmianę wprowadzenia do wyliczenia w ust. 1 art. 52 Megaustawy wprowadzono w związku z koniecznością odmiennego prowadzenia przez wojewodę postępowania w sprawie o ustalenie lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej i postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości.

b) Dodany do art. 52 ust. 1a Megaustawy określa tryb i czynności wojewody przy postępowaniu w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości.

c) Zmiana w pkt 1 ust. 2 art. 52 Megaustawy wynika z objęcia rozwiązaniem wynikającym z art. 52 również sieci o bardzo dużej przepustowości.

d) Zmiana w ust. 3 art. 52 Megaustawy związana jest z koniecznością określenia formy zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie o ustalenie lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości w przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

e) Zmiana w ust. 6 art. 52 Megaustawy związana jest z koniecznością określenia szczegółowego trybu postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości.

Proponowane zmiany w lit. a–e są skorelowane z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 44

a) Dodanie do art. 54 Megaustawy nowego ust. 1a wynika z konieczności określenia terminu wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości mieszczącego się w łącznym limicie czasu na uzyskanie wszystkich niezbędnych zezwoleń, określonym rozporządzeniem GIA w art. 7 ust. 5 i ust. 12.

b) Zmiana we wprowadzeniu do wyliczenia w ust. 2 art. 54 Megaustawy związana jest z koniecznością określenia szczegółowego trybu postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

c) Dodanie do art. 54 Megaustawy nowego ustępu 2a wynika z konieczności określenia niezbędnych elementów treści decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości wydawanej przez wojewodę. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

d)–f) Zmiany w ustępach 5, 6, 10 art. 54 Megaustawy wynikają z objęcia rozwiązaniem wynikającym z art. 54 również sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 45

Zmiana w art. 56 Megaustawy wynika z objęcia dostępem do gruntów rolnych i leśnych dla sieci o bardzo dużej przepustowości, dla których wydane zostały decyzje o ustaleniu lokalizacji. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 46

Zmiany w ust. 1, 3 i 4 art. 57 Megaustawy wynikają z objęcia rozwiązaniem wynikającym z tych przepisów również sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowane zmiany skorelowane są z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 47

Zmiana w art. 57a Megaustawy wynika z objęcia rozwiązaniem wynikającym z tych przepisów również sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowana zmiana skorelowana jest z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 48

Zmiany w art. 58 ust. 1–7 Megaustawy wynikają z potrzeby stworzenia unormowań prawnych dotyczących odwołań od decyzji o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowane zmiany są skorelowane z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 49

Zmiany w art. 59 ust. 1–5 Megaustawy wynikają z potrzeby stworzenia unormowań prawnych dotyczących związania właściwych organów decyzją o ustaleniu lokalizacji sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowane zmiany skorelowane są z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 50

Zmiany w art. 60 ust. 1–2 i 5 Megaustawy wynikają z potrzeby stworzenia unormowań prawnych określających organ właściwy do wydawania pozwolenia na budowę sieci o bardzo dużej przepustowości lub przyjmowania zgłoszenia budowy sieci o bardzo dużej przepustowości. Zmieniane przepisy określają wojewodę jako organ właściwy, analogicznie do pozwoleń na budowę lub przyjmowania zawiadomienia o budowie regionalnej sieci szerokopasmowej. Proponowane zmiany skorelowane są z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

Art. 1 pkt 51

Zmiany w art. 61 ust. 1, 3 i 5 Megaustawy wynikają z potrzeby stworzenia unormowań prawnych regulujących usuwanie drzew lub krzewów przy realizacji inwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości realizowanej na podstawie pozwolenia wydanego przez wojewodę. Proponowane zmiany skorelowane są z art. 7 ust. 12 rozporządzenia GIA.

Art. 2

Zmiany w ustawie o drogach publicznych mają na celu precyzyjne określenie warunków, na podstawie których zarządca drogi może odmówić zgody na umieszczanie urządzeń i infrastruktury w pasie drogowym. Proponowana nowelizacja wprowadza zamknięty katalog kryteriów, takich jak zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego czy utrata gwarancji, co eliminuje niejasności i zapewnia przejrzystość w procesie decyzyjnym. Zmiany dotyczą również infrastruktury telekomunikacyjnej, zakładając zakaz jej dublowania w celu optymalizacji wykorzystania istniejących zasobów. Ma to na celu nie tylko redukcję kosztów budowy, ale też ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko. Ustawa przewiduje również skrócenie terminów wydawania decyzji, co jest zgodne z wymogami art. 7 ust. 5 rozporządzenia GIA, oraz możliwość składania wniosków elektronicznie, zgodnie z art. 7 ust. 3 rozporządzenia GIA, (który zobowiązuje państwa do umożliwienia składania wniosków w formie elektronicznej za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego). Zmiany te mają uprościć i usprawnić postępowania administracyjne, zmniejszając obciążenia dla zarządców dróg oraz przedsiębiorców. Dodatkowo, zaproponowane zostały zmiany polegające na dodaniu nowego ustępu 2¹ do art. 43, który zobowiązuje zarządcę drogi do udzielenia zgody na usytuowanie obiektów budowlanych stanowiących element sieci o bardzo dużej przepustowości lub powiązanych zasobów w odległości mniejszej niż określona w art. 43 ust. 1. Zgoda ta będzie udzielana pod warunkiem, że obiekt nie ogranicza widoczności, nie ingeruje w skrajnię drogi i nie stwarza zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zmiana ta ma na celu ułatwienie rozbudowy nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, zgodnie z celami strategicznymi określonymi w Narodowym Planie Szerokopasmowym oraz strategicznych dokumentach unijnych.

Art. 2 pkt 1

a) Zmiana przepisu art. 39 ust. 3 pkt 1 ustawy o drogach publicznych ma na celu domknięcie katalogu przesłanek, na podstawie których właściwy zarządca drogi może odmówić wydania zezwolenia na umieszczenie urządzeń i infrastruktury w pasie drogowym. Nowelizacja wprowadza zamknięty katalog przesłanek, które uprawniają zarządcę drogi do podjęcia takiej decyzji odmownej. Wskazanie jednoznacznych kryteriów, takich jak zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, naruszenie przepisów odrębnych lub utrata uprawnień z tytułu gwarancji lub rękojmi, pozwala na eliminację niejasności interpretacyjnych, a jednocześnie zapewnia większą przejrzystość w procesie decyzyjnym. Powyższe zmiany wprowadzają zasadę, że każdy wniosek rozpatrywany jest pozytywnie, o ile nie zachodzą

ściśle określone okoliczności, na podstawie których zarządca drogi może odmówić zgody na umieszczanie urządzeń i infrastruktury w pasie drogowym. Proponowane rozwiązanie wynika z obowiązków nałożonych na państwa członkowskie przez art. 3 ust. 5 oraz art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Dodatkowo, dookreślenie przepisów dotyczących utraty uprawnień z tytułu gwarancji lub rękojmi o możliwość przedstawienia zaświadczenia od udzielającego gwarancji, że prace prowadzone w pasie drogowym nie wpłyną na te uprawnienia, wprowadza mechanizmy zabezpieczające interesy inwestorów oraz zarządców drogi. W ten sposób zapewniona zostaje możliwość realizacji inwestycji bez ryzyka dla zachowania gwarancji, co jest istotnym elementem w procesie prowadzenia inwestycji infrastrukturalnych.

Zmiana przepisu art. 39 ust. 3 pkt 1a dotyczy infrastruktury telekomunikacyjnej. Wprowadzenie zakazu dublowania infrastruktury telekomunikacyjnej w pasie drogowym ma na celu racjonalizację wykorzystania istniejących zasobów infrastruktury, takich jak kanały technologiczne i kanalizacje kablowe. Ograniczenie dla dublowania infrastruktury telekomunikacyjnej w projektowanym brzmieniu art. 39 ust. 3 pkt 1a przekłada się na optymalizację wykorzystania przestrzeni w pasie drogowym. Co więcej ma to również swoje przełożenie na korzyści finansowe jak i środowiskowe. Ograniczenie konieczności wielokrotnego lokowania urządzeń telekomunikacyjnych pozwala na redukcję kosztów związanych z realizacją nowej infrastruktury. Mniejsze potrzeby w zakresie ingerencji w pas drogowy, wynikające z efektywnego wykorzystania istniejących zasobów, przyczyniają się również do zachowania jego dobrego stanu technicznego. Dzięki temu zmniejsza się częstotliwość prowadzenia prac związanych z przebudową lub remontem drogi, co z kolei przekłada się na mniejsze utrudnienia w ruchu drogowym oraz obniżenie kosztów utrzymania infrastruktury drogowej. Przekłada się to także pozytywnie na bezpieczeństwo ruchu drogowego, ponieważ oznacza mniejszą uciążliwość dla jego uczestników. Wreszcie ma też pozytywny wpływ na zasoby administracji publicznej przekładając się na zmniejszenie ilości obowiązków zarządców dróg, czy organów administracji geodezyjnej i kartograficznej, ponieważ odchodzi część zadań kontrolnych czy inwentaryzacyjnych.

Dodatkowo, ograniczenie dublowania infrastruktury telekomunikacyjnej pozytywnie wpływa na zużycie zasobów materiałowych. Redukcja potrzeby instalacji nowych elementów infrastruktury oznacza zmniejszenie zużycia surowców, takich jak materiały budowlane czy metale, a także energii niezbędnej do produkcji i montażu tych urządzeń. W efekcie w tym zakresie nowelizacja przyczynia się do zmniejszenia śladu węglowego związanego z

realizacją inwestycji infrastrukturalnych, co wpisuje się w działania proekologiczne i dążenie do bardziej zrównoważonego gospodarowania zasobami. Ograniczenie ilości surowców oraz zmniejszenie zapotrzebowania na energię przyczynia się do minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko naturalne, co jest jednym z istotnych aspektów współczesnej polityki zrównoważonego rozwoju.

Wskazać jednakże należy, że nowelizacja w tym zakresie nie jest bezwzględna – projekt przewiduje wyjątki w sytuacjach, w których dostęp do tych zasobów nie jest możliwy, w szczególności ze względów bezpieczeństwa państwa lub z powodu niespełniania technicznych potrzeb wnioskodawcy.

Proponowane zmiany wpisują się również kierunkowo w postulaty Zespołu Deregulacji, o których mowa w materiale MC-11-148 (DER).

b) Proponuje się wprowadzenie do art. 39 ustawy o drogach publicznych dwóch nowych ust. – 3e i 3f. Ust. 3e wprowadza tryb składania wniosku o wydanie przez zarządcę drogi decyzji zezwalającej na lokalizowanie w pasie drogowym urządzeń obcych w formie dokumentu elektronicznego. Proponowany przepis nie przesądza o sposobie złożenia tego dokumentu, należy jednak zauważyć, że może to być dokonane przez:

1. Wypełnienie formularza bądź dołączenie podpisanego dokumentu *on-line* na stronie Elektronicznej Skrzynki Podawczej, dostępnej na Platformie e-Usług Publicznych (PeUP).
2. Wypełnienie formularza bądź dołączenie podpisanego dokumentu *on-line* na stronie Elektronicznej Platformy Usług Administracji Państwowej (ePUAP).
3. Dostarczenie dokumentu podpisanego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą kwalifikowanego certyfikatu poprzez pocztę elektroniczną na adres urzędu obsługującego danego zarządcę drogi. Wysłanie dokumentów tą drogą nie zapewnia jednak uzyskania urzędowego poświadczenia odbioru.

Należy podkreślić, że cyfryzacja tego etapu procesu inwestycyjno-budowlanego w telekomunikacji wymagana jest bezpośrednio przez wiele przepisów rozporządzenia GIA, w przypadku inwestycji w pasie drogowym wskazać w szczególności trzeba na art. 7 ust. 2 rozporządzenia GIA, który stanowi, że „*każdy operator ma prawo składać, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i w formie elektronicznej, wnioski o udzielenie wszelkich niezbędnych zezwoleń lub o odnowienie zezwoleń lub udzielenie prawa drogi oraz uzyskać informacje o statusie swojego wniosku*”.

Zmiana ta jest analogiczna jak w przypadku proponowanego w art. 2 w pkt 2 lit. b dodania w art. 40 ustawy o drogach publicznych nowego ust. 2d.

Proponowane wyżej zmiany są zgodne z szerszymi działaniami na rzecz cyfryzacji administracji publicznej, co jest również przewidywane w ramach rozporządzenia GIA (w szczególności art. 7 ust. 1–5 rozporządzenia GIA). W przyszłości będą niezbędne dalsze zmiany legislacyjne i systemowe wynikające z rozporządzenia GIA, które wprowadza obowiązek obsługi wszystkich wniosków związanych z inwestycjami telekomunikacyjnymi przez pojedynczy punkt informacyjny. Proponowane zmiany wpisują się również kierunkowo w postulaty Zespołu Deregulacji, o których mowa w materiale MC-11-148 (DER). Wprowadzenie ustępu 3f ma na celu zapewnienie jednolitości w zakresie wzorów wniosków składanych do zarządców dróg publicznych, aby również w przyszłości umożliwić obsługę wniosków składanych drogą elektroniczną. Stąd konieczne będzie przygotowanie przez ministra właściwego do spraw transportu aktu wykonawczego, w którym określi obowiązujący wzór wniosku, co przyczyni się do ułatwienia obsługi administracyjnej oraz skrócenia czasu potrzebnego na rozpatrywanie wniosków.

Dlatego też przepisy ustępu 3f nakładają na ministra właściwego do spraw transportu obowiązek wydania rozporządzenia określającego wzór wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 3.

Na marginesie należy przypomnieć, że w latach ubiegłych Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, następnie Ministerstwo Cyfryzacji, udostępniało opracowania w formie książkowej, pt. „Budowa infrastruktury telekomunikacyjnej w pasie drogowym – Poradnik dla zarządców dróg”, zawierające również wzory stosownych wniosków.

c) Nowe brzmienie ust. 5a w art. 39 ustawy o drogach publicznych ma związek z dodaniem nowego ust. 17 w tym samym artykule. Do tej pory ust. 5a wskazywał jako punkt odniesienia niektóre decyzje z tej ustawy, m.in. decyzje, o których mowa w ust. 3. Ponieważ ust. 17 wyłączy w określonych sytuacjach wydawanie decyzji, o których mowa w ww. ust. 3, konieczne jest uregulowanie tych przypadków. Zmiana zakłada, że w takich sytuacjach punktem odniesienia będą decyzje, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1. Proponowana zmiana realizuje postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA.

d) Zmiana przepisu art. 39 ust. 6d ustawy o drogach publicznych ma na celu doprecyzowanie i usprawnienie sposobu przekazywania informacji o przebiegu nowo zlokalizowanych kanałów technologicznych. Dotychczasowy przepis nakładał na zarządcę drogi obowiązek

przekazania Prezesowi UKE informacji o wybudowanym kanale technologicznym, nie wskazując jednak precyzyjnej formy przekazania tych danych. W praktyce mogło to prowadzić do różnorodnych sposobów komunikacji, co mogło wpływać na spójność i efektywność tego procesu. Zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia GIA, operatorzy sieci oraz podmioty sektora publicznego muszą udostępniać co najmniej minimalne informacje dotyczące istniejącej infrastruktury technicznej za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego w formie elektronicznej. Dlatego zasadne jest takie zmodyfikowanie przepisu, by jednoznacznie wskazywał, że dane powinny zostać przekazane bezpośrednio do systemu PIT, którego interfejsem komunikacyjnym jest strona internetowa, o której mowa w art. 29a ust. 2 Megaustawy.

Dodatkowo, nowelizacja rozszerza zakres obowiązku zgłaszania również na kanały technologiczne wybudowane w ramach inwestycji niedrogowych, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o drogach publicznych. Wprowadza się tutaj mechanizm zgłaszania tych informacji po przekazaniu kanału technologicznego zarządcy drogi, co zapewni pełną informację o wszystkich tego rodzaju inwestycjach, bez względu na ich charakter (drogowy czy niedrogowy). Zmiana taka jest zgodna z celem rozporządzenia GIA, który w art. 4 ust. 3, co już było wyżej wskazane, zobowiązuje podmioty sektora publicznego do udostępniania informacji o istniejącej infrastrukturze technicznej. Wprowadzenie jednolitego i elektronicznego sposobu przekazywania informacji oraz rozszerzenie obowiązku zgłaszania na wszystkie kanały technologiczne jest więc bezpośrednią realizacją wymogów art. 4 ust. 3 rozporządzenia GIA.

e) Proponuje się dodanie do art. 39 ustawy o drogach publicznych nowego ustępu 17, przewidującego zwolnienie od uzyskania decyzji, o której mowa w ust. 3, oraz zezwolenia, o którym mowa w art. 40 ust. 2 pkt 2 podmioty umieszczające w pasie drogowym urządzenia i elementy infrastruktury telekomunikacyjnej lub elektroenergetycznej jeżeli jest ona umieszczana na istniejącej podbudowie słupowej wzdłuż drogi, poprzez dowieszenie do istniejącej linii kablowej, lub w istniejącej kanalizacji kablowej, dla których wydano już decyzję, o której mowa w ust. 3, oraz decyzję z art. 40 ust. 2 pkt 2 i pobierane są już opłaty, o których mowa w art. 40 ust. 3. Wskazuje się na to, że uzyskiwanie zezwoleń i wnoszenie związanych z nimi opłat jest nieuzasadnionym zwielokrotnieniem przychodów zarządców dróg, a przede wszystkim opóźnia tempo realizacji inwestycji telekomunikacyjnych. Jednocześnie nie będzie to zwalniało z konieczności uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1, co wyraźnie zastrzega się w projektowanym przepisie, a co zapewni

zarządcom dróg kontrolę nad tym, jakie działania są wykonywane w pasie drogowym. Przepis będzie stosowany odpowiednio w przypadku umieszczania urządzeń i infrastruktury w kanałach technologicznych. Stosowanie odpowiednio a nie wprost wynika ze specyfiki prawnej kanałów technologicznych – w ich wypadku użycie tych samych przesłanek („dla których wydano już decyzję, o której mowa w ust. 3, oraz decyzję, o której mowa w art. 40 ust. 2 pkt 2, i pobierane są już opłaty, o których mowa w art. 40 ust. 3”) mogłoby być nieadekwatne.

Art. 2 pkt 2

a) Wprowadzany nowy przepis art. 40 ust. 2d ustawy o drogach publicznych ma na celu określenie sposobu składania m.in. wniosków dotyczących zajęcia pasa drogowego. Przepis ten stanowi, że wnioski składane będą w formie dokumentu elektronicznego, co wynika z postanowień m.in. w art. 7 ust. 2 rozporządzenia GIA.

b) Projektowana zmiana delegacji ustawowej sformułowanej w art. 40 ust. 16 ustawy o drogach publicznych dookreśla, co ma być przedmiotem regulacji w rozporządzeniu. Obecne rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1264) stanowi jedynie o warunkach niezbędnych do udzielania zezwoleń na zajmowanie pasa drogowego na cele, o których mowa w ust. 2, mając na względzie bezpieczeństwo użytkowania i ochronę dróg. Proponuje się rozszerzenie regulacji tego rozporządzenia o określenie wzoru wniosku o udzielenie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego na cele, o których mowa w ust. 2. W zakresie „zawartości” wniosku należy wskazać, że została ona sprecyzowana już w obowiązującym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego, którego § 1 ust. 2 enumeratywnie wymienia wszystkie obligatoryjne elementy wniosku – m.in. dane wnioskodawcy, cel, lokalizację i powierzchnię zajęcia pasa oraz planowany okres zajęcia, a ust. 3–6 precyzują wymagane załączniki. Oznacza to, że normatywny katalog danych już istnieje i nie trzeba go powtarzać w art. 40. Należy także wskazać, że proponowane rozwiązanie wypełnia postanowienia art. 7 ust. 1 i 3 rozporządzenia GIA.

Art. 2 pkt 3

a) Proponuje się dodanie do treści przepisu art. 42 ust. 1 drugiego zdania wyłączającego zakaz umieszczania nadziemnych liniowych urządzeń obcych wzdłuż pasów drogowych, poza terenem zabudowy, w odległości mniejszej niż 5 m od granicy pasa w przypadkach ich

podwieszania na istniejącej podbudowie słupowej. Funkcjonujący dotychczas zakaz nie ma racjonalnego uzasadnienia gdyż nie wpływa na dotychczasowe funkcjonowanie infrastruktury drogowej ani nie wnosi stałych zagrożeń dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Należy także wskazać, że proponowana zmiana wiąże się bezpośrednio z postanowieniami art. 3 ust. 1 rozporządzenia GIA, zgodnie z którymi *„Na pisemny wniosek operatora operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego będące właścicielami infrastruktury technicznej (...) rozpatrują pozytywnie każdy uzasadniony wniosek o dostęp do takiej infrastruktury technicznej, (...) na potrzeby wdrażania elementów VHCN lub urządzeń towarzyszących”*. Proponowana zmiana umożliwi operatorom efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury (np. podbudowy słupowej) do podwieszania nowych urządzeń. Ponadto niniejsza propozycja przepisów realizuje również postanowienia art. 3 ust. 1 oraz art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA. Proponowane zmiany wpisują się również kierunkowo w postulaty Zespołu Deregulacji, o których mowa w materiale MC-11-148 (DER).

b) Projektowana zmiana rozszerza listę potrzeb przewidzianych w art. 42 ust. 2 ustawy o drogach publicznych, dla których możliwe jest udzielenie przez zarządcę drogi zgody na umieszczenie nadziemnego liniowego urządzenia obcego w odległości mniejszej niż 5 m od granicy pasa drogowego o potrzeby związane z łącznością publiczną. Łączność publiczna, zgodnie z przyjętą polityką państwa i wskazaniem UE jest jednym z zasadniczych czynników umożliwiających wzrost tempa rozwoju gospodarczego i funkcjonowania obywateli w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa, a nawet toczących się w na terytorium państwa lub w jego sąsiedztwie konfliktów zbrojnych. Rozszerzenie możliwości uzyskania zgody na umieszczenie urządzeń dla potrzeb „łączności publicznej” związane jest ze wspieraniem sieci o bardzo dużej przepustowości. Zmiana ta realizuje postulaty zawarte w art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 2 pkt 3

Celem proponowanej zmiany ustawy o drogach publicznych jest usprawnienie procesu inwestycyjnego związanego z rozbudową infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności sieci o bardzo dużej przepustowości oraz powiązanych zasobów, zgodnie z definicją zawartą w PKE. Obecne przepisy mogą stanowić barierę dla efektywnej realizacji takich inwestycji ze względu na ograniczenia dotyczące minimalnych odległości sytuowania obiektów budowlanych od krawędzi jezdni.

Projekt zakłada dodanie do art. 43 nowego ustępu 2¹, który zobowiązuje zarządcę drogi do udzielenia zgody na usytuowanie obiektów budowlanych stanowiących element sieci VHCN lub powiązanych zasobów w odległości mniejszej niż określona w ust. 1, w odniesieniu do dróg wymienionych w tabeli. Zgoda ta będzie udzielana pod warunkiem, że obiekt nie ogranicza widoczności, nie ingeruje w skrajnię drogi i nie stwarza zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Dodatkowo, zmiana w ust. 2a art. 43 ma na celu uwzględnienie nowego ust. 2¹ w zakresie obowiązku dołączania zgody zarządcy drogi do wniosku o pozwolenie na budowę lub zgłoszenia budowy, zgodnie z przepisami Prawa budowlanego. Zamierzenie inwestycyjne będzie musiało być także zgodne z przepisami odrębnymi, przez które zgodnie z systematyką przyjętą w tej ustawie należy rozumieć pozostałe regulacje odnoszące się procesu inwestycyjno-budowlanego w kontekście ich lokalizacji w pasie drogowym.

Proponowane zmiany są niezbędne ze względu na zobowiązania pokryciowe oraz jakościowe nakładane na Pt przez regulatora – Prezesa UKE, określone w warunkach aukcji rozdysponowujących częstotliwości radiowe dla sieci 5G. Zakładają one między innymi, że 95% gospodarstw domowych w Polsce zostanie objętych zasięgiem o przepustowości wynoszącej co najmniej 30 Mb/s, a w kolejnych miesiącach odsetek ten ma wzrosnąć do 99% gospodarstw domowych, z przepustowością wynoszącą 95 Mb/s i maksymalnym opóźnieniem 10 ms. Umożliwienie realizacji inwestycji w tym zakresie jest zatem bezpośrednio związane z możliwością spełnienia tych obowiązków pokryciowych. Celem nowelizacji jest również dostosowanie krajowych przepisów do kierunków wyznaczonych w kluczowych dokumentach strategicznych, takich jak Narodowy Plan Szerokopasmowy²⁴ oraz Komunikat Komisji Europejskiej pt. „Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego”²⁵. Komunikat ten podkreśla znaczenie rozwoju nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej dla osiągnięcia celów jednolitego rynku cyfrowego oraz wprowadzenia społeczeństwa w erę gigabitową. Komisja Europejska wskazuje na konieczność zapewnienia niezakłóconego dostępu do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich oraz głównych szlakach komunikacyjnych do roku 2025. W komunikacie czytamy: *„Przewidywane nowe usługi będą wykorzystywać infrastrukturę szkieletową oraz powszechną technologię 5G i umożliwią użytkownikom i*

²⁴ Dokument dostępny jest w internecie pod adresem: <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/narodowy-plan-szerokopasmowy---zaktualizowany>

²⁵ Dokument dostępny jest w internecie pod adresem: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/ALL/?uri=CELEX%3A52016DC0587>

obiektem „w ruchu” nieprzerwane połączenie z internetem zarówno w środkach transportu miejskiego, jak i wzdłuż korytarzy międzymiastowych (...). Oczekuje się, że strefy przemysłowe, korytarze drogowe i połączenia kolejowe będą kluczowymi obszarami dla pierwszej fazy nowych zastosowań (...). Komisja proponuje zatem (...) Cel strategiczny na 2025 r.: niezakłócony dostęp do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich i na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych.”.

Wprowadzenie zmian w ustawie o drogach publicznych jest niezbędne dla realizacji tych celów na terenie Polski. Obecne przepisy dotyczące minimalnych odległości sytuowania obiektów budowlanych od krawędzi jezdni mogą stanowić barierę dla efektywnego wdrażania infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności sieci 5G, która wymaga gęstej sieci nadajników i stacji bazowych, często zlokalizowanych w pobliżu dróg publicznych. Jeśli chodzi o zgodność z Narodowym Planem Szerokopasmowym, który jest rządowym dokumentem strategicznym określającym działania oraz środki niezbędne do zapewnienia powszechnego dostępu do internetu o wysokiej jakości, należy wskazać, że głównymi celami NPS są: zapewnienie wszystkim gospodarstwom domowym, zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich, dostępu do internetu o przepustowości dla łącza „w dół” wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością modernizacji do przepustowości mierzonej w gigabitach; niezakłócony, bezpieczny dostęp do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich i głównych szlakach komunikacyjnych; gigabitowy dostęp do internetu dla wszystkich miejsc stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego, takich jak szkoły, węzły transportowe, główne miejsca świadczenia usług publicznych oraz przedsiębiorstwa prowadzące intensywną działalność w internecie. W NPS podkreślono również, że „Rząd RP uważa, że priorytetem powinno być zapewnienie dostępu do sieci 5G we wszystkich największych obszarach miejskich i na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych najpóźniej do 2025 r. Intensyfikacja działań we wskazanych rejonach kraju jest niezbędna z uwagi na potrzeby, jakie pojawią się w związku z wdrażaniem nowych technologii w tych właśnie miejscach do 2025 r.”. Należy także dodać, że główne międzynarodowe projekty infrastrukturalne, w które jest zaangażowana strona Polska, takie jak Via Baltica²⁶ zakłada lokowanie inwestycji światłowód + 5G wzdłuż infrastruktury drogowej (do końca 2027 r. na całej 670-kilometrowej trasie przebiegającej przez Litwę, Łotwę i Estonię)²⁷. Jednocześnie

²⁶ <https://www.suwalki24.pl/article/1,polska---litwa-cyberbezpieczenstwo-internet-5g-na-trasach-via-baltica-i-rail-baltica>

²⁷ <https://www.telko.in/5g-ma-hulac-na-calej-via-baltica>

utrzymanie obecnego stanu prawnego może spowodować brak wywiązania się z obowiązków inwestycyjnych i jakościowych nałożonych na operatorów telekomunikacyjnych w ramach zakończonych postępowań na rozdysponowanie częstotliwości radiowych z zakresu 3400-3800 MHz²⁸ oraz zakresu 700 MHz i 800 MHz²⁹.

Należy także wskazać, że proponowana zmiana wiąże się bezpośrednio z postanowieniami art. 3 ust. 1 rozporządzenia GIA, zgodnie z którymi *„Na pisemny wniosek operatora operatorzy sieci i podmioty sektora publicznego będące właścicielami infrastruktury technicznej (...) rozpatrują pozytywnie każdy uzasadniony wniosek o dostęp do takiej infrastruktury technicznej, (...) na potrzeby wdrażania elementów VHCN lub urządzeń towarzyszących”*.

Projektowane zmiany wpisują się także w postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA, który zakazuje nieproporcjonalnego ograniczania ani utrudniania wdrażania elementów VHCN lub urządzeń towarzyszących.

Na koniec należy wskazać, że proponowane zmiany częściowo wypełniają rekomendacje zawarte w postulatach Zespołu Deregulacji, o których mowa w materiale MC-11-148 (DER).

Art. 3

Art. 3 ustawy nowelizującej dokonuje zmian w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach. Nowelizacja tej ustawy wprowadza zmiany mające na celu uproszczenie i ujednolicenie zasad naliczania opłat za zajmowanie nieruchomości leśnych na potrzeby infrastruktury telekomunikacyjnej. Zmiany te są odpowiedzią na rosnącą potrzebę rozwoju sieci telekomunikacyjnych i zapewnienia powszechnego dostępu do nowoczesnych usług. Nowe przepisy wprowadzają jasne zasady naliczania opłat oraz ograniczenia ich wysokości, co sprzyja inwestycjom, jednocześnie zapewniając przewidywalność kosztów.

Art. 3 pkt 1 i 2

Zmiana ma charakter pojęciowy i wynika z potrzeby dostosowania terminologii w art. 39b ust. 1, ust. 3 i ust. 4 do nowego brzmienia art. 33 Megaustawy w którym zamiast pojęcia obiektów i urządzeń stosuje się pojęcie elementów sieci telekomunikacyjnej oraz

²⁸ <https://uke.gov.pl/blog/aukcja-5g-rozstrzygnieta-operatorzy-rozbuduja-swoje-sieci,94.html>

²⁹ <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/aukcja-pasm-700-i-800-mhz-zakonczona--nowe-czestotliwosci-dla-operatorow>

powiązanych zasobów, a także innych urządzeń lub infrastruktur, które pozwalają na ich eksploatację i konserwację. Projektowane zmiany wpisują się także w postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 3 pkt 3

Wprowadzenie do art. 39b ust. 4a oraz 5a ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach ma na celu wprowadzenie jasnych i przejrzystych zasad dotyczących naliczania opłat za zajmowanie nieruchomości na cele związane z infrastrukturą telekomunikacyjną. Nowe regulacje mają na celu zarówno ujednolicenie zasad, jak i ich uproszczenie, co jest kluczowe w kontekście rozwijającej się sieci telekomunikacyjnej oraz wzrastającej potrzeby zapewnienia powszechnego dostępu do nowoczesnych usług komunikacji elektronicznej. Wprowadzenie odrębnej regulacji dotyczącej opłat za prowadzenie robót na nieruchomościach w celu umieszczenia elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, a także innych urządzeń lub infrastruktur, które pozwalają na ich eksploatację i konserwację ma na celu z jednej strony ujednolicenie i uproszczenie zasad naliczania stosownych opłat, z drugiej strony zagwarantowanie ich wysokości na poziomie niepowstrzymującym realizacji nowych inwestycji. Nowododawany przepis art. 39b ust. 4a ww. ustawy określa metodologię obliczania opłat za zajęcie nieruchomości w celu prowadzenia robót. Opłata ta jest uzależniona od wielkości powierzchni zajętej nieruchomości, stawki opłaty za zajęcie 1 m² oraz liczby dni, przez które nieruchomość jest zajmowana. Dodatkowo, dla uproszczenia, każdy okres zajęcia nieruchomości krótszy niż 24 godziny traktowany jest jako jeden pełny dzień. Zaproponowane rozwiązanie upraszcza obliczenie wysokości opłaty i eliminuje potrzebę dokładnego monitorowania godzinowego zajęcia terenu. Projektowana zmiana wpisuje się także, w postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA, który zakazuje nieproporcjonalnego ograniczania ani utrudniania wdrażania elementów VHCN lub urządzeń towarzyszących.

Art. 3 pkt 4

Zmiana ma charakter pojęciowy i wynika z potrzeby dostosowania terminologii w art. 39b ust. 5, do nowego brzmienia art. 33 Megaustawy w którym zamiast pojęcia obiektów i urządzeń stosuje się pojęcie elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, a także innych urządzeń lub infrastruktur, które pozwalają na ich eksploatację i konserwację.

Art. 3 pkt 5

Projektowany art. 39b ust. 5a wprowadza górny limit stawki opłaty za każdy dzień prowadzenia robót na nieruchomości, ustalony na poziomie 0,20 zł za każdy m² powierzchni nieruchomości. Takie ograniczenie ma zapewnić, aby opłaty związane z prowadzeniem robót budowanych związanych z telekomunikacją nie były nadmiernie wysokie. Jednocześnie, ograniczenie to zapewnia, że koszty te są przewidywalne i zrównoważone, co sprzyja rozwojowi infrastruktury telekomunikacyjnej na terenie całego kraju. Projektowana zmiana wpisuje się także, w postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA, który zakazuje nieproporcjonalnego ograniczania ani utrudniania wdrażania elementów VHCN lub urządzeń towarzyszących.

Art. 3 pkt 6

Wprowadzana zmiana jest konsekwencją wcześniejszego dodania ust. 4a. W dotychczasowym brzmieniu ust. 6 wskazywał, że opłata za umieszczanie na nieruchomości elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, a także innych urządzeń lub infrastruktur, które pozwalają na ich eksploatację i konserwację, nie jest pobierana w przypadku gdy strony postanowią o nieodpłatnym udostępnieniu nieruchomości, a także wtedy gdy Pt w związku z umieszczeniem na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej zapewnia dostęp do usług szerokopasmowego dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s w budynkach lub obiektach pozostających w zarządzie Lasów Państwowych. Projektowane przepisy wprowadzają zwolnienie z opłaty również w związku z przypadkiem wskazanym w ust. 4a. Należy wreszcie również wskazać, że projektowane zmiany wpisują się także w postanowienia art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Przepis wprowadza zmianę w obowiązkach nadleśniczego określonych w art. 39b ust. 7 ustawy o lasach przez ustalenie terminu, w którym nadleśniczy będzie musiał zawrzeć umowy o dostępie, o których mowa w art. 30 ust. 1 i 3 Megaustawy, oraz umowy dotyczące umieszczenia na nieruchomości elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, a także innych urządzeń lub infrastruktur, które pozwalają na ich eksploatację i konserwację, o których mowa w art. 33 ust. 1 tej ustawy. Zgodnie z nowelizacją nadleśniczy będzie zobligowany do zawarcia tych umów w ciągu 30 dni od dnia złożenia przez operatora wniosku o ich zawarcie. Celem wprowadzenia tej zmiany jest przyspieszenie procedur związanych z zawieraniem tego typu umów. Biorąc pod uwagę profesjonalny charakter stron umów oraz specyfikę przedmiotowych umów, można założyć, że wprowadzenie nowych przepisów nie spowoduje zwiększenia kosztów funkcjonowania nadleśnictw. Równolegle

projektowana zmiana wpisuje się także, w postanowienia art. 7 ust. 5 rozporządzenia GIA, który zakazuje nieproporcjonalnego ograniczania ani utrudniania wdrażania elementów VHCN lub urządzeń towarzyszących.

Art. 3 pkt 7

Zmiana ma charakter pojęciowy i wynika z potrzeby dostosowania terminologii w art. 39b ust. 11, do nowego brzmienia art. 33 Megaustawy, w którym zamiast pojęcia obiektów i urządzeń stosuje się pojęcie elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, a także innych urządzeń lub infrastruktur, które pozwalają na ich eksploatację i konserwację.

Art. 4

W projekcie nowelizacji w zakresie ustawy – Prawo budowlane proponowany jest szereg zmian mających na celu uproszczenie i doprecyzowanie istniejących przepisów. W nowelizacji przesądzono, że instalowanie antenowych konstrukcji wsporczych na istniejących obiektach budowlanych może odbywać się w trybie instalowania urządzeń technicznych, co zależnie od wysokości, wymaga zgłoszenia lub nie wymaga żadnych formalności. Zmiany przewidują również, że remont instalacji radiokomunikacyjnych nie wymaga pozwolenia na budowę ani zgłoszenia. Wprowadzone doprecyzowania mają wyeliminować rozbieżności w orzecznictwie organów administracji i sądów administracyjnych, co przyczyni się do większej pewności prawnej dla inwestorów. Proponowane zmiany wpisują się w kierunek wyznaczony przez rozporządzenie GIA (m.in. przepisy art. 7 ust. 1), które nakłada na państwa członkowskie obowiązek ułatwiania i ujednolicania procedur związanych z wdrażaniem szybkich sieci telekomunikacyjnych. Dodatkowo skrócono termin dla organów administracji architektoniczno-budowlanej na wniesienie sprzeciwu wobec zgłoszenia budowy lub robót budowlanych z 21 do 14 dni, co ma na celu usprawnienie procesu inwestycyjnego. Ponadto doprecyzowano, że terminy określone w art. 35 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane nie są terminami załatwienia sprawy, co ma zapobiec nieuzasadnionemu wydłużaniu postępowań przez organy administracji i jest zgodne z zasadą szybkości postępowania administracyjnego. Aby zapewnić zgodność obiektów budowlanych z przepisami dotyczącymi infrastruktury telekomunikacyjnej, wprowadzono obowiązek dołączania oświadczenia o wyposażeniu budynku w odpowiednie instalacje przy zawiadomieniu o zakończeniu budowy lub wniosku o pozwolenie na użytkowanie.

Art. 4 pkt 1

a) Konieczne jest wprowadzenie definicji instalacji radiokomunikacyjnej (art. 3 pkt 5b ustawy – Prawo budowlane) oraz antenowej konstrukcji wsporczej (art. 3 pkt 5c ustawy – Prawo budowlane), rozwiązanie to uprości regulacje prawne oraz zapobiegnie powtórzeniom w dalszych przepisach. Pojęcie antenowej konstrukcji wsporczej jest co prawda zdefiniowane w przepisach prawa, ale dokonane jest to w akcie podustawowym, co wyklucza uznanie tej definicji jako definicję legalną dla ustawy – Prawo budowlane. Wskazać także trzeba, że zmiana ta jest także pochodną art. 2 pkt 4 lit. a, a także postanowieniami ogólnymi art. 2 rozporządzenia GIA, który wiąże stosowane definicje poprzez odesłanie do dyrektywy EKŁE – systematyka zawartych w nim definicji rozróżnia „urządzenia sieciowe”, czyli elementy aktywne infrastruktury telekomunikacyjnej od elementów pasywnych (maszty, wieże, szafy itp.). Zmiana ta jest także skorelowana z postanowieniami art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA, który wymaga spójności regulacji i procedur. Zatem wprowadzenie tych definicji porządkuje rozróżnienie aktywnych urządzeń od pasywnej infrastruktury technicznej, co odpowiada systematyce rozporządzenia GIA.

b) W związku z licznymi przypadkami kwestionowania trybu realizacji inwestycji konieczna jest zmiana definicji robót budowlanych, która ma na celu doprecyzowanie i przesądzenie czym jest instalowanie urządzeń w obiekcie budowlanym lub na tym obiekcie. Zmiana ta jest także skorelowana z postanowieniami art. 7 ust. 1, 4 i 5 rozporządzenia GIA, wymaga, aby procedury były jednoznaczne i spójne. Doprecyzowanie definicji eliminuje rozbieżności interpretacyjne, które w praktyce naruszały wymóg jednolitego stosowania prawa.

Art. 4 pkt 2

a) Celem projektowanych przepisów jest m.in. jednoznaczne przesądzenie, że realizacja antenowych konstrukcji wsporczych na istniejących obiektach budowlanych jest możliwa w trybie instalowania urządzeń technicznych na obiektach budowlanych, przewidzianym w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. a oraz ust. 4 pkt 3 lit. a ustawy – Prawo budowlane, a więc w zależności od wysokości: na zgłoszenie (dla instalacji o wysokości powyżej 3 metrów) lub bez zgłoszenia (dla instalacji o wysokości nieprzekraczającej 3 metrów). W sposób jednoznaczny przesądza się, że remont instalacji radiokomunikacyjnych nie wymaga pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia. Jednocześnie w ustępie tym dokonuje się wyłączenia z lit. a instalacji radiokomunikacyjnych i dodanie ich w lit. c. Propozycja przepisu jest przede wszystkim skorelowana z art. 9 ust. 1 rozporządzenia GIA, jak również odnosi się do art. 7

ust. 1 i 5 rozporządzenia GIA, które stanowią o spójności procedur i dochowaniu czteromiesięcznego terminu na wydanie decyzji pozwalającej na przystąpienie do robót.

b) Dodanie lit. c w ust. 4 w sposób jednoznaczny przesądza, że instalowanie na telekomunikacyjnych obiektach budowlanych, włączając elewację takich obiektów, lub na antenowych konstrukcjach wsporczych instalacji radiokomunikacyjnych nie wymaga pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia. W tym zakresie należy stwierdzić, że pomimo obowiązującej już aktualnie, a kilkakrotnie doprecyzowywanej w kolejnych nowelizacjach na przestrzeni ostatnich kilku lat, treści art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. a oraz ust. 4 pkt 3 lit. a ustawy – Prawo budowlane (wcześniej art. 29 ust. 2 pkt 15 ustawy – Prawo budowlane), część organów administracji lub sądów administracyjnych kwestionowała możliwość skorzystania w odniesieniu do stacji bazowych realizowanych na obiektach budowlanych z trybu zgłoszenia (bez zgłoszenia dla instalacji o wysokości do 3 metrów) i to pomimo tego, że przepisy te już w aktualnej treści wprost mówią m.in. o instalowaniu „(...) antenowych konstrukcji wsporczych i instalacji radiokomunikacyjnych, a także związanego z tymi urządzeniami osprzętu i urządzeń zasilających”. Przypadki takiego kwestionowania obejmowały zarówno generalne negowanie możliwości zastosowania trybu instalowania na obiektach budowlanych urządzeń dla stacji bazowych telefonii komórkowej. Wskazywano, że w przypadku takich obiektów jak stacje bazowe nie można mówić o czynności instalowania i że przepis ten dotyczy wyłącznie urządzeń budowlanych, a więc, zgodnie z legalną definicją przewidzianą w art. 3 pkt 9 ustawy – Prawo budowlane, tylko takich, które zapewniają możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem. Tego rodzaju działanie części organów administracji (sądów administracyjnych) jest niezgodne z intencją ustawodawcy, a przede wszystkim wprowadzało niewskazaną w każdym procesie inwestycyjnym niepewność prawną co do prawidłowego trybu realizacji tego rodzaju inwestycji. Nie ulega wątpliwości, że prawidłowy tryb kwalifikacji danego rodzaju inwestycji z punktu widzenia przepisów ustawy – Prawo budowlane ma kluczowe znaczenie dla pewności prowadzonego procesu inwestycyjnego oraz stabilności prawnej uzyskanych w jego toku rozstrzygnięć administracyjnych. Biorąc pod uwagę powyższe, zdefiniowanie pojęć antenowej konstrukcji wsporczej oraz instalacji radiokomunikacyjnych i posłużenie się tymi pojęciami wprost w przepisach upraszcza obowiązującą regulację oraz nie wpływa poziom bezpieczeństwa użytkowników. Należy przy tym podkreślić, że wprowadzana zmiana art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. a oraz ust. 4 pkt 3 lit. a ustawy – Prawo budowlane ma charakter doprecyzujący, a jej celem jest wyeliminowanie ww. pojawiających się w praktyce

rozbieżności w rozstrzygnięciach organów administracji oraz orzecznictwie sądów administracyjnych i tym samym jednoznaczne unormowanie reżimu w jakim powinny być realizowane roboty budowlane dotyczące stacji bazowych w przypadku ich sytuowania na istniejących obiektach budowlanych. Zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA państwa członkowskie Unii Europejskiej dokładają wszelkich starań w celu ułatwienia, aby wszystkie przepisy dotyczące warunków i procedur w zakresie udzielenia zezwoleń wymaganych do wdrożenia elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących były spójne na całym terytorium krajowym. Wykształcenie się niejednolitej terytorialnie praktyki orzeczniczej stanowi naruszenie powyższego nakazu. Dlatego konieczna jest pilna zmiana legislacyjna w powyższym zakresie. Dodatkowo w art. 29 ust. 4 w pkt 3 lit. e ustawy – Prawo budowlane dodaje się do wyliczenia dodatkową kategorię tj. instalacje radiokomunikacyjne. Wskazanie wprost, że nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia wykonanie robót budowlanych polegających na instalowaniu instalacji radiokomunikacyjnych przyczyni się do zmniejszenia niepewności prawa i w efekcie pozwoli na jego jednolite stosowanie na całym terytorium kraju. Przepis ten jest konsekwencją postanowień art. 9 ust. 1–4 rozporządzenia GIA, które określają kategorie (i wyjątki) zamierzeń inwestycyjnych zwolnionych z procedur uzyskiwania pozwoleń.

Art. 4 pkt 3

W związku z określeniem w art. 7 ust. 5 rozporządzenia GIA 4-miesięcznego terminu na wydanie zezwolenia analizy wymagały przepisy, które będą miały wpływ na zachowanie tego terminu. Na skutek przeglądu przepisów mających zastosowanie w procesie inwestycyjnym w art. 30 ust. 5 ustawy – Prawo budowlane zaproponowano skrócenie terminu na wniesienie przez organ administracji architektoniczno-budowlanej sprzeciwu na zgłoszenie budowy lub wykonywania innych robót budowlanych. Dotychczasowy termin 21-dniowy został zastąpiony terminem 14-dniowym.

Art. 4 pkt 4

Projektowana zmiana spowodowana jest niekorzystną z punktu widzenia inwestorów interpretacją normy zawartej w art. 35 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, wyznaczającej termin załatwienia sprawy administracyjnej. Przepis art. 35 ust. 6 wprowadzony został ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2003 r. poz. 718), w treści uzasadnienia wskazano, że celem nowelizacji jest eliminacja występujących przypadków nieuzasadnionego wydłużenia przez organ administracji architektoniczno-budowlanej postępowania, związanego z wydaniem

pozwolenia na budowę. Z uzasadnienia tego projektu trudno wyciągnąć wniosek, że projektodawcy mieli inny zamiar niż tylko wprowadzenie normy sankcjonującej niewydanie pozwolenia na budowę w ciągu 2 miesięcy (pierwotne brzmienie przepisu). Przepis art. 35 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane zaczął być interpretowany w pełnym oderwaniu od intencji ustawodawcy – a nawet wbrew tej intencji, jako przepis określający termin na wydanie pozwolenia na budowę. Interpretacja ta pozostaje w sprzeczności z jedną z podstawowych zasad postępowania administracyjnego tj. zasadą szybkości postępowania - organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwione niezwłocznie. Zasada szybkości postępowania znalazła również swoje odbicie w art. 35 KPA, zgodnie z którym organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę, łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym – w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania. Wykładnia art. 35 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane znajdująca w nim *lex specialis* w zakresie terminu załatwienia sprawy w sposób rażąco narusza zasadę szybkości postępowania, gdyż – jego wykładnia w tym duchu pozwala organowi na niczym nieuzasadnione opóźnianie wydania rozstrzygnięcia administracyjnego. Co więcej, stanowisko to znalazło potwierdzenie w literaturze cyt.: „Zarazem jednak termin załatwienia sprawy został wydłużony do 65 dni, a to w porównaniu z regulacjami zawartymi w art. 35 § 3 KPA (załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, a taką sprawą niewątpliwie jest udzielenie pozwolenia na budowę – 1 miesiąc, a sprawy szczególnie skomplikowanej – 2 miesiące od dnia wszczęcia postępowania) nie jest dla inwestora korzystne, gdyż stanowi termin dłuższy niż maksymalny termin przewidziany w przepisach KPA.”³⁰. W sposób nieuzasadniony przyjmuje się, że normy określające termin załatwienia sprawy określone w KPA i art. 35 ust. 6 pozostają w zbiegu. Hipoteza norm rekonstruowanych z art. 35 KPA

³⁰ Z. Niewiadomski (red.), Prawo budowlane. Komentarz. Wyd. 10, Warszawa 2021, kom do art. 35.

kreuje pozytywny obowiązek pewnego wzorca zachowania. Natomiast art. 35 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane stanowi hipotezę normy sankcjonującej. Przepisy dotyczące wydawania pozwoleń na budowę przez organy administracji architektoniczno-budowlanej, a konkretnie art. 35 § 2–3 KPA i art. 35 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane, nie są ze sobą sprzeczne. Pierwszy z nich określa terminy, w jakich organ administracji publicznej powinien rozpatrzyć sprawę, natomiast drugi dotyczy sytuacji, gdy sprawa nie zostanie rozpatrzona w ciągu 65 dni. Nie ma więc konfliktu między tymi przepisami, który wymagałby zastosowania reguł kolizyjnych.

Interpretacją, która pozwala na wydawanie pozwoleń na budowę w ostatnim dniu 65-dniowego terminu, nawet jeśli wszystkie wymagane dokumenty zostały złożone wraz z wnioskiem i nie ma przeszkód do natychmiastowego wydania pozwolenia, jest niezgodna z zasadą wyrażoną w art. 12 KPA, która powinna być przestrzegana w postępowaniu o wydanie pozwolenia na budowę. Z uwagi na ugruntowanie się niekorzystnej z punktu widzenia inwestora wykładni należy w sposób jednoznaczny przesądzić, że terminy określone w art. 35 ust. 6 ustawy – Prawo budowlane nie są terminami załatwienia sprawy. Zmiana ta ma szczególne znaczenie w sytuacji, gdzie inwestor dopełniając wszelkich wymagań formalnych składa prawidłowy i kompletny wniosek, licząc na szybkie jego załatwienie. W sytuacji dużej profesjonalizacji podmiotów działających na rynku telekomunikacyjnym powyższa zmiana może przyczynić się do skrócenia całego procesu inwestycyjnego. Należy podkreślić także, że dochowanie terminów wynikających z KPA, a nie błędnej wykładni przepisów Prawa budowlanego pozwoli na realizację wymogów sprecyzowanych w rozporządzeniu GIA – w szczególności terminu 4 miesięcy wskazanego w art. 7 ust 5 rozporządzenia, który stanowi, że *„właściwe organy udzielają lub odmawiają udzielenia zezwoleń, innych niż prawo drogi, w terminie 4 miesięcy od daty otrzymania kompletnego wniosku o udzielenie zezwolenie”*. Wskazany w przepisach termin 4 miesięcy odnosi się do wszystkich postępowań administracyjnych poprzedzających rozpoczęcie robót budowlanych w przypadku danego zamierzenia inwestycyjnego. Postępowanie w sprawie udzielenia pozwolenia na budowę jest właśnie jednym z takich postępowań, które musi zmieścić się w tych 4 miesiącach przewidzianych przez art. 7 ust. 5 rozporządzenia GIA.

Art. 4 pkt 5

a) Projektowany przepis przewiduje obowiązek załączenia do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie, składanego w związku z budową, rozbudową, nadbudową lub przebudową, budynku mieszkalnego w, budynku

zamieszkania zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej oświadczenia, że budynek został wyposażony w instalację, o której mowa w art. 30 ust. 6 Megaustawy, z zastrzeżeniem ust. 13 tego art., złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383), zwanej dalej „KK”. Niniejsza propozycja przepisu skorelowana jest z art. 10 ust. 1 rozporządzenia GIA.

b) Obecnie obowiązek wyposażenia budynków w odpowiednią instalację wynika z przepisów Megaustawy, a także z art. 10 rozporządzenia GIA. Rozporządzenie nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, że wszystkie nowe budynki i budynki poddawane generalnym pracom remontowym są wyposażone w wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną przystosowaną do technologii światłowodowej oraz wewnątrzbudynkowe okablowanie światłowodowe. Niemniej jednak z uwagi na częste bagatelizowanie tego obowiązku, zgodnie z art. 10 ust. 5 rozporządzenia GIA, który zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia zgodności z normami lub specyfikacjami technicznymi dotyczącymi instalacji światłowodowych, należy wprowadzić weryfikację jego wykonania na etapie pozwolenia na użytkowanie. Wprowadzenie obowiązku złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej stanowi narzędzie kontrolne, które ma na celu zapewnienie skutecznej realizacji wymogów rozporządzenia GIA. Należy jednak podkreślić, że wprowadzony obowiązek nie jest uciążliwy i sprowadza się jedynie do potwierdzenia, że obiekt został zrealizowany zgodnie z przepisami.

Niezależnie jednak od powyższego w przyszłości powinny zostać ustawowo wyegzekwowane kary za niewypełnienie obowiązków wynikających z rozporządzenia GIA. Art. 15 rozporządzenia GIA zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia przepisów dotyczących kar mających zastosowanie w przypadku naruszeń jego przepisów oraz wszelkich wiążących decyzji przyjętych na jego podstawie przez właściwe organy. Wprowadzenie takich mechanizmów kontrolnych i sankcji jest niezbędne dla skutecznego stosowania rozporządzenia GIA.

Art. 5

Projektowana ustawa wprowadza zmianę w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym dodając w art. 10 po ust. 10c nowy ust. 10d. Zmiany te mają na celu uporządkowanie procedur związanych z zatwierdzaniem organizacji ruchu w przypadkach prowadzenia robót związanych z infrastrukturą telekomunikacyjną, a także urządzeniami

służącymi do dostarczania mediów, takich jak płyny, para, gaz, energia elektryczna, w tym punktami ładowania publicznego transportu drogowego.

Zaproponowany przepis odpowiada na problem związany z zatwierdzaniem czasowych organizacji ruchu w przypadku, gdy w pasie drogowym realizowane są roboty m.in. związane z telekomunikacją. W wielu przypadkach brak sformalizowanej procedury opiniowania i zatwierdzenia projektu organizacji ruchu na czas robót w pasie drogowym wpływał negatywnie na czas rozpoczęcia inwestycji, w szczególności telekomunikacyjnych, jak również mógł skutecznie zniechęcić Pt do ich podejmowania.

Uproszczenie procedur oraz skrócenie terminów postępowań wynika z obowiązków nałożonych na państwa członkowskie przepisami art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA. Zgodnie z tymi przepisami właściwe organy nie mogą nieproporcjonalnie ograniczać ani utrudniać wdrażania elementów sieci o bardzo dużej przepustowości lub urządzeń towarzyszących. Państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia, aby przepisy dotyczące warunków i procedur w zakresie udzielania zezwoleń i prawa drogi były spójne na całym terytorium krajowym. Ponadto, art. 7 ust. 5 rozporządzenia GIA zobowiązuje właściwe organy, aby rozstrzygały sprawy inne niż prawo drogi w terminie czterech miesięcy od daty otrzymania kompletnego wniosku.

Dodatkowo, zgodnie z art. 7 ust. 2 i 3 rozporządzenia GIA, właściwe organy są zobowiązane do udostępniania, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego i w formacie elektronicznym, wszystkich informacji na temat warunków i procedur w zakresie udzielania zezwoleń oraz umożliwienia składania wniosków elektronicznie. Wprowadzenie sformalizowanej i cyfrowej procedury opiniowania i zatwierdzania projektów organizacji ruchu wpisuje się w te wymogi, ułatwiając Pt realizację inwestycji i przyczyniając się do szybszego wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości.

Zaproponowane rozwiązanie w dużej mierze przyczyni się do przyspieszenia realizacji inwestycji związanych m.in. z zapewnieniem dostępu do internetu szerokopasmowego, gdy wymagane jest przeprowadzenie robót w pasie drogowym. Należy wskazać, że w dobie możliwości związanych chociażby z pracą zdalną czy nauką, szybka realizacja inwestycji telekomunikacyjnych jest kluczowa dla ogółu społeczeństwa, m.in. zapobiega wykluczeniu cyfrowemu. W niedalekiej przyszłości spodziewany jest też rozwój wielu nowych technologii i aplikacji, bardzo wymagających dla przepustowości sieci.

Projektowany w art. 10 ust. 10d ustawy – Prawo o ruchu drogowym wprowadza konieczność uzyskania opinii właściwego komendanta Policji oraz zarządcy drogi dla projektu organizacji ruchu, a następnie zatwierdzenia lub odrzucenia tego projektu przez organ zarządzający ruchem w określonym terminie 21 dni od dnia jego otrzymania. Zasada ta dotyczy robót związanych z infrastrukturą telekomunikacyjną, co ma na celu przyspieszenie procesów inwestycyjnych i eliminację barier administracyjnych. Rozwiązanie to odpowiada na problemy przedsiębiorców związane z przedłużającymi się procedurami zatwierdzania organizacji ruchu, co w przeszłości często powodowało opóźnienia w realizacji inwestycji, szczególnie w sektorze telekomunikacyjnym, a tym samym mogło zniechęcać do podejmowania takich przedsięwzięć.

Proponowany przepis w art. 10 ust. 10d ustawy – Prawo o ruchu drogowym wskazuje podmioty:

- a) zobowiązane do wydania opinii dotyczącej projektu organizacji ruchu,
- b) zatwierdzające lub odrzucające projekt organizacji ruchu.

Ponadto przepis określa także termin 21 dni, w którym następuje zaopiniowanie jak i zatwierdzenie bądź odrzucenie projektu organizacji ruchu z podziałem na kategorie dróg, których dany projekt organizacji ruchu dotyczy, w sytuacji, gdy w pasie drogowym mają być prowadzone, wskazane wyżej, roboty związane z umieszczaniem, konserwacją, przebudową lub naprawą infrastruktury telekomunikacyjnej w rozumieniu PKE, a także urządzeń służących do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej, w tym punktów ładowania stanowiących część infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego, oraz urządzeń związanych z ich eksploatacją, a także do innych czynności związanych z eksploatacją tej infrastruktury i tych urządzeń.

Na koniec należy wskazać, że proponowane zmiany częściowo wypełniają rekomendacje zawarte w postulatach Zespołu Deregulacji, o których mowa w materiale MC-11-148 (DER).

Art. 6

W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, 1222, 1717 i 1881 oraz z 2025 r. poz. 1077 i 1080) w art. 124 zmianie ulega treść zdania pierwszego w ust 1b, gdzie uzgodnienie decyzji zastępuje się opinią Prezesa UKE. Projektowany przepis jest zgodny z art. 7 ust. 1 i 5 rozporządzenia GIA. Ponadto dodaje się przepis (ust. 1c) stanowiący, że niezajęcie przez Prezesa UKE stanowiska w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu decyzji starosty w sprawie zezwolenia na zakładanie

i przeprowadzenie na nieruchomości ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej oraz urządzeń łączności publicznej i sygnalizacji, a także innych podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń, jeżeli właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie wyraża na to zgody, jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu tej decyzji. Wprowadzany przepis zapobiegne wydłużaniu czasu wydania decyzji przy braku stanowiska Prezesa UKE zaistniałego z różnorodnych przyczyn. Propozycja ma na celu skrócenie procesu opiniowania przez Prezesa UKE projektów decyzji starostów w sprawie zezwolenia na umieszczenie na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej poprzez odwołanie się do instytucji tzw. „milczącego uzgodnienia”. W dodanym ust. 1d wyłączone zostało stosowanie art. 106 § 5 i 6 KPA w odniesieniu do opinii przedkładanych przez Prezesa UKE, co oznacza, że do opinii uzgadniających nie przysługuje zażalenie ani możliwość wniesienia ponaglenia. Nie oznacza to, że opinie te nie podlegają kontroli w toku instancyjnym czy również sądownoadministracyjnym. Rozwiązanie to zostało przyjęte w celu usprawnienia procesu inwestycyjnego. Dany przepis jest kierunkową realizacją postulatów Zespołu Deregulacji, o których mowa w materiale MC-11-115 (DER). Ponadto proponowane przepisy ust. 1c i 1d realizują postanowienia art. 7 ust. 6 rozporządzenia GIA.

Art. 7 pkt 1

Projektowana zmiana dotyczy art. 19 PKE, który reguluje kwestie obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych Pt wobec Prezesa UKE. Projektowany przepis art. 19 ust. 6 wpisuje się w te regulacje i przewiduje, podobnie jak art. 4 ust. 3 rozporządzenia GIA, możliwość kierowania pytań przez regulatora do Pt za pomocą punktu informacyjnego ds. telekomunikacji. W przypadku kierowania żądania tą drogą, Pt również odpowiada Prezesowi UKE za pomocą punktu informacyjnego.

Art. 7 pkt 2

a) Zmiana art. 182 ust. 1 PKE polega na dodaniu przepisu, który zobowiązuje Prezesa UKE do rozstrzygania sporów dotyczących dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1 PKE, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku. Zmiana ta wynika z konieczności usprawnienia procedur administracyjnych związanych z rozstrzyganiem sporów dotyczących dostępu do okablowania pomiędzy zakończeniami sieci a najbliższym punktem dystrybucji. Wprowadzenie krótszego terminu dla tych spraw ma na celu przyspieszenie procesu

decyzyjnego w sytuacjach, w których powielenie okablowania byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne.

Przyjęcie tej zmiany jest zgodne z art. 13 ust. 2 lit. b rozporządzenia GIA, który nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia sprawnego i efektywnego dostępu do zasobów infrastrukturalnych w celu wspierania rozwoju usług telekomunikacyjnych.

b) Ponadto, w związku terminami przewidzianymi w art. 13 ust. 1 rozporządzenia GIA zmianie ulega brzmienie art. 182 ust. 2 pkt 2. Nowy przepis, w odniesieniu do decyzji dotyczących dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1, skraca dotychczasowy 60-dniowy termin, co ma na celu przyspieszenie procedur związanych z zapewnieniem dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej. Wprowadzenie krótszego terminu pozwala na szybsze rozwiązywanie kwestii związanych z zawieraniem lub modyfikacją umów o dostępie, co jest zgodne z celem rozporządzenia GIA, jakim jest przyspieszenie rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej i eliminowanie barier związanych z dostępem do infrastruktury.

c) Uchylenie art. 182 ust. 3 PKE jest konsekwencją skrócenia terminu, o którym mowa w art. 182 ust. 1 PKE, w odniesieniu do dostępu telekomunikacyjnego, o którym mowa w art. 173 ust. 1 PKE. Skrócenie tego terminu do 30 dni powoduje, że wydawanie postanowień przez Prezesa UKE, określających termin krótszy niż 60 dni, staje się niecelowe. Dotychczasowe przepisy, które dawały Prezesowi UKE możliwość wydawania takich postanowień, przestają być potrzebne w sytuacji, gdy nowy, skrócony termin został wprost określony w przepisach. Zmiana ta ma na celu uproszczenie i ujednolicenie procedur związanych z rozstrzyganiem sporów dotyczących dostępu telekomunikacyjnego oraz eliminację zbędnych postanowień, które mogłyby komplikować postępowania administracyjne. W ten sposób przepisy stają się bardziej przejrzyste i spójne z celem, jakim jest szybkie i efektywne zapewnienie dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej. Ponadto proponowany przepis zgodny jest z art. 13 ust. 2 lit. b rozporządzenia GIA.

d) Projektowana zmiana brzmienia art. 182 ust. 6 PKE rozszerza zakres sytuacji, w których Prezes UKE może rozstrzygnąć spór jedną decyzją. Dotychczasowy przepis pozwalał łączyć w jednym postępowaniu wyłącznie spory dotyczące różnych obowiązków wynikających z samego PKE, o ile realizacja tych obowiązków wymagała zawarcia jednolitej umowy pomiędzy tymi samymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi. Brak wyraźnej podstawy prawnej do połączenia tych zagadnień w jednym postępowaniu powodował konieczność wszczynania kilku równoległych spraw, dublowanie materiału dowodowego oraz ryzyko

wydanie rozstrzygnięć wzajemnie niespójnych lub kolidujących terminowo. Nowe brzmienie art. 182 ust. 6 PKE usuwa te niedogodności, wprost dopuszczając możliwość objęcia jedną decyzją sporów odnoszących się zarówno do obowiązków z PKE, w tym obowiązku ustanowionego w art. 173 PKE, czy obowiązków symetrycznych lub regulacyjnych już nałożonych decyzją Prezesa UKE, jak i do obowiązków wynikających z Megaustawy. Warunkiem pozostaje tożsamość stron sporu i fakt, że wykonanie wszystkich spornych obowiązków wymaga zawarcia jednej umowy dostępowej pomiędzy nimi. W konsekwencji Prezes UKE zyskuje instrument do kompleksowego, spójnego uregulowania relacji dostępowych w jednej procedurze, co wzmacnia pewność prawa i ogranicza koszty regulacyjne po stronie przedsiębiorców. Jednocześnie należy wskazać, że taka konsolidacja pozostaje jest spójna z postanowieniami rozporządzenia GIA i EKŁE, gdyż ułatwia praktyczną realizację ich celów. Uwspólnienie postępowania eliminuje ryzyko pojawienia się rozbieżności w wydawanych rozstrzygnięciach, a tym samym realizuje wymogi spójności, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia GIA, a także wymogi przejrzystości, obiektywności i proporcjonalności, o których mowa w art. 3 EKŁE. Należy podkreślić też niewątpliwie kwestie pozytywnego wpływu regulacji na ekonomikę procesową – zarówno w wymiarze czasowym, jaki i obciążenia zasobów ludzkich Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

e) Dodanie ustępów 6a–6d do art. 182 PKE służy przede wszystkim skróceniu oraz uporządkowaniu postępowań spornych dotyczących dostępu telekomunikacyjnego, uwzględniając postanowienia art. 7 ust. 2 i 5, art. 13 ust. 2 lit. b oraz art. 14 ust. 4 rozporządzenia GIA. Ustęp 6a nakłada na strony obowiązek aktywnej współpracy z Prezesem UKE poprzez jednorazowe przedstawienie wszystkich znanych okoliczności faktycznych i kompletu dowodów w ciągu 14 dni od dnia doręczenia jej zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego. Rozwiązanie to wprowadza do procedury administracyjnej mechanizm koncentracji materiału znany z postępowania cywilnego i ma na celu wyeliminowanie praktyki sukcesywnego dokładania nowych twierdzeń.

Ustęp 6b zamyka ten etap, wprowadzając prekluzję dowodową: materiał zgłoszony po upływie czternastu dni pozostaje bez rozpatrzenia, chyba że strona wykaże, iż opóźnienie nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych. Takie rozwiązanie zachowuje elastyczność w sprawach wyjątkowych, a zarazem gwarantuje realną dyscyplinę procesową, niezbędną do dochowania unijnych terminów jednego miesiąca (dla sporów o dostęp do infrastruktury wewnątrzbudynkowej) albo czterech miesięcy (dla pozostałych sporów), które będą

bezpośrednio obowiązywać od dnia 12 listopada 2025 r. na mocy art. 7 ust. 5 i 13 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Ustęp 6c uzależnia możliwość przedłużenia postępowania w trybie art. 36 § 1 KPA od wydania przez Prezesa UKE postanowienia, o stwierdzeniu wystąpienia „wyjątkowych okoliczności”. Jest to warunek, aby Prezes UKE mógł przedłużyć postępowanie ponad ustawowe terminy – rozwiązania takie są konsekwencją regulacji zarówno art. 13 ust. 2 rozporządzenia GIA, jak i z art. 26 ust. 3 EKŁE.

Ustęp 6d wzmacnia przejrzystość regulacyjną: każda decyzja wydana w trybie art. 182 PKE będzie, z wyłączeniem tajemnic prawnie chronionych, publikowana równolegle w BIP UKE i w PIT. Pełny, publiczny dostęp do rozstrzygnięć umożliwi przedsiębiorcom śledzenie linii orzeczniczej regulatora, ograniczy liczbę zapytań interpretacyjnych i pozwoli inwestorom szybciej ocenić ryzyko prawne planowanych projektów, co jest szczególnie istotne dla terminowej realizacji inwestycji finansowanych z KPO i FERC, gdzie opóźnienia w wydaniu decyzji mogą zagrozić wykorzystaniu środków unijnych. Rozwiązania takie są zgodne z art. 26 ust. 4 EKŁE („decyzję udostępnia się publicznie, z zachowaniem wymogów poufności”) oraz art. 13 ust. 4 rozporządzenia GIA.

Projektowane przepisy ust. 6a–6d korespondują z postulatami deregulacyjnymi Zespołu Deregulacyjnego, wyrażonymi w dokumencie MC-24-290 (DER).

Art. 7 pkt 3

Zmiana ma na celu usunięcie luki w prawie poprzez skorygowanie błędnego odesłania.

Art. 7 pkt 4

Konsekwencją wprowadzenia obowiązku współpracy stron z Prezesem UKE, wynikającego z dodania art. 182 ust. 6a, było rozszerzenie katalogu kar zawartych w art. 444 ust. 1 PKE o nowy punkt 19a. Przepis ten umożliwia nałożenie kary pieniężnej na podmiot, który nie wypełnia obowiązku współpracy z Prezesem UKE w toku postępowania. Dodanie tego przepisu ma na celu wzmocnienie skuteczności postępowania administracyjnego poprzez zobowiązanie stron do aktywnego i terminowego przedstawiania wszelkich znanych im okoliczności faktycznych oraz dowodów istotnych dla sprawy. Takie uregulowanie sprzyja sprawnemu i efektywnemu prowadzeniu postępowania, w szczególności w sprawach dotyczących dostępu telekomunikacyjnego do nieruchomości i budynków, gdzie szybkie i rzetelne ustalenie stanu faktycznego ma kluczowe znaczenie dla prawidłowego rozstrzygnięcia sporu.

Nowa sankcja ma charakter dyscyplinujący i ma zapobiec sytuacjom, w których strony postępowania opóźniałyby jego przebieg lub utrudniałyby działania Prezesa UKE poprzez brak współpracy. Taki przepis jest niezbędny, aby zapewnić realizację celów wynikających z rozporządzenia GIA oraz skuteczne stosowanie krajowych przepisów dotyczących rozstrzygania sporów. Jest on przy tym zgodny z art. 15 rozporządzenia GIA.

Art. 8

Projektowany przepis nowelizuje art. 105 ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1222) poprzez przedłużenie o kolejne 24 miesiące mocy obowiązywania przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 29 ust. 7 Megaustawy. Przepisy te zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 29 ust. 7 Megaustawy, jednak nie dłużej niż przez 48 miesięcy od dnia wejścia w życie przedmiotowej ustawy (które nastąpiło 10 listopada 2024 r.) oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów. Przedłużenie terminu wynika z konieczności określenia w nowym akcie wykonawczym kwestii związanych z inwentaryzacją infrastruktury i usług telekomunikacyjnych, po uprzednim wypracowaniu tych przepisów z branżą telekomunikacyjną oraz Prezesem UKE.

Art. 9

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 8 ust. 2 rozporządzenia GIA istnieje możliwość odstąpienia od stosowania przepisu art. 8 ust. 1 rozporządzenia GIA przewidującego automatyczne udzielenie zgody po upływie określonego terminu. Przyjęcie możliwości udzielenia dorozumianej zgody mogłoby stanowić istotny wyłom w prawie krajowym oraz stwarzać potencjalne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Odstąpienie od stosowania na podstawie art. 8 ust. 2 rozporządzenia GIA może nastąpić przy spełnieniu określonych w tym przepisie warunków. W obowiązującym porządku prawnym funkcjonują regulacje dot. możliwości złożenia ponaglenia na niezałatwienie sprawy w terminie, co wypełnia przesłankę warunkującą odstąpienie od stosowania art. 8 ust. 1 rozporządzenia GIA. Biorąc pod uwagę brzmienie art. 8 ust. 2 rozporządzenia GIA niezbędnym jest wyraźne wskazanie w akcie rangi ustawowej odstąpienia od stosowania art. 8 ust. 1 rozporządzenia GIA.

Art. 10

Zaproponowany przepis obliguje Prezesa UKE do udostępnienia standardów technologicznych dotyczących funkcjonowania punktu informacyjnego do spraw

telekomunikacji oraz wprowadzania i przetwarzania w nim informacji, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 11

Przepis przejściowy zawarty w art. 11 odnosi się do sytuacji związanej z wejściem w życie niniejszej nowelizacji. Przepis ten reguluje sposób postępowania w odniesieniu do wniosków o pozwolenie na budowę lub zgłoszeń dotyczących budynków mieszkalnych jednorodzinnych, które zostały złożone przed dniem wejścia w życie ustawy w nowym brzmieniu. Projektowany przepis stanowi, że do takich wniosków i zgłoszeń stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznacza to, że inwestorzy nie będą musieli dostosowywać swoich projektów do nowych wymagań wprowadzonych nowelizacją, co mogłoby wiązać się z nieprzewidzianymi kosztami lub nakładami pracy. Przepis ten uwzględnia również praktyczne trudności, jakie mogłyby wynikać z konieczności wprowadzenia zmian w już złożonej dokumentacji projektowej. Nowe wymagania, zwłaszcza te dotyczące wyposażenia budynków w określone instalacje telekomunikacyjne, mogłyby wymagać istotnych modyfikacji projektów, co byłoby uciążliwe zarówno dla inwestorów, jak i organów administracji architektoniczno-budowlanej.

Art. 12

Projektowany art. 12 ma charakter przepisu przejściowego, którego celem jest jednorazowe i pełne uzupełnienie informacji o kanałach technologicznych. Dotychczas zarządcy dróg przekazywali dane wyłącznie przy okazji konkretnych inwestycji drogowych, co sprawiało, że obowiązek miał charakter warunkowy, a oznaczało, że Prezesa UKE nie posiadał kompletnej informacji. Wprowadzenie 12-miesięcznego terminu zobowiązuje wszystkich zarządców do przekształcenia posiadanej dokumentacji o kanałach technologicznych do formy cyfrowej i przesłania jej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego określonego w art. 29b ust. 2 Megaustawy.

Art. 13

Przepisy przejściowe zawarte w art. 13 ust. 1 i 2 odnoszą się do sytuacji związanych z wejściem w życie nowej ustawy i regulują sposób postępowania w odniesieniu postępowań dotyczących inwestycji, które były już w toku przed tym momentem. Przepisy nie odnoszą się w tym przypadku wyłącznie do właściwych postępowań administracyjnych regulujących proces inwestycyjno-budowlany, ale uwzględniają również kwestie związane z procedurami

udzielania zamówień publicznych. Celem tych przepisów jest zapewnienie stabilności prawnej i przewidywalności dla stron zaangażowanych w takie inwestycje.

W art. 13 ust. 1 postanowiono, że w przypadku inwestycji, dla których przed wejściem w życie nowej ustawy zostało już ogłoszone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na projekt, wykonawstwo lub obie te czynności łącznie, będą miały zastosowanie przepisy w dotychczasowym brzmieniu. Taka regulacja zapobiega destabilizacji procesu inwestycyjnego poprzez zmianę przepisów w trakcie realizacji projektu. Oznacza to, że strony zaangażowane w takie inwestycje mogą kontynuować realizację na warunkach, które były im wcześniej znane, co jest zgodne z zasadą ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Art. 13 ust. 2 wprowadza jednak pewną elastyczność, pozwalając inwestorowi na skorzystanie z przepisów nowej ustawy, jeśli uzna to za korzystne. W takim przypadku, za zgodą inwestora, można zastosować przepisy w brzmieniu nadanym przez nową ustawę. Taka opcja daje możliwość wyboru korzystniejszych rozwiązań prawnych, które mogą wynikać z nowelizacji, jednocześnie zachowując ciągłość procesu inwestycyjnego.

Art. 14 ust. 1

Przepis ten przewiduje umorzenie spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, które dotyczą udostępnienia informacji wskazanych w art. 29 ust. 6c na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego.

Umarzanie tych spraw jest uzasadnione wprowadzeniem nowych przepisów wyłączających możliwość udostępniania zbiorczych informacji m.in. z inwentaryzacji prowadzonej przez Prezesa UKE czy systemu SIDUSIS. Zmiana ta wynika m.in. z konieczności ochrony infrastruktury krytycznej państwa oraz ograniczenia ryzyka związanego z udostępnianiem informacji mogących prowadzić do ustalenia lokalizacji elementów tej infrastruktury.

W związku z tym, że nowe przepisy całkowicie wyłączają możliwość uzyskania tych informacji w trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego, dalsze prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących tych danych stałoby się bezprzedmiotowe. Dlatego postępowania wszczęte przed wejściem w życie ustawy, a niezakończone, zostają umorzone.

Taka regulacja ma na celu zapewnienie spójności przepisów oraz ochronę interesów państwa, minimalizując zagrożenia związane z udostępnianiem informacji, które mogłyby potencjalnie posłużyć do identyfikacji i lokalizacji infrastruktury o strategicznym znaczeniu. Dzięki umorzeniu tych spraw uniknięte zostaną potencjalne luki prawne oraz niepewności interpretacyjne.

Art. 14 ust. 2

Projektowany przepis przejściowy znajduje uzasadnienie w zmianach wprowadzanych ustawą, która rozszerza katalog inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, innych niż telekomunikacyjna infrastruktura o nieznacznym oddziaływaniu. Aby uniknąć sytuacji, w której identyczne przedsięwzięcia byłyby oceniane według różnych kryteriów w zależności od daty złożenia wniosku, konieczne staje się wprowadzenie rozwiązania gwarantującego jednolite stosowanie nowelizacji. Dlatego w odniesieniu do wszystkich postępowań wskazanych w art. 46 ust. 3 Megaustawy (tj. postępowań ustalania lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej innej niż infrastruktura telekomunikacyjna o nieznacznym oddziaływaniu, prowadzonych w sytuacji braku MPZP), wszczętych, lecz niezakończonych przed dniem wejścia w życie zmian, należy stosować przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nowelizującą.

Art. 15

Projektowany przepis stanowi przepis przejściowy, w którym reguluje się wpływ znowelizowanej ustawy na stosunki powstałe pod działaniem regulacji dotychczasowej. Zgodnie z § 30 ust. 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” przepis dostosowujący zamieszcza się bez względu na to, czy do stosunków powstałych pod rządami przepisów dotychczasowych zamierza się stosować przepisy dotychczasowe, przepisy nowe czy przepisy regulujące ten wpływ w sposób odmienny od przepisów dotychczasowych i przepisów nowych. Z uwagi na fakt, że nowoprojektowana regulacja stanowi doprecyzowanie obowiązującej regulacji zasadnym jest, aby do już wszczętych i niezakończonych postępowań zastosowanie miały przepisy znowelizowane. Proponowane rozwiązanie ograniczy wątpliwości interpretacyjne oraz przyczyni się do szybszego załatwienia spraw wszczętych. Dodatkowo, w związku ze zmniejszeniem obciążenia regulacyjnego podmiotów, należy dążyć do jak najszybszego oddziaływania nowej regulacji. Rozwiązanie takie jest proporcjonalne i niedyskryminujące, gdyż przedmiotowa regulacja jest korzystniejsza.

Art. 16 pkt 1

Projektowany przepis utrzymuje w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 40 ust. 16 ustawy o drogach publicznych. Przepisy te zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

Art. 16 pkt 2

Projektowany przepis utrzymuje w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 57 ust. 3b ustawy – Prawo budowlane. Przepisy te zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 57 ust. 3b ustawy – Prawo budowlane, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów. 24-miesięczny termin wynika z konieczności określenia w nowym akcie wykonawczym wzoru formularza zawiadomienia o zakończeniu budowy oraz wniosku o pozwolenie na użytkowanie, w tym w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 17

Projektowany przepis wskazuje maksymalny limit wydatków budżetowych państwa przeznaczonych na wykonanie zadań w latach 2027–2036. Wydatki związane są w szczególności z koniecznością realizacji przez Prezesa UKE nowych ustawowych obowiązków nakładanych niniejszą nowelizacją oraz koniecznością dostosowania systemów teleinformatycznych do regulacji wynikających z rozporządzenia GIA objętych niniejszą nowelizacją. W przypadku ryzyka przekroczenia rocznego limitu wydatków budżetowych stosowany jest mechanizm korygujący mający na celu racjonalizację wydatków lub ograniczenie kosztów wynikających z ustawy. Prezes UKE zobowiązany jest do monitorowania wykorzystania limitu wydatków oraz jest on odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmu korygującego.

Art. 18

Przepis mówiący o wejściu w życie projektowanego aktu przewiduje 6-miesięczne *vacatio legis* dla nowelizowanych przepisów. Jednakże okresem *vacatio legis* nie są objęte zmiany, o których mowa w art. 1 pkt 16 lit. e oraz f, art. 1 pkt 19 lit. b oraz d, a także art. 13 ust. 2, które wejdą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Zmiany przewidziane w art. 1 pkt 16 lit. e dotyczą uchylecia art. 29 ust. 6 Megaustawy, co jest podyktowane względami obronności i bezpieczeństwa państwa. Szybkie wejście w życie tej zmiany jest konieczne z uwagi na obecną sytuację międzynarodową, w szczególności w kontekście agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, która ujawnia kluczową rolę systemów łączności i transmisji danych w funkcjonowaniu państwa podczas konfliktów zbrojnych. Dzięki tej zmianie, państwo będzie mogło lepiej chronić swoją infrastrukturę krytyczną i zapewnić stabilność systemów telekomunikacyjnych. Z analogicznych względów zdecydowano o niezwłocznym wejściu w życie przepisów ograniczających szeroką i nadmiarową propagację informacji istotnych dla bezpieczeństwa infrastruktury telekomunikacyjnej kraju oraz przepisów wyłączających udostępnianie pełnych i zbiorczych informacji m.in. z systemu SIDUSIS na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego.

Ograniczenia te są niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa państwa, ponieważ dostęp do tych informacji mógłby umożliwić ustalenie lokalizacji elementów infrastruktury krytycznej, co mogłoby stanowić zagrożenie zarówno dla bezpieczeństwa państwa, jak i dla konkurencji na rynku telekomunikacyjnym. Skrócenie *vacatio legis* dla tych przepisów uzasadnione jest koniecznością niezwłocznej ochrony infrastruktury krytycznej, a także dostosowania się do zmieniających się warunków bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa. Wprowadzenie tych zmian w krótkim terminie jest niezbędne dla zminimalizowania ryzyka związanego z potencjalnymi zagrożeniami.

14-dniowe *vacatio legis* przewidziano dla przepisów dotyczących inwentaryzacji.

Ponadto wprowadzono 3-miesięczny okres *vacatio legis* dla przepisów dotyczących dostępu do posiadanych przez Prezesa UKE informacji w ramach punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji.

Akty wykonawcze przewidziane do wydanie w związku z wejściem ustawy.

W związku z wejściem w życie projektowanych przepisów planowane jest wydanie następujących aktów wykonawczych:

1. Rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych (na podstawie art. 29 ust. 7 Megaustawy), które określi:

- 1) szczegółowy zakres i organizację danych dotyczących charakterystyk, lokalizacji i przebiegu elementów infrastruktury telekomunikacyjnej tworzących informację o pokryciu istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną i publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi zapewniającymi lub umożliwiającymi zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu, z odrębnym zaznaczeniem łączy światłowodowych oraz obiektów budowlanych umożliwiających kolokację,
- 2) szczegółowy zakres i organizację danych składających się na informację o świadczonych usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu, usługach komunikacji głosowej i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych świadczonych w pakiecie z usługami transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu,
- 3) elektroniczny format przekazywania danych,
- 4) szczegółowy zakres i sposób udostępniania informacji w inwentaryzacji, w tym jej prezentacji

– z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia szczegółowego, rzetelnego i wiarygodnego zbioru informacji o jakości istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu oraz świadczonych usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz usług komunikacji głosowej i usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych świadczonych w pakiecie z usługami transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu, a także potrzebą usprawnienia i ujednolicenia procesu przekazywania danych.

Zasadniczą zmianą nowego rozporządzenia, w stosunku do dotychczasowego, jest znaczące ograniczenie obowiązków operatorów w zakresie przekazywania szczegółowych danych o infrastrukturze telekomunikacyjnej oraz o świadczonych usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu, usługach komunikacji głosowej i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych świadczonych w pakiecie z usługami transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu. Redukcja zakresu i liczby szczegółowych danych podlegających przekazywaniu realizuje znaczącą część postulatów Zespołu Deregulacyjnego, o których mowa w materiale MC-13-147 (DER), które jednocześnie wpisują się w postanowienia rozporządzenia GIA. W związku z zaproponowanymi zmianami w obrębie przepisów art. 29 Megaustawy należało przewidzieć

zmiany postanowień rozporządzenia odpowiadające zmianom ustawowym poprzez usunięcie z jego treści uszczegółowień dotyczących charakterystyk, lokalizacji i przebiegu elementów infrastruktury telekomunikacyjnej bazujących na medium miedzianym, a także usunięciu wymogu przekazywania szczegółowych danych o przebiegu odcinków światłowodowych linii kablowych ulokowanych w kanalizacji kablowej lub w kanałach technologicznych. W tabelach słownika będącego załącznikiem do rozporządzenia, definiującym zakres charakterystyk elementów infrastruktury telekomunikacyjnej i publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz usług proponuje się usunięcie wierszy tabel dotyczących charakterystyk elementów infrastruktury nie podlegających sprawozdawaniu oraz rezygnuje się z obowiązku przekazywania charakterystyk liczbowych poklasyfikowanych w przedziały liczbowe, zastępując ten obowiązek obowiązkiem przekazywania rzeczywistych, nieklasyfikowanych wartości, co znacząco obniży pracochłonność przygotowywania danych podlegających przekazaniu Prezesowi UKE.

2. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa (w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, ministrem właściwym do spraw energii, ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych), na podstawie art. 36g Megaustawy, określające rodzaje infrastruktury technicznej lub robót budowlanych zwolnionych z obowiązku koordynacji.

Z obowiązku koordynacji wyłączone zostaną:

- roboty budowlane o charakterze interwencyjnym, związane z usuwaniem awarii lub zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi,
- roboty realizowane na potrzeby infrastruktury technicznej stanowiącej element infrastruktury krytycznej państwa,
- prace konserwacyjne i modernizacyjne prowadzone bez ingerencji w strukturę terenu (np. wymiana urządzeń w istniejącej kanalizacji teletechnicznej),
- budowa lub przebudowa instalacji prowadzonych wyłącznie na terenie prywatnym i nieoddziałujących na przestrzeń publiczną,

Jako roboty o ograniczonym zakresie, a więc mogące podlegać zwolnieniu z obowiązku udostępniania informacji lub koordynacji, uznane zostaną:

- prace o niskiej wartości (np. poniżej określonego progu kosztowego – np. 50 000 zł brutto),

- roboty krótkotrwale (np. trwające mniej niż 3 dni robocze),
- roboty niewymagające ingerencji w infrastrukturę innego operatora, prowadzone z wykorzystaniem wyłącznie istniejących zasobów (np. zaciąganie kabli w istniejącej kanalizacji),

prace w ramach inwestycji o charakterze pilnym lub prewencyjnym, wynikającym z konieczności zachowania ciągłości działania infrastruktury krytycznej, Jako sytuacje nadzwyczajne lub względy bezpieczeństwa narodowego uzasadniając wyłączenie z obowiązku udostępnienia informacji wskazane zostaną:

- stany nadzwyczajne ogłoszone na podstawie przepisów Konstytucji RP (stan wyjątkowy, wojenny, klęski żywiołowej),
- działania służb specjalnych i mundurowych realizowane na potrzeby ochrony infrastruktury krytycznej lub bezpieczeństwa publicznego,
- roboty realizowane w związku z przeciwdziałaniem zagrożeniom energetycznym, teleinformatycznym lub militarnym,
- roboty związane z szybkim odtworzeniem kluczowych funkcji infrastruktury po wystąpieniu katastrofy naturalnej, aktu sabotażu lub ataku cybernetycznego.

Celem rozporządzenia będzie:

- zapewnienie elastyczności w planowaniu i realizacji robót budowlanych, z uwzględnieniem specyfiki działań niskonakładowych lub niekolidujących,
- ochrona interesu publicznego i bezpieczeństwa narodowego, w tym sprawne działanie infrastruktury krytycznej,
- umożliwienie szybkiej reakcji w sytuacjach nadzwyczajnych, przy jednoczesnym ograniczeniu zbędnych obowiązków formalnych.

3. Fakultatywne rozporządzenie ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa (w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego) na podstawie art. 36i ust. 1 Megaustawy określające kategorie zabytków i budynków o znaczeniu historycznym, które ze względu na szczególną wartość dziedzictwa kulturowego oraz potrzebę ochrony ich integralności i charakteru mogą zostać zwolnione z określonych obowiązków przewidzianych w ustawie, w tym m.in. z:

- obowiązku udostępniania nieruchomości,

- obowiązku umożliwienia instalacji urządzeń telekomunikacyjnych,
- obowiązku udostępniania informacji o infrastrukturze,
- obowiązku umożliwienia przeprowadzenia inspekcji,
- obowiązku koordynacji robót budowlanych.

Na podstawie należycie uzasadnionych i proporcjonalnych kryteriów, zwolnienia mogą dotyczyć następujących kategorii obiektów:

- zabytki wpisane do rejestru zabytków, których konstrukcja lub wystrój architektoniczny nie pozwala na jakąkolwiek ingerencję bez ryzyka naruszenia ich wartości historycznej lub artystycznej,
- obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub gminnej ewidencji zabytków, o szczególnie wysokim stopniu zachowania oryginalnej substancji zabytkowej,
- zespoły zabytkowe i układy urbanistyczne, w przypadku których ingerencja w formie instalacji urządzeń mogłaby naruszyć historyczny układ przestrzenny lub krajobraz kulturowy,
- budynki o znaczeniu symbolicznym, narodowym lub religijnym, których charakter wyklucza jakiejkolwiek zmiany zewnętrzne lub instalacje ingerujące w ich wygląd.

Zwolnienie będzie możliwe tylko w przypadkach, gdy:

- nie istnieje techniczna możliwość przeprowadzenia instalacji w sposób nieinwazyjny,
- planowana ingerencja zagrażałaby trwałości zabytku lub naruszałaby jego istotę kulturową,
- możliwe są alternatywne lokalizacje urządzeń lub rozwiązań technicznych, które nie ingerują w dany obiekt,
- właściciel lub zarządca obiektu złoży należycie uzasadniony wniosek o zwolnienie, zaopiniowany przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Należy wskazać, że zwolnienia nie będą miały charakteru automatycznego – stosowane będą w sposób indywidualny i uzasadniony, z uwzględnieniem interesu publicznego, potrzeby zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych oraz ochrony dziedzictwa narodowego.

Rozporządzenie będzie miało na celu zrównoważenie interesu publicznego w zakresie rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej z obowiązkiem ochrony dziedzictwa kulturowego, przy zastosowaniu przejrzystych, proporcjonalnych i możliwych do oceny kryteriów.

4. Fakultatywne rozporządzenie Rady Ministrów, na podstawie art. 36i ust. 2 Megaustawy, dotyczące kryteriów kwalifikacji budynków wojskowych oraz budynków wykorzystywanych do celów bezpieczeństwa narodowego zwolnionych z obowiązków związanych z dostępem do nieruchomości, infrastruktury technicznej, obowiązkiem udostępniania informacji o infrastrukturze i umożliwiania inspekcji, możliwością korzystania z nieruchomości, w celu instalowania urządzeń telekomunikacyjnych oraz koordynacją robót budowlanych.

Rozporządzenie będzie miało na celu określenie przejrzystych i proporcjonalnych kryteriów, na podstawie których możliwe będzie wyłączenie określonych budynków wojskowych oraz budynków służących bezpieczeństwu narodowemu z obowiązków dotyczących:

- udostępniania nieruchomości na potrzeby instalacji urządzeń telekomunikacyjnych,
- udostępniania informacji o infrastrukturze technicznej,
- umożliwiania przeprowadzania inspekcji,
- udziału w koordynacji robót budowlanych.

Zwolnienia będą dotyczyć wyłącznie sytuacji, w których instalowanie infrastruktury telekomunikacyjnej lub udostępnianie danych mogłoby:

- naruszyć tajemnicę państwową lub służbową,
- zagrażać funkcjonowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
- narażać na ryzyko bezpieczeństwo systemów obronnych, zarządzania kryzysowego lub infrastruktury strategicznej.

Zwolnienie z obowiązków przewidzianych w Megaustawie może objąć budynki:

- użytkowane przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej lub sojusznice, w tym jednostki operacyjne, centra dowodzenia, magazyny broni, infrastruktura logistyczna i techniczna,
- wykorzystywane przez służby specjalne lub formacje podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji – jeśli pełnią funkcje operacyjne, analityczne lub zabezpieczające działania niejawne,
- stanowiące część systemu ochrony infrastruktury krytycznej państwa, w tym budynki centrów zarządzania kryzysowego, ochrony granic, obiektów teleinformatycznych kluczowych dla bezpieczeństwa państwa,

- wskazane przez ministra właściwego do spraw obrony narodowej lub spraw wewnętrznych jako strategiczne dla bezpieczeństwa narodowego – na podstawie indywidualnej oceny ryzyka.

Należy wskazać, że kwalifikacja budynków następować będzie na wniosek właściwego organu (np. Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego), z uzasadnieniem opartym na analizie ryzyka.

Każdorazowe zwolnienie będzie musiało być proporcjonalne, uzasadnione interesem bezpieczeństwa państwa i odnotowane w rejestrze zwolnień prowadzonym w sposób zapewniający kontrolę legalności decyzji.

Rozporządzenie będzie miało na celu zapewnienie równowagi między potrzebą rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej a nadrzędnym interesem jakim jest bezpieczeństwo narodowe. Jego celem będzie ograniczenie ryzyka związanego z dostępem do obiektów o strategicznym znaczeniu, przy jednoczesnym zachowaniu zasady proporcjonalności i przejrzystości procesu kwalifikacyjnego.

5. Rozporządzenie ministra właściwego do spraw transportu (na podstawie art. 39 ust. 3f ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych) dotyczące wzoru wniosku o wydanie zezwolenia na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń i infrastruktury, z uwzględnieniem jednolitości przyjmowanych przez zarządców dróg publicznych wniosków oraz sprawnej i skutecznej obsługi procesu administracyjnego. Celem rozporządzenia będzie:

- ujednolicenie wzoru wniosku składanych przez inwestorów do zarządców dróg publicznych,
- przyspieszenie i uproszczenie procedur administracyjnych związanych z lokalizacją i instalacją urządzeń w pasie drogowym,
- zapewnienie kompletności i porównywalności danych przekazywanych przez wnioskodawców,
- zwiększenie przejrzystości procesu dla inwestorów, zarządców dróg i innych interesariuszy.

W rozporządzeniu określony zostanie:

- jednolity wzór wniosku o wydanie zezwolenia na umieszczenie urządzeń i infrastruktury w pasie drogowym (np. sieci telekomunikacyjnych, energetycznych, wodociągowych itp.),
- minimalny zakres wymaganych danych, w tym m.in.:
 - dane identyfikacyjne wnioskodawcy,
 - lokalizacja inwestycji (opis i załącznik graficzny/mapa),
 - opis planowanych urządzeń lub infrastruktury,
 - termin i sposób realizacji prac,
 - informacje o ewentualnych kolizjach z istniejącą infrastrukturą,
 - oświadczenia o posiadaniu tytułu prawnego do nieruchomości (jeśli wymagane),
 - wykaz załączników (np. projekt zagospodarowania, opinie, pełnomocnictwa).

Wniosek będzie dostępny w formie edytowalnej elektronicznie (PDF interaktywny / formularz ePUAP), a jego składanie będzie możliwe wyłącznie drogą elektroniczną, przy użyciu podpisu kwalifikowanego, profilu zaufanego lub innego środka identyfikacji elektronicznej.

Przewidywana jest też możliwość zintegrowania wzoru wniosku z systemami teleinformatycznymi zarządców dróg (np. w ramach platformy usług publicznych).

Efektem wprowadzenia rozporządzenia będzie:

- skrócenie czasu rozpatrywania wniosków dzięki ustandaryzowaniu dokumentów,
- redukcja błędów formalnych i braków w dokumentacji,
- ułatwienie prowadzenia inwestycji infrastrukturalnych, w tym telekomunikacyjnych,
- zwiększenie efektywności działania zarządców dróg publicznych i poprawa komunikacji z inwestorami.

6. Rozporządzenie Rady Ministrów z art. 40 ust.16 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych dotyczące określenia:

1) warunków niezbędnych do udzielania zezwoleń na zajmowanie pasa drogowego na cele prowadzenia robót w pasie drogowym, umieszczania w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych, umieszczania w pasie drogowym innych urządzeń obcych oraz reklam lub zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności,

2) wzoru wniosku o udzielenie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego na cele prowadzenia robót w pasie drogowym, umieszczania w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych, umieszczania w pasie drogowym innych urządzeń obcych oraz reklam lub zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności

– mając na względzie bezpieczeństwo użytkowania i ochronę dróg.

Celem rozporządzenia będzie:

- ustandaryzowanie procedur administracyjnych związanych z zajmowaniem pasa drogowego,
- zwiększenie bezpieczeństwa i przejrzystości prowadzonych działań w pasie drogowym,
- ochrona trwałości, funkcjonalności i estetyki dróg publicznych.

Rozporządzenie określi szczegółowe warunki, jakie muszą zostać spełnione przy udzielaniu zezwoleń na:

a) prowadzenie robót w pasie drogowym:

- określenie zakresu prac i harmonogramu,
- wymóg przedłożenia projektu organizacji ruchu oraz planu zabezpieczenia robót,
- obowiązek przywrócenia stanu pierwotnego pasa drogowego po zakończeniu prac,
- wskazanie warunków technicznych i materiałowych zabezpieczeń,

b) umieszczanie w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych (np. kabli, rur, światłowodów):

- wymóg zachowania minimalnych odległości od elementów drogi (np. krawędzi jezdni, rowów, poboczy),
- zapewnienie dostępu eksploatacyjnego bez konieczności ponownego naruszania nawierzchni,
- obowiązek dokumentacji geodezyjnej powykonawczej,

c) umieszczanie innych urządzeń obcych oraz reklam:

- zakaz naruszania widoczności znaków drogowych i skrzyżowań,
- wymóg trwałego mocowania bez ryzyka dla użytkowników drogi,
- utrzymanie estetyki i zgodności z przepisami prawa reklamy,

d) zajęcie pasa drogowego na prawach wyłączności:

- dopuszczalne jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach (np. wydarzenia masowe, potrzeby obronności, infrastruktura krytyczna),
- określenie czasu, obszaru oraz celu zajęcia,
- wymóg zapewnienia ciągłości ruchu drogowego lub jego odpowiedniego przeorganizowania.

Rozporządzenie określi jednolity, ustandaryzowany wzór wniosku, który będzie zawierał m.in.:

- dane wnioskodawcy i pełnomocnika (jeśli dotyczy),
- dokładny opis planowanego zajęcia pasa drogowego (cel, lokalizacja, termin, obszar),
- oświadczenia o posiadaniu tytułu prawnego do nieruchomości (jeśli wymagane),
- wykaz załączników (m.in. projekt organizacji ruchu, plan sytuacyjny, harmonogram prac, opinie techniczne),
- informację o przewidywanym wpływie na ruch drogowy,
- możliwość elektronicznego złożenia wniosku (formularz PDF / system ePUAP).

Efektem regulacji będzie:

- zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego i pracowników wykonujących roboty,
- skrócenie czasu i uproszczenie procedur administracyjnych,
- zwiększenie przejrzystości działań zarządców dróg publicznych,
- jednolitość stosowanych wzorów i praktyk w skali całego kraju.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 468).

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Zawarte w projekcie regulacje wpłyną na działalność mikro przedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z art. 68 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.). Wpływ ten został przedstawiony w Ocenie Skutków Regulacji.